

วารสารที่ดิน

ปีที่ ๕๙ ฉบับที่ ๕ เดือน กันยายน—ตุลาคม ๒๕๕๖

กองแผนงาน กรมที่ดิน ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ กทม. ๑๐๒๑๐

คณะกรรมการอำนวยการ

อธิบดี	ประธานกรรมการ
ที่ปรึกษาด้านประสิทธิภาพ	กรรมการ
ที่ปรึกษาด้านวิศวกรรมสำรวจ	กรรมการ
รองอธิบดี	กรรมการ
ผู้อำนวยการสำนัก	กรรมการ
ผู้อำนวยการกอง	กรรมการ
เจ้าพนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
เลขานุการกรม	กรรมการ
ผู้อำนวยการกองแผนงาน	กรรมการและเลขานุการ

กองบรรณาธิการ

บรรณาธิการ : นางดวงใจ ศรีธราสุข
ผู้ช่วยบรรณาธิการ : นางสาวพุดไทย พักเหลียง
 นางสาวสุภาพิมพ์ สิงห์พันธุ์ นางสาวอัจฉรา สันติปรีชาจิตต์
 นางสาวสมถวิล ช่างอาวุธ
กองบรรณาธิการ : นางปภาวดี ธรรมสนอง
 นายประภัสสร สืบเหล้ารบ นายชัชวาลย์ สมจิตต์
 นางสุพินดา นาคบัว นายพินัย คงคาเขตร
 นางวันทนา ภวภานันท์ นายสฤมภู สุระเกียรติ
 นางดวงรัตน์ จันทระประดิษฐ์ นายสงวน มณีรัตน์ศักดิ์
 นายวิวัฒน์ สันะพิสิทธิ์ นายวิภาส โอวาทเจริญจิตต์
 นายวัชร มาลัยมาตร นางสาวอนงค์นาถ กาญจนเพ็ญ
 นางสาวอัจฉรา อุ่นใจ
ฝ่ายศิลป์ : นายวีระชัย ลังกุลจินดา
 นายนิพนธ์ บรรจงอนุรีย์ นางสาวกมลพร ทักษิณาสถาพร

ฝ่ายจัดการ

นางฐิติ เพชรชะเอม นางสาวรุ่งลวัลย์ ก่อเกื้อ
 นางสาวปัทมา เหลืองเพชรงาม นายกรกช ชีระปัญญา
 นางกนกนันท์ ภูคกงั่ว นางสาวพนิดา เต็งทับทิม
 นายพีรเชษฐ์ คำชมภู

คุยกับ บ.ก.

วารสารที่ดินฉบับนี้ ประจำเดือนกันยายน – ตุลาคม ๒๕๕๖ ขอต้อนรับท่านอธิบดีคนใหม่ ท่านพินิจ หาญพาณิชย์ ด้วยความยินดี ด้วยได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้นายพินิจ หาญพาณิชย์ พ้นจากตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมที่ดิน ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ซึ่งท่านเป็นอธิบดีกรมที่ดิน ลำดับที่ ๓๙ ของกรมที่ดิน

ท่านอธิบดี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี – โท จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่านรับราชการครั้งแรก ในตำแหน่งปลัดอำเภอ เจริญก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ตลอดมา ตั้งแต่ท่านอำเภอ รองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย ผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน และอธิบดีกรมที่ดิน ในขณะที่ดำรงตำแหน่งได้รับรางวัลข้าราชการพลเรือนดีเด่น (ครูทองคำ) ปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นรางวัลที่สำคัญที่สุดของข้าราชการพลเรือน สังกัดกระทรวงมหาดไทย วารสารที่ดิน จึงได้นำประวัติโดยสังเขปของท่านมาลงไว้ในฉบับนี้

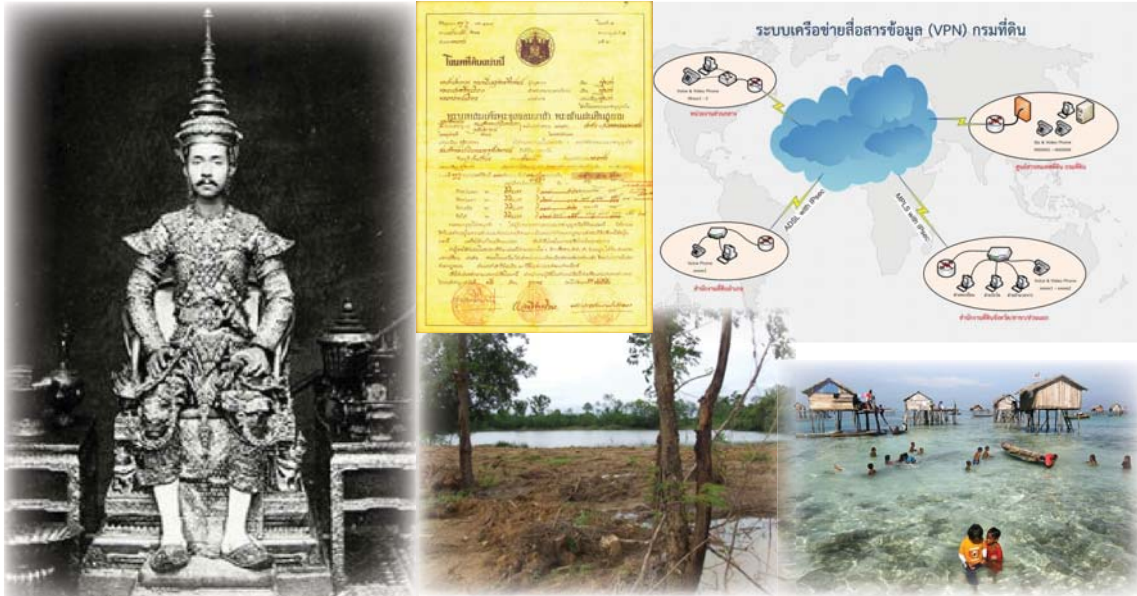
นอกจากประวัติท่านอธิบดีแล้ว เนื้อหาสาระภายในเล่มยังคงมีเนื้อหาสาระเหมือนเดิม เช่น เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับคำพิพากษาตามยอมกับการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ข้อคิด คำคม หลักกฎหมายจากคดีปกครอง เล่าสู่กันฟัง และพบกับ Good Morning Asean ฉบับนี้แนะนำประเทศสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ นอกจากนั้น กองบรรณาธิการได้สรรหาสาระอื่นๆ ที่น่าสนใจ นำมาเสนอเพื่อเป็นประโยชน์แก่สมาชิก และผู้ที่สนใจทั่วไป

พบกันใหม่ฉบับหน้าค่ะ

บ.ก.

“บทความหรือข้อคิดเห็นใดๆ ที่ปรากฏในวารสารที่ดิน เป็นวรรณกรรมของผู้เขียนโดยเฉพาะ กรมที่ดินและบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย”

CONTENT สารบัญ ปีที่ ๕๙ ฉบับที่ ๕ เดือน กันยายน – ตุลาคม ๒๕๕๖

- ๓ อธิปไตยกรรมที่ดิน ลำดับที่ ๓๙
(นายพินิจ หาญพาณิชย์)

เรื่องน่ารู้...

- ๕ แนวทางปฏิบัติกรณีทางราชการขอให้
ราษฎรอุทิศที่ดินให้หรือกรณีเข้าไป
ดำเนินการในที่ดินของเอกชนเพื่อให้มี
การใช้ประโยชน์ร่วมกัน
- ๑๐ คำพิพากษตามยอมกับการจดทะเบียน
สิทธิและนิติกรรม
- ๑๙ การประยุกต์ใช้งานโทรศัพท์ผ่านเครือข่าย
สื่อสารข้อมูลกรรมที่ดินหรือระบบ Voice
over IP (VoIP)

ข้อคิด...

- ๒๕ “ศีล สมาธิ ปัญญา ล้วนอยู่ในกาย วาจา
จิตใจ”

หลักกฎหมายจากคดีปกครอง...

- ๒๖ เรื่อง เรียนรู้กฎหมายที่ดินเพิ่มเติมจาก
คำพิพากษาศาลปกครอง

คำคม...

- ๓๘ “เท่านี้ก็...จบ”

วันสำคัญที่ควรรู้...

- ๓๙ วันปิยมหาราช

เล่าสู่กันฟัง...

- ๕๔ Good Morning Asean
– แนะนำประเทศสมาชิกอาเซียน
ประเทศสาธารณรัฐฟิลิปปินส์
(Republic of the Philippines)

ลานกวี...

- ๖๔ ชายชี่ควาย...กับจุดมุ่งหมายของชีวิต

สรรหาสาระ...

- ๖๕ นวด ๒๕ จุด หยุดความเครียด

ได้รู้มธรรมะ...

- ๓/๐ วิธีดับโทสะ เมื่อถูกว่าร้าย

- ๓/๑ ภาพเล่าเรื่อง...

อธิบดีกรมที่ดิน ลำดับที่ ๓๙

ประวัติ

นายพินิจ หาญพานิชย์ อธิบดีกรมที่ดิน

คณะรัฐมนตรีได้มีความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๖ ให้นายพินิจ หาญพานิชย์ ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมที่ดิน และได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมที่ดิน ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖

● ประวัติ

เกิดเมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๔๙๙

ภูมิลำเนาเดิม กรุงเทพมหานคร

อายุ ๕๗ ปี

สถานภาพ สมรส ชื่อคู่สมรส นางศิริพรรณ หาญพานิชย์ อาชีพ รับราชการครู บุตร ๒ คน

● ประวัติการศึกษา

มัธยมศึกษา โรงเรียนอานวยศิลป์พระนคร

ปริญญาตรี รัฐศาสตรบัณฑิต สาขาบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปริญญาโท รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการปกครอง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

● การฝึกอบรม

๒๔ ก.พ. – ๑๑ ก.ย. ๒๕๓๕ หลักสูตรนายอำเภอ รุ่นที่ ๓๒ วิทยาลัยการปกครอง
 ๒๙ ม.ค. – ๒๔ พ.ค. ๒๕๓๙ หลักสูตรนักปกครองระดับสูง รุ่นที่ ๓๔ วิทยาลัยการปกครอง
 ๑๓/ พ.ค. – ๓ ก.ย. ๒๕๔๐ หลักสูตรฝ่ายอำนวยการกองอำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อย
 พ.ศ. ๒๕๕๒ หลักสูตรป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐร่วมเอกชน (ปรอ.) รุ่นที่ ๒๒

● รางวัลผลการปฏิบัติราชการที่สำคัญ

รางวัลข้าราชการพลเรือนดีเด่น (ครูทองคำ) ปี พ.ศ. ๒๕๔๒

● ประวัติการรับราชการ

๑ ก.พ. ๒๕๒๒ ปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครอง ๓) อ.หนองสองห้อง จ.ขอนแก่น
 (ทดลองปฏิบัติราชการ)
 ๒๑ พ.ค. ๒๕๒๒ ปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครอง ๓) อ.เมืองขอนแก่น จ.ขอนแก่น
 ๑๕ ก.ค. ๒๕๒๔ ปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครอง ๔) อ.บางละมุง จ.ชลบุรี
 ๒ ต.ค. ๒๕๓๒ ปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครอง ๕) อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี
 ๒๕ ต.ค. ๒๕๓๒ เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ๕ ฝ่ายบริหารทั่วไป สำนักงานเลขานุการ
 กรมการปกครอง
 ๒๑ ม.ค. ๒๕๓๔ ป้องกันจังหวัดเชียงราย ปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครอง ๖)
 ฝ่ายกิจการพิเศษ ที่ทำการปกครองจังหวัดเชียงราย
 ๒ พ.ย. ๒๕๓๕ ปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครอง ๗) ฝ่ายปกครองและพัฒนา
 อ.เชียงแสน จ.เชียงราย
 ๒๘ ต.ค. ๒๕๓๕ ผู้ตรวจการส่วนท้องถิ่น (เจ้าพนักงานปกครอง ๗) ฝ่ายท้องถิ่น
 จ.เชียงราย
 ๑ พ.ค. ๒๕๓๖ จำจังหวัด (เจ้าพนักงานปกครอง ๗) ฝ่ายปกครอง ที่ทำการปกครอง
 จ.เชียงราย
 ๘ พ.ย. ๒๕๓๖ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอบ้านหลวง จ.น่าน
 ๑๐ พ.ย. ๒๕๓๗ นายอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครอง ๗) อ.บ้านหลวง จ.น่าน
 ๑๐ พ.ย. ๒๕๔๐ นายอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครอง ๘) อ.เขาสวนกวาง จ.ขอนแก่น
 ๒๔ พ.ย. ๒๕๔๒ นายอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครอง ๘) อ.น้ำพอง จ.ขอนแก่น
 ๖ ต.ค. ๒๕๔๖ นายอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครอง ๘) อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี
 ๑๙ ต.ค. ๒๕๔๘ ปลัดจังหวัด (เจ้าหน้าที่บริหารงานปกครอง ๙) จ.เชียงราย
 ๒๔ ต.ค. ๒๕๕๐ ปลัดจังหวัด (เจ้าหน้าที่บริหารงานปกครอง ๙) จ.ราชบุรี
 ๑๓/ ต.ค. ๒๕๕๑ รองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย (นักปกครอง ๙) จ.เชียงราย
 ๑๙ พ.ย. ๒๕๕๕ ผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน จ.ลำพูน
 ๑ ต.ค. ๒๕๕๖ อธิบดีกรมที่ดิน

● เครื่องราชอิสริยาภรณ์

ประถมาภรณ์มงกุฎไทย (ป.ม.)

ประถมาภรณ์ช้างเผือก (ป.ช.)

แนวทางปฏิบัติกรณีที่ดินราชการขอให้ราษฎรอุทิศที่ดินให้ หรือกรณีเข้าไปดำเนินการในที่ดินของเอกชน เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ร่วมกัน*

ในกรณีที่เจ้าของที่ดินรายใดประสงค์จะอุทิศที่ดินของตนให้เป็นที่ดินสาธารณะสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันหรือที่ดินสาธารณะประโยชน์ เช่น ถนน สระน้ำ สวนสาธารณะ ลานกีฬา ที่สาธารณประโยชน์ประจำหมู่บ้าน เป็นต้น ได้เคยมีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๔๔ วางแนวทางปฏิบัติ กรณีทางราชการขอให้ราษฎรอุทิศให้หรือกรณีเข้าไปดำเนินการในที่ดินของเอกชนเพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ ต่อมา

ได้มีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐ ให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว โดยกำหนดหลักการในการรับบริจาคให้ทุกส่วนราชการถือปฏิบัติ ในการรับบริจาคที่ดินจากเอกชน เพื่อใช้ประโยชน์ในราชการนั้น ควรมีแผนงานหรือโครงการที่ชัดเจนรองรับการใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของเจ้าของที่ดิน เพื่อป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้นภายหลังหากมิได้มีการใช้ประโยชน์จริง โดยกำหนดแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. จัดทำหนังสือแสดงความประสงค์เกี่ยวกับการอุทิศ โดยให้มีรายละเอียด ดังนี้

๑.๑ ที่ดินที่จะอุทิศต้องเป็นที่เจ้าของที่ดินมีกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมาย หากที่ดินนั้นมีการผูกพันให้แจ้งผู้มีส่วนได้เสียทราบก่อน

๑.๑.๑ หากที่ดินนั้นอยู่ในเขตที่ดินของรัฐ ให้ประสานหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแล เพื่อเสนอคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐตรวจสอบว่าเอกสารสิทธิดังกล่าวถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่

๑.๑.๒ หากที่ดินนั้นมิใช่อาณาเขตคาบเกี่ยวติดต่อกับที่ดินของรัฐ ให้หน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาตรวจสอบแนวเขตให้ชัดเจนก่อน หากอยู่ในแนวเขตที่ดินของรัฐ ให้ดำเนินการตาม ข้อ ๑.๑.๑

* นายชัชวาล สมจิตต์

ผู้อำนวยการส่วนคุ้มครองที่ดินของรัฐ สำนักจัดการที่ดินของรัฐ

๑.๒ จัดทำรายละเอียดเกี่ยวกับการอุทิต หรือยินยอม ให้ทางราชการเข้าดำเนินการ ข้อมูลสิ่งปลูกสร้าง พืชผล ที่อยู่ในที่ดิน พร้อมแผนที่แสดงขอบเขต และเนื้อที่ และให้เจ้าของที่ดิน และผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาลงชื่อรับรองต่อหน้าพยาน หากมีเอกสารสิทธิให้ถ่ายสำเนาประกอบด้วย โดยทำ ๔ ชุด เก็บไว้ที่เจ้าของที่ดิน หน่วยงานเจ้าหน้าที่ ผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษา และสำนักงานที่ดินท้องถิ่น

๑.๓ หากที่ดินนั้นสามารถทำการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมรับโอนก็ให้ดำเนินการด้วย

๑.๔ กรณีที่ราษฎรอุทิต หรือรัฐเข้าใช้ประโยชน์มาก่อนแล้วหากหน่วยงานของรัฐ และเจ้าของที่ดินสามารถดำเนินการตามข้อ ๑.๑, ๑.๒ และ ๑.๓ ได้ก็ให้ดำเนินการด้วย

๑.๕ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง อำนวยความสะดวกแก่ผู้อุทิตเท่าที่พอจะดำเนินการได้

อนึ่ง ในกรณีที่ดินของเอกชนที่ใช้สอยร่วมกันติดต่อกันเกินกว่าสิบปีขึ้นไป และไม่ปรากฏเจ้าของที่ดิน หรือไม่สามารถติดต่อเจ้าของที่ดินได้นั้น ที่ดินดังกล่าวจะตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน หรือที่สาธารณประโยชน์หรือไม่ ต้องพิจารณาว่าการเกิดหรือการได้มาของที่ดินเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันตามมาตรา ๑๓๐๔ (๒) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นั้น มิได้ ๔ กรณี

คือ (๑) เกิดโดยสภาพธรรมชาติ (๒) เกิดจากการใช้ประโยชน์ร่วมกันของประชาชน (๓) ได้มาโดยนิติกรรม ได้แก่ ซื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้หรืออุทิต และ (๔) การได้มาโดยผลของกฎหมาย เช่น การสงวนหวงห้ามหรือเวนคืน สำหรับกรณีที่ดินของเอกชนตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันโดยการอุทิตให้ นั้น อาจเป็นการอุทิตโดยตรง หรือโดยปริยายก็ได้ (เทียบเคียงคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๕๔๒/๒๕๒๕, ๑๕๙๘ - ๑๕๙๙/๒๕๒๙, ๓๖๔๓/๒๕๒๙, ๑๙๙๘/๒๖๓๓ และ ๒๕๒๖/๒๕๕๐ กับคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๔๔/๒๕๕๖ และ อ. ๒๒๙/๒๕๕๑) ดังนั้น กรณีที่ดินของเอกชนที่ประชาชนทั่วไปใช้สอยร่วมกันติดต่อกันเกินสิบปีขึ้นไป และไม่ปรากฏเจ้าของที่ดิน หรือไม่สามารถติดต่อเจ้าของที่ดินได้ หากข้อเท็จจริงปรากฏว่าเจ้าของที่ดินไม่ได้หวงห้ามหรือโต้แย้งคัดค้านการใช้ประโยชน์ร่วมกันของประชาชน ย่อมแสดงว่าเจ้าของที่ดินได้อุทิตให้เป็นที่สาธารณประโยชน์โดยปริยายแล้ว โดยไม่จำเป็นต้องมีการแสดงเจตนาโดยชัดแจ้งตามแบบเป็นหนังสือหรือจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แต่อย่างใด

หนังสือแสดงความประสงค์

เรื่อง

การอุทิศที่ดินให้กับทางราชการหรือยินยอมให้ทางราชการ
เข้าไปดำเนินการเพื่อให้มีการใช้ประโยชน์

ที่ตั้งที่ดิน

ระหว่าง.....หมู่ที่.....ตำบล.....
เลขที่ดิน.....หน้าสำรวจ.....อำเภอ.....
รายละเอียดหลักฐานที่ดิน.....จังหวัด.....
เขียนที่.....
วันที่.....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี
เชื้อชาติ.....สัญชาติ.....บุตร.....
อยู่ที่บ้าน.....เลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....
อำเภอ.....จังหวัด.....ขอแสดงความประสงค์
ต่อเจ้าหน้าที่เพื่ออุทิศที่ดินตามรายละเอียดข้างต้น ดังนี้

ข้อ ๑ ข้าพเจ้าเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์/หรือสิทธิครอบครองในที่ดินแปลงเครื่องหมายข้างต้น
โดยชอบด้วยกฎหมาย มีความประสงค์จะอุทิศ/หรือยินยอมให้ทางราชการ (.....)
เข้าไปดำเนินการในที่ดินแปลงดังกล่าวให้เป็นที่ดินสาธารณะประโยชน์ หรือเพื่อให้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน
สำหรับเป็นที่.....เนื้อที่ประมาณ.....ไร่ โดยไม่มีค่าตอบแทน
และเงื่อนไขใดๆ ทั้งสิ้น รายละเอียดปรากฏตามรูปแบบที่ส่งเขบาทายหนังสือนี้

ข้อ ๒ ข้าพเจ้าได้รับทราบแล้วว่า เมื่อได้ลงนามเพื่ออุทิศที่ดินหรือยินยอมให้ทาง
ราชการเข้าไปดำเนินการในที่ดินแปลงดังกล่าวแล้ว ที่ดินของข้าพเจ้าตามที่ได้แจ้งรายละเอียดไว้ตาม
ข้อ ๑ จะตกเป็นของทางราชการทันที แม้จะยังไม่ได้จดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวล
กฎหมายที่ดินก็ตาม

ข้อ ๓ หากข้าพเจ้าได้ขอรังวัดที่ดินในที่ดินแปลงดังกล่าวข้างต้น ข้าพเจ้าจะได้นำ
เจ้าหน้าที่ทำการรังวัดปักหลักเขตเพื่อแบ่งหักให้เป็นที่ดินสาธารณะประโยชน์ให้ถูกต้องตามหนังสือนี้
ต่อไป

ข้อ ๔ ที่ดินแปลงนี้มีภาระผูกพันอยู่กับ (ถ้ามี).....
ซึ่งเป็นผู้.....ซึ่งได้จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมไว้กับพนักงานเจ้าหน้าที่
เมื่อวันที่.....และผู้.....ได้รับแจ้งให้ทราบแล้ว
ตามหนังสือฉบับลงวันที่.....

หนังสือแสดงความประสงค์นี้ได้จัดทำขึ้น ๔ ชุด เก็บไว้ที่หน่วยงานของเจ้าหน้าที่
เจ้าของที่ดิน หน่วยงานที่มีหน้าที่ดูแลรักษาที่สาธารณะตามกฎหมาย และสำนักงานที่ดินท้องที่แห่งละ
๑ ชุด มีข้อความถูกต้องตรงกัน และผู้อุทิศ/หรือผู้ให้ความยินยอมให้ทางราชการเข้าไปดำเนินการ
ในที่ดินได้อ่านข้อความแล้ว เห็นว่าถูกต้องตรงตามความประสงค์ จึงได้ลงลายมือชื่อรับรองไว้เป็น
หลักฐานต่อหน้าเจ้าหน้าที่และพยาน

ลงชื่อ เจ้าของที่ดินผู้อุทิศ / หรือ
(.....) ผู้ให้ความยินยอมฯ

ลงชื่อ พยาน
(.....)

ลงชื่อ พยาน
(.....)

ลงชื่อ ผู้ดูแลรักษาฯ
(.....)

ลงชื่อ เจ้าหน้าที่
(.....)

ตำแหน่ง.....

หน่วยงาน.....

.....

.....

รูปแผนที่สังเขปแสดงขอบเขตและบริเวณที่ดิน

ตามหนังสือแสดงความประสงค์อุทิศของ.....
 ที่ตั้งที่ดิน ระบุว่า.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....
 รายละเอียดหลักฐานที่ดิน.....จังหวัด.....
 กว้าง.....เมตร ยาว.....เมตร เนื้อที่ประมาณ.....ไร่

ลงชื่อ.....เจ้าของที่ดินผู้อุทิศ/หรือ
 (.....) ผู้ให้ความยินยอมฯ

ลงชื่อ.....ผู้ดูแลรักษา
 (.....)
 ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ.....พยาน
 (.....)

ลงชื่อ.....เจ้าหน้าที่
 (.....)
 ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ.....พยาน
 (.....)

คำพิพากษาตามยอม กับ การจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดิน*

โดยที่พนักงานเจ้าหน้าที่ในสำนักงานที่ดิน มีหน้าที่ในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่มักจะพบกับการประนีประนอมยอมความในรูปแบบต่างๆ โดยเฉพาะกรณีที่คู่กรณีทำสัญญาประนีประนอมยอมความที่ทำในศาล แล้วนำมาขอจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม หรือขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามคำพิพากษาตามยอม มักมีประเด็นปัญหาให้ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ ทั้งนี้ เนื่องจากการประนีประนอมยอมความจะทำให้ข้อพิพาทเดิมระงับไป และไปผูกพันกันตามสัญญาประนีประนอมยอมความที่สร้างขึ้นใหม่ ตามมาตรา ๑๓๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง กล่าวว่า “ในกรณีที่คู่ความตกลงกันในประเด็นแห่งคดี โดยมีได้มีการถอนคำฟ้องนั้น และข้อตกลงหรือการประนีประนอมยอมความกันนั้น ไม่เป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย ให้ศาลจดยางานพิสดารแสดงข้อความหรือการประนีประนอมยอมความเหล่านั้นไว้ แล้วพิพากษาไปตามนั้น” เมื่อศาลพิพากษาตามยอมแล้วเกิดผลให้คู่ความต้องปฏิบัติตามสิทธิที่ตกลงไว้ในสัญญาประนีประนอมยอมความตามคำบังคับของศาล และทำให้คู่ความผูกพันกันตามคำพิพากษา ถ้าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดไม่ปฏิบัติตามคำบังคับของศาลตามคำพิพากษา คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลขอให้บังคับคดีให้อีกฝ่ายหนึ่งปฏิบัติตามสัญญาประนีประนอมยอมความได้ โดยไม่ต้องมาฟ้องร้องบังคับกันอีก

การที่ผู้ขอคำพิพากษาตามยอมตามสัญญาประนีประนอมยอมความมาขอจดทะเบียนโอนที่ดิน หรือให้มาดำเนินการตามคำพิพากษากับพนักงานเจ้าหน้าที่ ไม่ใช่ว่าพนักงานเจ้าหน้าที่จะรับดำเนินการได้เสมอไป ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๔๕ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง กล่าวว่า “ถ้าแม้ศาลจะได้กล่าวไว้โดยทั่วไปว่า ให้ใช้คำพิพากษาบังคับแก่บุคคลภายนอก ซึ่งมีได้เป็นคู่ความในกระบวนการพิจารณาของศาลด้วยก็ดีคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น ย่อมไม่ผูกพันบุคคลภายนอก เว้นแต่... ฯลฯ” สัญญาประนีประนอมยอมความและคำพิพากษาตามยอมในคดีย่อมมีผลผูกพันเฉพาะคู่ความในกระบวนการพิจารณา ดังนั้น เมื่อมีผู้นำคำพิพากษาตามยอมตามสัญญาประนีประนอมยอมความ มาขอจดทะเบียนหรือให้ดำเนินการตามคำพิพากษาตามยอม พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องมีความรู้และความเข้าใจในคำพิพากษาว่าสามารถดำเนินการได้แค่ไหนเพียงใด พร้อมทั้งต้องพิจารณาด้วยว่า คู่กรณีที่มาขอจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม หรือให้ดำเนินการตามคำพิพากษา เป็นคู่ความในคดีตามคำพิพากษามายอมตามสัญญาประนีประนอมยอมความหรือไม่ เพราะคำพิพากษาตามยอมไม่มีผลผูกพันบุคคลภายนอกที่มีได้เป็นคู่ความในคดี ซึ่งกรณีดังกล่าวกรมที่ดินได้มีการพิจารณาวินิจฉัยเป็นแนวทางปฏิบัติ แต่ไม่ได้มีการเวียนแจ้งให้

* นายสมัญ สุรเกียรติ นักวิชาการที่ดินชำนาญการพิเศษ

ผู้อำนวยการส่วนมาตรฐานการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม สำนักมาตรฐานการทะเบียนที่ดิน

พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบ ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจสมควรเผยแพร่เพื่อเป็นความรู้และแนวปฏิบัติแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ดังนี้

กรณีที่ ๑ ขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่เก็บสำเนาคำพิพากษาตามยอมไว้ในสารบบที่ดินเพื่อระงับการโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินหากไม่เป็นไปตามคำพิพากษาตามยอม ต่อมาภายหลังมีการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินโดยไม่เป็นไปตามคำพิพากษาตามยอม

กรณีที่ ๒ ศาลพิพากษาตามยอมให้จำเลยโอนที่ดินคืนให้บุคคลภายนอกที่มีใช้คู่ความในคดี หากบุคคลภายนอกไม่มายื่นคำขอจดทะเบียนรับโอนจะใช้คำพิพากษาตามยอมแทนการแสดงเจตนาไม่ได้

กรณีที่ ๓ ขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่เพิกถอนการจดทะเบียนขายฝากตามคำพิพากษาตามยอม

กรณีที่ ๔ ขอจดทะเบียนลงชื่อผู้จัดการมรดกและโอนมรดกตามคำพิพากษาตามยอมตามสัญญาประนีประนอมยอมความซึ่งไม่ตรงกับพินัยกรรมของเจ้ามรดก

เรื่องที่ ๑

ขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่เก็บสำเนาคำพิพากษาตามยอมไว้ในสารบบที่ดินเพื่อระงับการโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินหากไม่เป็นไปตามคำพิพากษาตามยอม ต่อมาภายหลังมีการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินโดยไม่เป็นไปตามคำพิพากษาตามยอม

ประเด็นปัญหา

ศาลมีคำพิพากษาตามยอมตามสัญญาประนีประนอมยอมความระหว่างนาง จ. (โจทก์) กับนาย ช. (จำเลย) ซึ่งตกลงกันว่า นาย ช. ยอมโอนที่ดินคืนให้นาง จ. และเมื่อนาง จ. ได้รับโอนที่ดินคืนแล้วให้โอนที่ดินให้แก่เด็กชาย อ. บุตรของนาย ช. หากโจทก์-จำเลยไม่ปฏิบัติตามให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนา โดยนาง จ. ได้นำคำพิพากษาตามยอมดังกล่าวยื่นคำขอออกใบแทนและขอโอนที่ดินกลับเป็นชื่อของตนเอง โดยพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ออกใบแทนและจดทะเบียนลงชื่อนาง จ. กลับมาเป็นเจ้าของที่ดินตามเดิมแล้ว ต่อมานาง จ. ได้โอนขายที่ดินดังกล่าวให้แก่ นาย ว. นาย ช. ได้ร้องเรียนเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว โดยอ้างว่าตนได้ยื่นคำร้องขอตรวจสอบโฉนดที่ดินและสารบบพร้อมทั้งได้แนบสัญญาประนีประนอมยอมความของศาลให้พนักงานเจ้าหน้าที่เก็บไว้ในสารบบที่ดิน และเขียนข้อความห้ามบุคคลที่เกี่ยวข้องนำไปทำนิติกรรมอื่น นอกเหนือจากสัญญาประนีประนอมยอมความของศาล หากไม่เป็นไปตามนั้นขอคัดค้านการโอนที่ดิน จึงมีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า กรณีที่นาย ช. ได้นำคำพิพากษาตามยอมมอบให้พนักงานเจ้าหน้าที่เก็บไว้ในสารบบที่ดินเพื่อระงับการโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินและหากมีการโอนกรรมสิทธิ์ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งให้ตนทราบ รวมทั้งกรณีการออกใบแทนและการจดทะเบียนโอนขายที่ดินของนาง จ. ให้แก่นาย ว. ซึ่งไม่เป็นไปตามคำพิพากษาตามยอม ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

กฎหมาย/ระเบียบ

๑. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๓/๔
๒. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๕
๓. ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๖๑ และมาตรา ๘๓
๔. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๓ ข้อ ๑๓/ (๓)
๕. คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๖๓๕/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ เรื่อง การอายัด ข้อ ๙
๖. คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๙๑/๒๕๔๑

ความเห็นกรมที่ดิน

๑. กรณีการออกใบแทนและการจดทะเบียนตามคำพิพากษาให้นาง จ. ขอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เห็นว่าเมื่อนาง จ. ขอจดทะเบียนโอนตามคำพิพากษตามยอมซึ่งคดีถึงที่สุดแล้ว โดยไม่ได้เงื่อนไขที่ดินมาตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๓) ข้อ ๑๓/ (๓) กำหนดว่า ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาอันถึงที่สุด ผู้ใดมีสิทธิจดทะเบียนตามคำพิพากษาของศาล แต่ไม่ได้เงื่อนไขที่ดินมาให้ผู้มีสิทธิจดทะเบียนยื่นคำขอ ใบแทน ดังนั้น การที่เจ้าพนักงานที่ดินดำเนินการออกใบแทนโฉนดที่ดินและจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ตามคำพิพากษตามยอมให้แก่นาง จ. จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว

๒. กรณีที่นาง จ. จดทะเบียนขายที่ดินให้นาย ข. ซึ่งไม่เป็นไปตามสัญญาประนีประนอมยอมความที่ตกลงกันว่า เมื่อรับโอนที่ดินจากนาย ข. แล้วจะทำการโอนที่ดินให้แก่เด็กชาย อ. เห็นว่า ข้อตกลงดังกล่าวเป็นสัญญาเพื่อประโยชน์ของเด็กชาย อ. ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกตามนัยมาตรา ๓๓/๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สิทธิของเด็กชาย อ. จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อได้แสดงเจตนาถือเอาประโยชน์แห่งสัญญาดังกล่าวแล้ว เมื่อข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าเด็กชาย อ. ได้แสดงเจตนาถือเอาประโยชน์จากสัญญาดังกล่าว เด็กชาย อ. จึงยังไม่มีสิทธิในที่ดิน และคำพิพากษตามสัญญาประนีประนอมยอมความจะผูกพันคู่ความในกระบวนการพิจารณาของศาลเฉพาะนาง จ. กับนาย ข. ตามมาตรา ๑๔๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เท่านั้น เมื่อที่ดินไม่มีการอายัด และนาง จ. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินย่อมสามารถจดทะเบียนโอนขายที่ดินให้แก่บุคคลอื่นได้ (เทียบเคียงคำพิพากษาฎีกาที่ ๒๙๑/๒๕๔๑) ข้อตกลงที่นาง จ. ทำไว้กับนาย ข. ไม่ใช่เหตุที่จะทำให้พนักงานเจ้าหน้าที่ระงับการดำเนินการได้ จึงไม่มีเหตุที่จะต้องเพิกถอนการจดทะเบียนตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และหากนาย ข. เห็นว่า ได้รับความเสียหายอันเกิดจากการที่นาง จ. ไม่ปฏิบัติตามสัญญาที่ทำไว้ต่อกันก็เป็นเรื่องที่นาย ข. ต้องไปใช้สิทธิทางศาลเพื่อเรียกร้องจากนาง จ. หรือทายาทของนาง จ. (กรณีนาง จ. ตาย) ให้ปฏิบัติตามสัญญาประนีประนอมยอมความ หรือชดเชยค่าเสียหายต่อไป

๓. กรณีที่นาย ช. อ้างว่าได้นำสัญญาประนีประนอมยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อให้เก็บไว้ในสารบบที่ดิน และมีเอกสารห้ามบุคคลที่เกี่ยวข้องนำไปทำนิติกรรมอื่นนอกเหนือจากสัญญาประนีประนอมยอมความนั้น เห็นว่าตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๖๓๕/๒๕๔๓ เรื่อง การอายัดที่ดิน ข้อ ๙ กำหนดว่า เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับแจ้งเป็นหนังสือขอให้ระงับการจดทะเบียนที่ดิน แต่มิได้ยื่นคำขออายัดต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งให้ทราบว่าการอายัดที่ดินตามมาตรา ๘๓ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พนักงานเจ้าหน้าที่จะรับพิจารณาต่อเมื่อผู้มีความประสงค์จะขออายัดได้ยื่นคำขออายัดต่อพนักงานเจ้าหน้าที่โดยมีเอกสารหลักฐานที่แสดงว่าตนเป็นผู้มีส่วนได้เสียในที่ดินที่จะขออายัด อันอาจจะพ้องบังคับให้มีการจดทะเบียนหรือเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนได้ประกอบคำขออายัด หากประสงค์จะให้มีการระงับการจดทะเบียนเช่นนั้นอีกให้แนะนำให้ไปดำเนินการยื่นคำขออายัดต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นการถูกต้องตามกฎหมาย กรณีนี้พนักงานเจ้าหน้าที่จึงไม่ต้องแจ้งให้คู่กรณีทราบ และไม่อาจเก็บเอกสารหลักฐานไว้ในสารบบที่ดินได้

เรื่องที่ ๒

ศาลพิพากษาตามยอมให้จำเลยโอนที่ดินคืนให้กับบุคคลภายนอกที่มีใช้คู่ความในคดี หากบุคคลภายนอกไม่มายื่นคำขอจดทะเบียนรับโอนจะใช้คำพิพากษาศาลยอมแทนการแสดงเจตนาไม่ได้

ประเด็นปัญหา

นาง ส. เป็นเจ้าของโฉนดที่ดินแปลงหนึ่งซึ่งจดทะเบียนจำนองไว้กับธนาคาร ต่อมาศาลขายทอดตลาดโฉนดที่ดินดังกล่าว นาย ว. ซื้อได้ในราคา ๕๖๐,๐๐๐ บาท (สี่แสนหกหมื่นบาทถ้วน) โดยปลอดจำนอง พนักงานเจ้าหน้าที่จดทะเบียนระงับจำนองและขาย (ศาลขายบังคับจำนองตามหนังสือกองจำหน่ายทรัพย์สินฯ) ให้แก่นาย ว. ต่อมากรมบังคับคดีขอระงับการทำนิติกรรมในที่ดินดังกล่าว เนื่องจาก นาย ว. ยังชำระราคาค่าซื้อที่ดินไม่ครบถ้วน ซึ่งราคาที่แท้จริงคือ ๑,๒๓๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านสองแสนเจ็ดหมื่นบาทถ้วน) และต่อมากรมบังคับคดีฟ้องนาย ว. เป็นจำเลย โดยศาลมีคำพิพากษาศาลฎีกาว่า นาย ว. ยอมโอนที่ดินกลับคืนไปเป็นชื่อนาง ส. เจ้าของเดิมซึ่งไม่ใช่คู่ความในคดีเพื่อให้กรมบังคับคดีนำที่ดินออกขายทอดตลาด และให้คงภาระจำนองไว้ตามเดิม โดยให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาของนาย ว. จำเลย มีปัญหาว่า หากนาง ส. บุคคลภายนอกที่ไม่ใช่คู่ความในคดีไม่มาดำเนินการจะใช้คำพิพากษาดังกล่าวแทนการแสดงเจตนาของคู่กรณีได้หรือไม่และจดทะเบียนประเภทใด รวมทั้งจะยังคงภาระจำนองในที่ดินไว้ตามเดิมตามคำพิพากษาศาลฎีกาหรือไม่

กฎหมาย/ระเบียบ

๑. ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๖๑ และมาตรา ๓๒ วรรคแรก
๒. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๕
๓. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๓๔
๔. คำสั่งกรมที่ดิน ที่ ๑๒/๒๕๐๑ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๐๑
เรื่อง โอนตามคำสั่งศาล

ความเห็นกรมที่ดิน

ตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติถึงการดำเนินการเพิกถอนแก้ไขการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ไว้ ๓ กรณี คือ กรณีการดำเนินการเพิกถอนหรือแก้ไขการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มีการจดทะเบียนไปโดยคลาดเคลื่อน หรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามมาตรา ๖๑ วรรคหนึ่ง กรณีการดำเนินการเพิกถอนหรือแก้ไขรายการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ซึ่งเกิดจากการเขียนหรือพิมพ์ข้อความผิดพลาดโดยชัดแจ้ง ตามมาตรา ๖๑ วรรคเจ็ด และกรณีการดำเนินการเพิกถอนหรือแก้ไขการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ตามที่ศาลได้มีคำสั่งหรือคำพิพากษาถึงที่สุด ตามมาตรา ๖๑ วรรคแปด ซึ่งกรณีการเพิกถอนหรือแก้ไขการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามคำสั่งหรือคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลจะต้องเป็นกรณีที่ศาลได้วินิจฉัยในประเด็นแห่งคดีแล้วว่าให้เพิกถอนหรือแก้ไขหรือตกเป็นโมฆะกรรม หากเป็นกรณีที่ศาลพิพากษาถึงที่สุดตามสัญญาประนีประนอมยอมความ ซึ่งคู่ความตกลงกันให้เพิกถอนหรือแก้ไขหรือให้ตกเป็นโมฆะกรรม จะเป็นกรณีการเพิกถอนหรือแก้ไขหรือตกเป็นโมฆะกรรมตามสัญญาประนีประนอมยอมความไม่ใช่กรณีที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ตามมาตรา ๖๑ วรรคแปด แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน แต่อาจอยู่ในอำนาจของอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมที่ดินมอบหมายที่จะพิจารณาและมีคำสั่งตามมาตรา ๖๑ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายที่ดินได้ และการดำเนินการตามคำพิพากษาตามสัญญาประนีประนอมยอมความ โดยหลักคู่สัญญาจะต้องยื่นคำขอจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน แต่เนื่องจากนาง ส. ไม่ได้เป็นคู่ความตามคำพิพากษาตามสัญญาประนีประนอมยอมความดังกล่าว แม้ข้อตกลงในสัญญาประนีประนอมยอมความอาจแปลความได้ว่าเป็นสัญญาที่มีลักษณะเป็นสัญญาเพื่อประโยชน์แก่บุคคลภายนอกตามมาตรา ๓๓๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ก็ตาม หากนาย ว. จะจดทะเบียนโอนที่ดินดังกล่าวให้แก่ นาง ส. ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกมิใช่คู่ความในคดีเพื่อให้เป็นไปตามสัญญาประนีประนอมยอมความ นาย ว. และนาง ส. จะต้องมายื่นคำขอ

จดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือมอบอำนาจให้บุคคลอื่นดำเนินการแทนก็ได้ และจดทะเบียนในประเภท “โอนตามคำพิพากษาตามยอมศาล...” ตามคำสั่งกรมที่ดิน ที่ ๑๒/๒๕๐๑ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๐๑ เรื่อง โอนตามคำสั่งศาล หากนาง ส. ไม่มาดำเนินการรับโอนที่ดิน นาย ว. จะถือเอาคำพิพากษาตามสัญญาประนีประนอมยอมความดังกล่าวแทนการแสดงเจตนาของนาง ส. ไม่ได้ เนื่องจากคำพิพากษาของศาลผูกพันเฉพาะคู่ความ ตามมาตรา ๑๔๕ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

กรณีคำพิพากษาตามสัญญาประนีประนอมยอมความให้คงภาระจำนองกับธนาคารไว้ตามเดิมเพื่อให้กรมบังคับคดีดำเนินการบังคับคดีนำที่ดินออกขายทอดตลาดนั้น เนื่องจากพนักงานเจ้าหน้าที่ได้จดทะเบียนรับจำนองและโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินให้แก่ นาย ว. ไปตามหนังสือของกองจำหน่ายทรัพย์สิน กรมบังคับคดี ซึ่งเป็นไปตามเจตนาที่ผู้ขอแสดงในขณะจดทะเบียนและเป็นการจดทะเบียนไปโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว แม้ภายหลังจะปรากฏว่าราคาขายทอดตลาดที่แท้จริงเป็นเงิน ๑,๒๗๐,๐๐๐.- บาท (หนึ่งล้านสองแสนเจ็ดหมื่นบาทถ้วน) มิใช่ราคา ๔๖๐,๐๐๐.- บาท (สี่แสนหกหมื่นบาทถ้วน) ก็ไม่มีผลให้นิติกรรมที่พนักงานเจ้าหน้าที่จดทะเบียนไปโดยชอบแล้ว กลับเป็นนิติกรรมที่ไม่ชอบแต่อย่างใด ดังนั้น กรมบังคับคดี หรือนาย ว. ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะนำคำพิพากษาตามสัญญาประนีประนอมยอมความมาใช้แทนการแสดงเจตนาของคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งเพื่อขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการให้คงภาระจำนองไว้ตามเดิม ย่อมไม่อาจกระทำได้ เนื่องจากคำพิพากษาของศาลผูกพันเฉพาะคู่กรณีที่ตกลงกันเท่านั้น ไม่มีผลผูกพันพนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าของที่ดินเดิม และผู้รับจำนองซึ่งเป็นบุคคลภายนอก ตามมาตรา ๑๔๕ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

อย่างไรก็ตาม หากกรณีดังกล่าวเป็นกรณีที่ผู้ขอแจ้งราคาซื้อขายผิดไปจากราคาที่แท้จริงก็สามารถดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องได้ตามมาตรา ๖๑ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

เรื่องที่ ๓

ขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่เพิกถอนการจดทะเบียนขายฝากตามคำพิพากษาตามยอม

ประเด็นปัญหา

ศาลได้มีคำพิพากษาตามสัญญาประนีประนอมยอมความ ซึ่งโจทก์และจำเลยตกลงจดทะเบียนเพิกถอนนิติกรรมขายฝากที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง หากฝ่ายใดไม่ไปให้ถือเอาสัญญาประนีประนอมยอมความตามคำพิพากษา

ตามยอมแทนการแสดงเจตนาของอีกฝ่ายหนึ่ง โจทก์ได้นำคำพิพากษามา ยื่นขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่เพิกถอนรายการจดทะเบียนขายฝากที่ดิน มีปัญหาว่า พนักงานเจ้าหน้าที่จะเพิกถอนรายการจดทะเบียนขายฝากที่ดิน ตามมาตรา ๖๑ วรรคแปด แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ได้หรือไม่

กฎหมาย/ระเบียบ

๑. ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๖๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑
๒. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๕ และมาตรา ๔๙๑
๓. หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๑๕/ว ๒๑๒๑๑ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๐ เรื่อง แนวทางปฏิบัติตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ความเห็นกรมที่ดิน

มาตรา ๖๑ วรรคแปด แห่งประมวลกฎหมายที่ดินบัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดให้เพิกถอนหรือแก้ไขอย่างใดแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นตามวิธีการที่อธิบดีกำหนด” กรณีนี้เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏตามคำฟ้องว่า โจทก์และจำเลยจดทะเบียนขายฝาก โดยมีเจตนาอำพรางสัญญากู้ยืมเงินที่โจทก์และจำเลยทำสัญญากัน นิติกรรมขายฝากจึงตกเป็นโมฆะ ต่อมาโจทก์และจำเลยได้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความต่อหน้าศาล โดยตกลงจดทะเบียนเพิกถอนนิติกรรมขายฝากภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันทำสัญญานี้ และศาลพิจารณาสัญญาประนีประนอมยอมความแล้วเห็นว่าชอบด้วยกฎหมาย ศาลจึงได้พิพากษาคดีเป็นอันเสร็จเด็ดขาดไปตามสัญญาประนีประนอม โดยมีได้วินิจฉัยในประเด็นแห่งคดีว่า การจดทะเบียนขายฝากที่ดินเป็นนิติกรรมอำพรางการกู้ยืมเงิน ตกเป็นโมฆะตามมาตรา ๑๕๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามคำฟ้องของโจทก์หรือไม่ ฉะนั้นเมื่อศาลไม่ได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดว่านิติกรรมขายฝากที่ดินดังกล่าวเป็นโมฆะแล้ว เจ้าพนักงานที่ดินจึงไม่อาจดำเนินการเพิกถอนรายการจดทะเบียนขายฝากที่ดิน ตามนัยมาตรา ๖๑ วรรคแปด แห่งประมวลกฎหมายที่ดินได้ ส่วนกรณีดังกล่าว อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะต้องดำเนินการเพิกถอนรายการจดทะเบียนขายฝาก ตามมาตรา ๖๑ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายที่ดินหรือไม่ ย่อมต้องพิจารณาจากเอกสารหลักฐานและเจตนาของคู่กรณี que แสดงออกในขณะที่จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเป็นสำคัญ เนื่องจากพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่อาจหยั่งทราบถึงเจตนาในใจของคู่กรณีได้ หากไม่มีพยานหลักฐานใดชี้ชัดว่าเป็นการจดทะเบียนโดยเป็นการแสดงเจตนาลวงเพื่ออำพรางนิติกรรมอื่น ย่อมต้องถือได้ว่าการจดทะเบียนสิทธิ และนิติกรรมนั้นเป็นไปโดยชอบแล้ว สำหรับกรณีนี้ปรากฏว่าในการขายฝากที่ดินดังกล่าว คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายได้มาดำเนินการด้วยตนเอง และผู้ขายฝากยืนยันต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ว่าประสงค์จดทะเบียนขายฝากที่ดินจริง จึงเป็นการจดทะเบียนที่ได้ดำเนินการ

ไปตามขั้นตอนของระเบียบกฎหมายและถูกต้องตรงตามเจตนาของผู้ขายฝาก และผู้รับซื้อฝากที่แสดงออกในขณะนั้นแล้ว จึงไม่มีเหตุที่จะต้องเพิกถอนรายการจดทะเบียนดังกล่าว ตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า สัญญาขายฝากยังไม่ครบกำหนดไถ่ถอน หากคู่กรณีประสงค์จะดำเนินการตามคำพิพากษามาโดยชอบ ก็ชอบที่จะขอจดทะเบียนไถ่ถอนขายฝากต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามนัยมาตรา ๔๙๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้

เรื่องที่ ๔

ขอจดทะเบียนลงชื่อผู้จัดการมรดกและโอนมรดกตามคำพิพากษาตามสัญญาประนีประนอมยอมความซึ่งไม่ตรงกับพินัยกรรมของเจ้ามรดก

ประเด็นปัญหา

ศาลมีคำพิพากษาตามสัญญาประนีประนอมยอมความระหว่าง นางสาว น. กับ นาง พ. ในฐานะผู้จัดการมรดกนาย ธ. ว่า นาง พ. ตกลงโอนที่ดินให้แก่ เด็กหญิง ร. ในอัตราร้อยละ ๒๕ เด็กชาย ท. ในอัตราร้อยละ ๒๕ นางสาว น. ในอัตราร้อยละ ๒๕ และนาง ป. ในอัตราร้อยละ ๒๕ ของที่ดินทุกแปลง แต่ปรากฏว่า นาย ธ. เจ้ามรดก ได้ทำพินัยกรรมระบุยกที่ดินให้แก่เด็กหญิง ร. เนื้อที่ร้อยละ ๓๐ และเด็กชาย ท. เนื้อที่ร้อยละ ๓๐ ของที่ดินแต่ละแปลง และตั้งนางสาว น. เป็นผู้จัดการมรดกตามพินัยกรรม นาง พ. ซึ่งเป็นผู้จัดการมรดกของนาย ธ. ตามคำสั่งศาล ได้ยื่นขอจดทะเบียนลงชื่อผู้จัดการมรดกตามคำสั่งศาล และโอนมรดกที่ดิน ตามคำพิพากษาตามสัญญาประนีประนอมยอมความดังกล่าวพนักงานเจ้าหน้าที่จะดำเนินการได้หรือไม่อย่างไร

กฎหมาย/ระเบียบ

๑. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๖๖ มาตรา ๑๕๓/๔ มาตรา ๑๕๓/๕ มาตรา ๑๕๙๙ มาตรา ๑๖๐๓ และมาตรา ๑๗/๑๙
๒. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๕
๓. คำพิพากษาฎีกา ที่ ๓๓๓๖/๒๕๑๖
๔. คำพิพากษาฎีกา ที่ ๔๘๖๐/๒๕๔๘

ความเห็นกรมที่ดิน

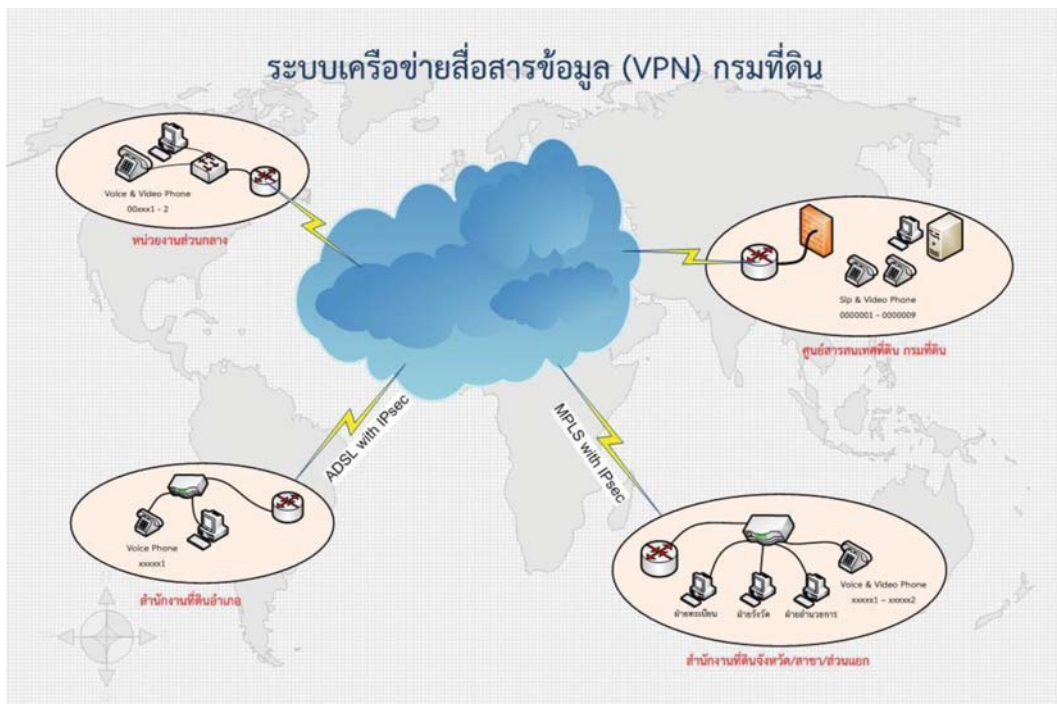
เมื่อศาลมีคำสั่งแต่งตั้ง นาง พ. เป็นผู้จัดการมรดกนาย ธ. แม้คำร้องระบุว่า ผู้ตายไม่ได้ทำพินัยกรรมหรือตั้งบุคคลใดเป็นผู้จัดการมรดกไว้ แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาย ธ. เจ้ามรดกได้ทำพินัยกรรมยกที่ดินให้แก่เด็กหญิง ร. เนื้อที่ร้อยละ ๓๐ และเด็กชาย ท. เนื้อที่ร้อยละ ๓๐ ของที่ดินแต่ละแปลง และได้แต่งตั้งนางสาว น. เป็นผู้จัดการมรดกตามพินัยกรรม ซึ่งพินัยกรรมของนาย ธ. ก็ได้ทำถูกต้องตามแบบแห่งพินัยกรรมตามกฎหมายและไม่มีคำสั่งศาลที่วินิจฉัยว่า เป็นพินัยกรรมปลอมหรือตกเป็นโมฆะ พินัยกรรมจึงมีผล

ใช้ได้ ส่วนคำสั่งศาลที่ตั้ง นาง พ. เป็นผู้จัดการมรดก เมื่อไม่มีคำสั่งศาลเปลี่ยนแปลง หรือแก้ไข หรือให้ยกเลิกอำนาจผู้จัดการมรดกตามคำสั่งศาล การที่ศาลแต่งตั้ง นาง พ. เป็นผู้จัดการมรดกจึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย นาง พ. ผู้จัดการมรดกตามคำสั่งศาล และนางสาว น. ผู้จัดการมรดกตามพินัยกรรม ย่อมต้องร่วมกันจัดการทรัพย์สินมรดกของนาย ธ. และต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗/๑๙ คือ จะต้องกระทำการอันจำเป็นเพื่อให้การเป็นไปตามคำสั่งแจ้งชัดหรือโดยปริยายแห่งพินัยกรรม เพื่อจัดการมรดกโดยทั่วไป หรือเพื่อแบ่งปันทรัพย์สินมรดก โดยมีหน้าที่จะต้องทำการโอนมรดกให้แก่ เด็กหญิง ร. และเด็กชาย ท. ไปตามพินัยกรรมและจะโอนมรดกดังกล่าวให้แก่บุคคลภายนอกพินัยกรรมไม่ได้ ตามมาตรา ๑๗/๑๙ และระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการจดทะเบียนสิทธิเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ซึ่งได้มาโดยทางมรดก พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๕๑ (๓)

ในส่วนที่ นาง พ. และนางสาว น. ได้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความเกี่ยวกับทรัพย์สินมรดกของนาย ธ. ขัดกับเจตนาของนาย ธ. เจ้ามรดกที่ได้ทำพินัยกรรมไว้ ประกอบกับการทำสัญญาประนีประนอมยอมความแบ่งทรัพย์สินมรดก ไม่ใช่การจัดการทรัพย์สินมรดกของผู้จัดการมรดก แม้ศาลจะมีคำพิพากษาตามยอมก็ไม่อาจใช้ยันกับบุคคลภายนอก คือ เด็กหญิง ร. และเด็กชาย ท. ซึ่งมีใช้คู่ความได้ตามมาตรา ๑๔๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และการที่นางสาว น. ซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองของ เด็กหญิง ร. และเด็กชาย ท. ผู้เยาว์จะทำสัญญาประนีประนอมยอมความเกี่ยวกับทรัพย์สินของผู้เยาว์ ต้องได้รับอนุญาตจากศาลที่มีอำนาจตามกฎหมายก่อน ตามนัยมาตรา ๑๕๗/๔ (๑๒) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประกอบคำพิพากษาฎีกา ที่ ๓๓๓๖/๒๕๑๖ และ ๔๘๖๐/๒๕๔๘ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กรณีประโยชน์ของผู้ใช้อำนาจปกครองขัดกับประโยชน์ของผู้เยาว์ มิฉะนั้นเป็นโมฆะ ตามมาตรา ๑๕๗/๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อข้อตกลงในสัญญาประนีประนอมยอมความ มีผลให้นางสาว น. ผู้จัดการมรดกได้รับประโยชน์ในทรัพย์สินมรดกของ นาย ธ. เจ้ามรดกซึ่งทำพินัยกรรมยกทรัพย์สินมรดกให้แก่ผู้เยาว์ จึงเป็นกรณีประโยชน์ของผู้ใช้อำนาจปกครองขัดกับประโยชน์ของผู้เยาว์ เมื่อไม่ปรากฏหลักฐานว่านางสาว น. ผู้ใช้อำนาจปกครองของเด็กหญิง ร. และเด็กชาย ท. ได้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความ โดยได้รับอนุญาตจากศาล สัญญาประนีประนอมจึงเป็นโมฆะ และไม่มีผลผูกพันเด็กหญิง ร. และเด็กชาย ท. ซึ่งเป็นบุคคลภายนอก ตามมาตรา ๑๔๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง พนักงานเจ้าหน้าที่จึงไม่อาจจดทะเบียนโอนมรดกตามคำพิพากษาตามยอมดังกล่าวได้

การประยุกต์ใช้งานโทรศัพท์ผ่านเครือข่ายสื่อสาร ข้อมูลกรมที่ดิน หรือระบบ Voice over IP (VoIP)*

ปัจจุบันกรมที่ดินจัดตั้งศูนย์สารสนเทศที่ดิน ณ สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ อาคาร
รังวัดและทำแผนที่ เพื่อเป็นศูนย์กลางข้อมูลทะเบียนที่ดิน และข้อมูลรูปแบบที่ดิน โดยได้วาง
ระบบการเชื่อมโยงเครือข่ายสื่อสารข้อมูลความเร็วสูงแบบ MPLS with IPSec และ ADSL with
IPSec ระหว่างศูนย์สารสนเทศที่ดิน และสำนักงานที่ดินทั่วประเทศ ซึ่งได้ตั้งค่ารักษาความปลอดภัย
ระบบเครือข่ายสื่อสารข้อมูลโดยมีการเข้ารหัสข้อมูลเมื่อมีการรับ-ส่งข้อมูลผ่านเครือข่ายสาธารณะ
เสมือนเป็นเครือข่ายของกรมที่ดิน (Virtual Private Network: VPN) เพื่อให้สำนักงานที่ดินจังหวัด/
สาขา/ส่วนแยก/อำเภอ ใช้ประโยชน์จากระบบเครือข่ายสื่อสารในการเชื่อมโยงฐานข้อมูลในลักษณะ
แบบรวมศูนย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ก่อนจะนำไปสู่การประยุกต์ใช้งานโทรศัพท์ผ่านเครือข่ายสื่อสารข้อมูลกรมที่ดิน ผู้เขียน
ขอกล่าวถึงเทคโนโลยีการสื่อสารข้อมูล ที่กรมที่ดินนำมาใช้ให้เข้าใจได้ง่าย ๆ ดังนี้

MPLS ย่อมาจาก Multiprotocol Label Switching เป็นวิธีการสื่อสารข้อมูลต่าง ๆ
ส่งผ่านไปตามระบบเครือข่าย โดยจะมีการติดเครื่องหมาย (Label) ให้กับแต่ละหน่วยข้อมูลที่เรียกว่า

* นางสาววิไลลักษณ์ ทนองหว่า

นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการพิเศษ สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ

แพ็คเก็ต (Packet) เพื่อที่จะบอกอุปกรณ์เครือข่าย เช่นเราเตอร์และสวิตช์ ให้ทำการส่งข้อมูลไปในทิศทาง และรูปแบบที่กำหนดไว้ และสำหรับข้อมูลที่มีความสำคัญมาก ก็จะได้รับ การส่งแบบพิเศษกว่าข้อมูลอื่นๆ โดยมีการเข้ารหัสข้อมูล หรือที่เรียกว่า MPLS with IPsec

ADSL ย่อมาจาก Asynchronous Digital Subscriber Line เป็นเทคโนโลยีโมเด็มแบบใหม่ที่สามารถแปลงสายโทรศัพท์พื้นฐานที่เป็นแบบสายคู่ตีเกลียวที่มีอยู่เดิม ให้กลายเป็นเส้นทางเข้าถึงมัลติมีเดียและการสื่อสารข้อมูลด้วยความเร็วสูงได้ โดย ADSL สามารถสื่อสารด้วยความเร็วกว่า 6 Mbps ไปยังผู้ใช้บริการ และได้เร็วถึงกว่า 640 Kbps ในสองทิศทาง ซึ่งอัตราความเร็วดังกล่าว ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพความจุของสายโทรศัพท์แบบเดิมได้กว่า 50 โดยไม่ต้องลงทุนวางสายเคเบิลใหม่ ADSL สามารถแปลงโครงข่ายข้อมูลข่าวสารพื้นฐาน ที่มีอยู่จากที่เคยจำกัดเพียงการให้บริการด้านเสียง ข้อความ และกราฟิกที่มีรายละเอียดไม่มากนัก ให้กลายเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพสูงใช้ได้กับมัลติมีเดีย รวมทั้งการส่งภาพเคลื่อนไหวที่สมบูรณ์ได้ หรือที่เรารู้จักกันว่าใช้ Internet ADSL หรือ Internet ความเร็วสูง นั่นเอง

IP ย่อมาจาก Internet Protocol เป็นวิธีการ (protocol) ที่ใช้ในการส่งข้อมูลจากเครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องหนึ่งไปยังเครื่องอื่น ในอินเทอร์เน็ต (Internet) คอมพิวเตอร์แต่ละเครื่อง รู้จักกันในฐานะของ Host บน Internet ต้องมีที่อยู่อย่างน้อยหนึ่งที่อยู่ (address) ซึ่งไม่ซ้ำกับคอมพิวเตอร์เครื่องอื่นใน Internet เมื่อมีการส่งและรับข้อมูล (เช่น อี-เมล) ข้อความจะถูกแบ่งเป็นชุดข้อมูลเรียกว่า แพ็คเก็ต (Packet) แต่ละชุดจะจัดเก็บที่อยู่ของผู้ส่งและผู้รับ การส่งชุดข้อมูลจะส่งไปที่เครื่องคอมพิวเตอร์ที่เป็น Gateway เมื่อเครื่อง Gateway อ่านที่อยู่ของปลายทางแล้ว จึงส่งต่อชุดข้อมูลไปยัง adjacent Gateway ซึ่งจะอ่านที่อยู่ปลายทาง และส่งอ่านเครือข่าย Internet จนกระทั่งมีเครื่อง Gateway รู้ว่าชุดข้อมูลนั้น เป็นของคอมพิวเตอร์ภายในกลุ่มใด จากนั้น เครื่อง Gateway จึงจะส่งชุดข้อมูลไปยังเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีอยู่ตามที่เรา

VoIP ย่อมาจาก Voice over IP เป็นการส่งเสียงบนเครือข่ายสื่อสารที่แปลงสัญญาณเสียงในรูปของสัญญาณไฟฟ้าเปลี่ยนเป็นสัญญาณดิจิทัล คือ นำข้อมูลเสียงมาบีบอัดและบรรจุลงเป็นแพ็คเก็ต ไอพี(IP) แล้วส่งไปโดยมีเราเตอร์ (Router) ที่เป็นตัวรับสัญญาณ แพ็คเก็ต และแก้ปัญหาบางอย่างให้ เช่น การบีบอัดสัญญาณเสียงให้มีขนาดเล็กลง การแก้ปัญหาเมื่อมีบางแพ็คเก็ตสูญหายหรือได้มาล่าช้า (delay) รวมทั้งการให้สิทธิพิเศษก่อนแพ็คเก็ตไอพีอื่น (Quality of Service : Qos) เพื่อการให้บริการที่ทำให้เสียงมีคุณภาพ

VPN ย่อมาจาก Virtual Private Network เป็นเครือข่ายส่วนตัวเสมือน ที่ทำงานโดยส่งข้อมูลผ่านเครือข่ายสาธารณะหรืออินเทอร์เน็ต แต่มีความเป็นเครือข่ายเฉพาะของหน่วยงาน ด้วยการเข้ารหัสแพ็คเก็ตก่อนส่ง เพื่อให้ข้อมูลมีความปลอดภัยมากขึ้น จากการเช่าสายวงจรสื่อสาร MPLS ที่เชื่อมต่อระหว่างสำนักงาน MPLS จะเข้ามาช่วยในการ ทำให้ VPN นั้นเป็นเครือข่ายของหน่วยงาน ทำให้ MPLS-based VPN สามารถช่วยให้หน่วยงานประหยัดค่าใช้จ่ายได้ เนื่องจากสามารถส่งข้อมูลถึงกันระหว่างสาขาได้โดยตรง

ระบบงานหรือบริการที่กรมที่ดินนำมาใช้งานบนเครือข่าย มีดังนี้

- การนำเข้าข้อมูลด้านทะเบียนที่ดินของสำนักงานที่ดิน เพื่อเก็บสำรองไว้ที่ศูนย์สารสนเทศที่ดิน
- การนำเข้าข้อมูลทางด้านการคำนวณรังวัดในสำนักงานที่ดิน เพื่อเก็บสำรองไว้ที่ศูนย์สารสนเทศที่ดิน
- การนำส่งเงินในระบบ GFMIS ของกรมบัญชีกลาง โดยสามารถส่งข้อมูลผ่านเครือข่ายสื่อสารที่สำนักงานที่ดินได้ ซึ่งเป็นการลดความเสี่ยงและค่าใช้จ่ายในการเดินทางนำส่งเงินของเจ้าหน้าที่
- การใช้งานระบบรับ-ส่งหนังสือเวียน (ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์)
- การแลกเปลี่ยนไฟล์ข้อมูล และข่าวสารระหว่างหน่วยงานผ่านระบบอีเมล และระบบอินทราเน็ต (Intranet)
- การสร้างระบบตรวจสอบและยืนยันตัวตนบุคคล (Authentication) ก่อนเข้าใช้งานเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งสอดคล้องตามการบังคับใช้กฎหมาย ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยผู้ให้บริการแก่บุคคลอื่นในการเข้าสู่อินเทอร์เน็ต หรือให้สามารถติดต่อถึงกันโดยประการอื่นผ่านระบบคอมพิวเตอร์ จะต้องดำเนินการเก็บข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ สำหรับเก็บเป็นหลักฐานให้กับพนักงานเจ้าหน้าที่ ที่ได้รับการแต่งตั้งใช้ประกอบการดำเนินคดีเป็นรายบุคคล ซึ่งเจ้าหน้าที่กรมที่ดินทั้งในส่วนกลาง และสำนักงานที่ดินทั่วประเทศ สามารถกรอกแบบคำขอบัญชีผู้ใช้งานเพื่อยืนยันตัวตนบุคคลฯ และส่งไปยังสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศให้ช่วยกำหนดบัญชีผู้ใช้งาน ในกรณีมีความประสงค์ใช้ระบบเครือข่ายสื่อสารกรมที่ดินเข้าเยี่ยมชมเว็บไซต์สาธารณะทั่วไป
- การสร้างระบบช่วยเหลือให้แก่สำนักงานที่ดินในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับระบบคอมพิวเตอร์ หรือการติดตั้งโปรแกรมป้องกันไวรัสคอมพิวเตอร์ ซึ่งสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศสามารถแก้ไขปัญหาด้านเทคนิคให้กับสำนักงานที่ดินได้ด้วยการควบคุมการทำงานจากระยะไกล (Remote) ผ่านเครือข่ายสื่อสาร โดยไม่ต้องเดินทางไปยังสำนักงานที่ดิน

การใช้งานโทรศัพท์ผ่านเครือข่ายสื่อสารข้อมูลกรมที่ดิน หรือระบบ Voice over IP (VoIP)

เพื่อให้การใช้งานเครือข่ายสื่อสารเกิดประโยชน์ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ให้สามารถใช้งานได้ทั้งในส่วนของการส่งข้อมูลและเสียงเข้าด้วยกัน สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศได้ติดตั้งระบบโทรศัพท์แบบไอพี (VoIP: Voice over IP) มาตรฐาน SIP เพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสารทั้งระยะใกล้ และทางไกลผ่านเครือข่าย VPN ระหว่างหน่วยงานของกรมที่ดิน ผู้เขียนขอเปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่างระหว่างระบบโทรศัพท์พื้นฐาน กับระบบ VoIP ดังนี้

โทรศัพท์พื้นฐาน

เป็นการสื่อสารผ่านสายโทรศัพท์ สามารถสื่อสารได้เพียงเสียงเท่านั้น จำเป็นต้องใช้ตู้สาขา (PBX) เพื่อใช้ลูกเล่นต่างๆ เช่นตอบรับอัตโนมัติ โอนสาย ฝากข้อความซึ่งราคาแพง

ระบบความปลอดภัยต่ำ และสามารถดักฟังโทรศัพท์ได้ง่าย คุณภาพของเสียงขึ้นอยู่กับคุณภาพของสายโทรศัพท์ และค่าใช้จ่ายคิดเป็นรายครั้งและแยกตามเวลาและระยะทาง

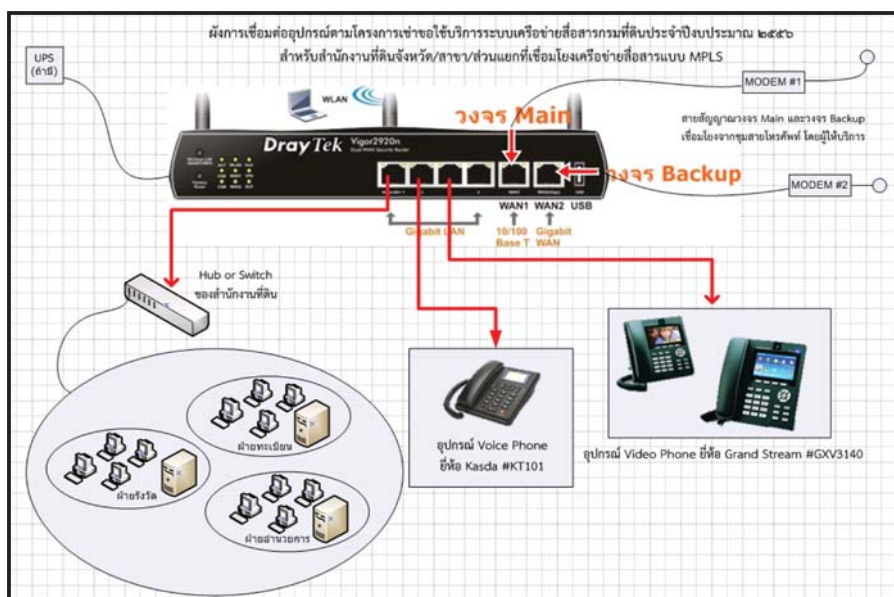
ระบบ VoIP

เป็นการสื่อสารผ่านสัญญาณอินเทอร์เน็ต สื่อสารได้ทั้งภาพ และเสียงพร้อมๆ กัน ถ้าโทรศัพท์นั้นรองรับภาพได้ ระบบความปลอดภัยสูงกว่าระบบพื้นฐานเพราะมีการเข้ารหัสเป็นดิจิทัล คุณภาพของเสียงขึ้นอยู่กับสัญญาณอินเทอร์เน็ต สามารถประยุกต์ระบบอื่นที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลเพื่อใช้คู่กับระบบได้ เช่นระบบจับภาพ ความเคลื่อนไหว ระบบประชุมทางไกลผ่านอินเทอร์เน็ต และไม่มีค่าใช้จ่ายเป็นรายครั้งไม่ว่าจะนานหรือไกลเท่าไร

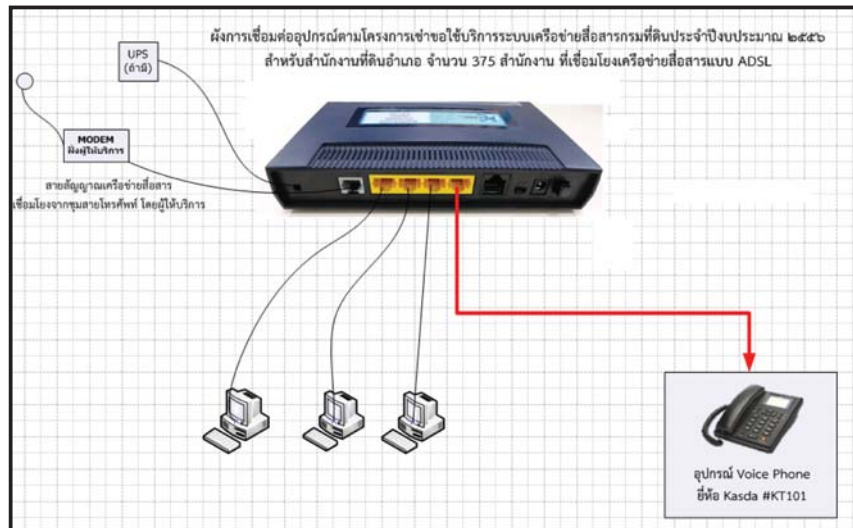
ปัจจุบัน สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้ทำการติดตั้งเครื่องโทรศัพท์ที่รองรับการทำงานแบบ IP โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายในการโทรศัพท์ ให้กับหน่วยงานทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ดังนี้

- ส่วนกลาง ติดตั้งเครื่องโทรศัพท์ไอพีแบบมัลติมีเดีย ซึ่งสามารถสื่อสารได้ทั้งภาพและเสียงจำนวน ๑๑ จุด
- สำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา/ส่วนแยก จำนวน ๓๓/๙ สำนักงาน ติดตั้งเครื่องโทรศัพท์ไอพี ๒ รูปแบบ คือแบบ Voice และ Video Phone
- สำนักงานที่ดินอำเภอ จำนวน ๓๓/๕ สำนักงาน ติดตั้งเครื่องโทรศัพท์ไอพีแบบ Voice

รูปแบบการเชื่อมต่ออุปกรณ์การใช้งานโทรศัพท์ระบบ SIP Phone และ IP Video Phone

รูปแบบการเชื่อมต่ออุปกรณ์การการใช้งานโทรศัพท์ระบบ SIP Phone

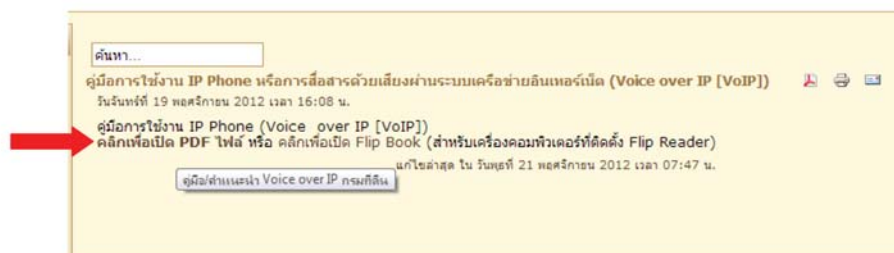
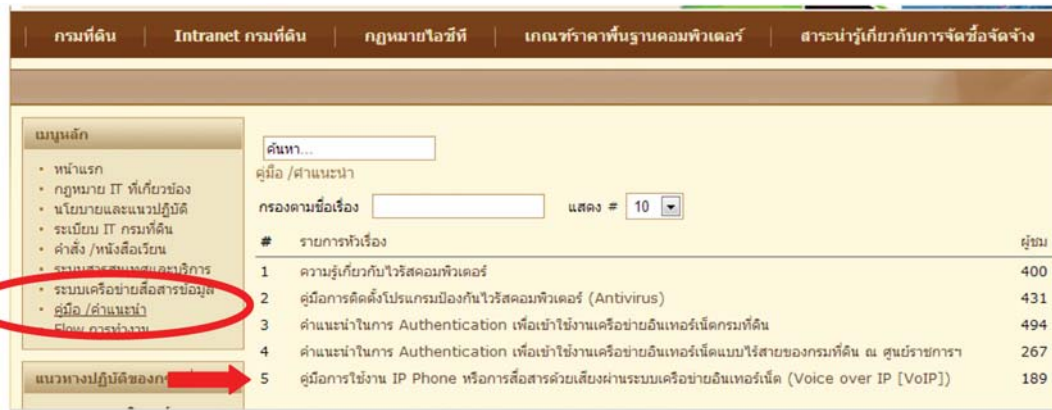

วิธีการใช้งาน

การใช้งานเช่นเดียวกับการใช้ระบบโทรศัพท์พื้นฐานทั่วไป แต่แตกต่างกันในส่วนของการส่งสัญญาณภาพและเสียง จะส่งผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรืออินทราเน็ต และหมายเลขโทรศัพท์ที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน จะเป็นหมายเลขเฉพาะที่กรมที่ดินกำหนด สามารถเข้าไปดูหมายเลขที่ใช้งานได้ทาง เว็บไซต์ (URL) คือ <http://dolwms.dol.go.th:8081/dolsurvey/dolsecure> หรือที่เว็บไซต์กรมที่ดิน www.do.go.th คลิกเลือกแบนเนอร์ด้านขวามือ “มาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศ”

การใช้งาน IP Phone หรือการสื่อสารด้วยเสียงผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Voice over IP [VoIP]) และเลือก “คลิกเพื่อเปิด PDF ไฟล์”

สำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศ	
สำนักงานที่ดินจังหวัดกระบี่	810001
สำนักงานที่ดินจังหวัดกระบี่ สาขาอ่าวลึก	810101
สำนักงานที่ดินจังหวัดกระบี่ สาขาคลองท่อม	810201
สำนักงานที่ดินอำเภอเขาพนม	819011
สำนักงานที่ดินอำเภอเหนือคลอง	819021
สำนักงานที่ดินอำเภอปลายพระยา	819031
สำนักงานที่ดินอำเภอลำทับ	819041
สำนักงานที่ดินอำเภอเกาะลันตา	819051
สำนักงานที่ดินจังหวัดกาญจนบุรี	710001
สำนักงานที่ดินจังหวัดกาญจนบุรี สาขาท่ามะกา	710101
สำนักงานที่ดินจังหวัดกาญจนบุรี สาขาบ่อพลอย	710201

ศีล สมาธิ ปัญญา ล้วนอยู่ในกาย วาจา จิตใจ

ผู้มาปฏิบัติพิจารณา
 พึงรู้อุปมาอุปเปรียบดังนี้
 อันบุคคลผู้ทำนา
 ก็ต้องทำลงไปในพื้นที่ดิน
 ลุยตม ลุยโคลน ตากแดด กรำฝน
 จึงจะเห็นข้าวเปลือก
 ข้าวสาร ข้าวสุก
 และได้บริโภคกินอยู่สบาย
 ก็ล้วนทำมาจากของมีอยู่ทั้งสิ้น... ฉะนั้นใด
 ผู้ปฏิบัติก็ฉนั้น
 เพราะศีล สมาธิ ปัญญา
 ก็มีอยู่ในกาย วาจา จิตของคน

หลวงปู่มั่น ฐิตัตถ์โต

ข้อมูลอ้างอิง : รวมโอวาทธรรม เข้าถึงได้จาก <http://owatdhamma.blogspot.com/search/label/>

เรียนรู้กฎหมายที่ดินเพิ่มเติมจากคำพิพากษาศาลปกครอง (๒)*

สวัสดิ์ศรี ผ่านไปแล้วหนึ่งฉบับ หวังว่าพวกเราชาวดินหรือท่านสมาชิกที่สนใจความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินคดีปกครอง ก็คงจะเข้าใจแล้วว่าศาลปกครองมีคำวินิจฉัยเกี่ยวกับประมวลกฎหมายที่ดิน ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ราชการของพวกเราว่าเป็นอย่างไรบ้าง ไม่ว่าจะเป็นข้อคำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลปกครอง จะเห็นได้ว่าเนื้อหาโดยรวมจะมีทั้งเรื่องเขตอำนาจศาลที่มีอำนาจพิจารณาหรือพิพากษาคดี หรือความเป็นผู้เสียหายที่มีอำนาจฟ้องคดี หรือระยะเวลาเกี่ยวกับการยื่นฟ้องคดี ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประมวลกฎหมายที่ดินทั้งสิ้น ดังนั้น ฉบับนี้ผู้รวบรวมจะนำเสนอข้อคำสั่งของศาลปกครองที่เกี่ยวข้องกับเขตอำนาจศาลตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่เกี่ยวข้องกับการประมวลกฎหมายที่ดินโดยเฉพาะ ลองมาติดตามดูนะครับว่า กรณีใดบ้างที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าผู้ฟ้องคดีสามารถนำเสนอคดีต่อศาลใดได้บ้าง ขอเชิญติดตามได้เลยนะครับ

ข้อคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดง ที่ อ.๑๒/๒๕๕๖

- **อ้างถึง** คำพิพากษาและคำสั่งศาลปกครองสูงสุด พ.ศ. ๒๕๕๖ เล่ม ๒
- **ผู้ฟ้องคดี** นางสาว ร
- **ผู้ถูกฟ้องคดี** ธนารักษ์จังหวัดสมุทรปราการ ที่ ๑
เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสมุทรปราการ ที่ ๒
- **เรื่อง** คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (การสอบสวนเปรียบเทียบ)
- **กฎหมายและกฎที่เกี่ยวข้อง**
พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ (มาตรา ๙)
ประมวลกฎหมายที่ดิน (มาตรา ๖๐)
ระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ (ข้อ ๙๒)

● คำวินิจฉัยของศาล

ปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับเขตอำนาจศาล ตามมาตรา ๙ แห่ง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ เป็นข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลยกขึ้นวินิจฉัยแล้วมีคำพิพากษาหรือคำสั่งได้ตามนัยข้อ ๙๒ ของระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ

มูลเหตุแห่งข้อพิพาทเกิดจากผู้ฟ้องคดียื่นคำขอออกโฉนดที่ดิน โดยอ้างสิทธิครอบครองตามหลักฐาน ส.ค. ๑ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ คัดค้านโดยอ้างว่าเป็นที่ราชพัสดุ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒

* นายขวัญชัย อนันต์พานนท์ นิติกรชำนาญการพิเศษ

กลุ่มงานคดีปกครอง สำนักกฎหมาย

จึงทำการสอบสวนเปรียบเทียบตามมาตรา ๖๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน แล้วมีคำสั่งไม่ออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดี เนื่องจากเห็นว่าทางราชการมีหลักฐานดีกว่า ผู้ฟ้องคดีจึงขอให้ศาลสั่งเพิกถอนการคัดค้านการรังวัดที่ดินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และเพิกถอนคำสั่งไม่ออกโฉนดที่ดินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และให้ออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดี ซึ่งศาลจำเป็นต้องพิจารณาข้อเท็จจริงเป็นที่ยุติก่อนว่าที่ดินพิพาทเป็นที่ราชพัสดุหรือเป็นที่ดินของผู้ฟ้องคดีมีสิทธิครอบครอง อันเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดิน ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาศาลยุติธรรม ไม่ใช่คดีที่อยู่ในอำนาจของศาลปกครองตามมาตรา ๙ แห่ง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ

ย่อคำสั่งศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ ๒๕๑/๒๕๕๖

- อ้างถึง คำพิพากษาและคำสั่งศาลปกครองสูงสุด พ.ศ. ๒๕๕๖ เล่ม ๓
- ผู้ฟ้องคดี นาย ผ
- ผู้ถูกฟ้องคดี สำนักงานที่ดินจังหวัดนครราชสีมา
- เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (คำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา) (การสอบสวนเปรียบเทียบ)
- กฎหมายและกฎที่เกี่ยวข้อง
 - พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ (มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑))
 - ประมวลกฎหมายที่ดิน (มาตรา ๖๐)
 - ระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๓ (ข้อ ๔๙/๑ และข้อ ๑๐๑ วรรคสอง)

● คำวินิจฉัยของศาล

การฟ้องโต้แย้งคำสั่งสอบสวนเปรียบเทียบของเจ้าพนักงานที่ดิน กรณีไม่ออกโฉนดที่ดินให้ในส่วนที่มีผู้คัดค้าน ซึ่งการที่ศาลจะสั่งเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีนั้น จะต้องฟังข้อเท็จจริงให้เป็นที่ยุติก่อนว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาท จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดิน อยู่ในอำนาจศาลยุติธรรม

ย่อคำสั่งศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ ๓๐๒/๒๕๕๖

- อ้างถึง คำพิพากษาและคำสั่งศาลปกครองสูงสุด พ.ศ. ๒๕๕๖ เล่ม ๓
- ผู้ฟ้องคดี นาย ห
- ผู้ถูกฟ้องคดี ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี ที่ ๑
 - เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเพชรบุรี สาขาท่ายาง ที่ ๒
 - นายอำเภอแก่งกระจาน ที่ ๓
- เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (คำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา) (การสอบสวนเปรียบเทียบ)

● กฎหมายและกฎที่เกี่ยวข้อง

พ.ร.บ.จัดตั้งศาลปกครองฯ (มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง (๑))
ประมวลกฎหมายที่ดิน (มาตรา ๖๐)

● คำวินิจฉัยของศาล

การออกโฉนดที่ดินแก่บุคคลภายนอกที่ที่ดินของผู้ฟ้องคดี แม้อาจจะเป็นการพิพาท เรื่องกรรมสิทธิ์ระหว่างเอกชนกับเอกชนก็ตาม แต่เป็นคดีที่มีเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้ามาตัดสินว่าที่ดินควรเป็นของใคร โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งเป็นกฎหมายมหาชน จึงเป็นการกระทำในทางปกครอง ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีประสงค์จะฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ออกคำสั่งโดยไม่สุจริตและใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ โดยขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งออกโฉนดที่ดินพิพาท **คดีนี้จึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง** ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) ประกอบกับมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่ง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ

ย่อคำสั่งศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ พ.๑๓/๒๕๕๖

- **อ้างถึง** คำพิพากษาและคำสั่งศาลปกครองสูงสุด พ.ศ.๒๕๕๖ เล่ม ๔
- **ผู้ฟ้องคดี** นาง ป กับผู้ฟ้องคดีร่วม (รวม ๔ ราย)
- **ผู้ถูกฟ้องคดี** รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ที่ ๑
อธิบดีกรมที่ดิน ที่ ๒
ผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี ที่ ๓
เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดกาญจนบุรี (ส่วนแยกท่ามะกา) ที่ ๔
นายอำเภอท่ามะกา ที่ ๕
เทศบาลตำบลท่าเรือพระแท่น ที่ ๖
- **เรื่อง** คดีพิพาทเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของพระราชกฤษฎีกาที่ออกโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี (การถอนสภาพที่ดินตามพระราชกฤษฎีกา)
- **กฎหมายและกฎที่เกี่ยวข้อง**
พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ (มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) มาตรา ๑๑ (๒) มาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๙ มาตรา ๕๒ วรรคสอง และมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง (๑))

● คำวินิจฉัยของศาล

พ.ร.ฎ. ถอนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ในท้องที่ตำบลตะคร้ำเอน และตำบลท่าเรือ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ. ๒๕๕๓ ตร.ขึ้นใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ อันทำให้ที่ดินของผู้ฟ้องคดีอยู่ในแนวที่ดินที่กำหนดให้ถอนสภาพด้วย จึงมีผลกระทบหรือก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี นับตั้งแต่วันดังกล่าว และถือว่าผู้ฟ้องคดีได้รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตั้งแต่นั้น การนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองสูงสุด เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๔ จึงเป็นการฟ้องคดี

เมื่อพ้นระยะเวลาการฟ้องคดี ตามมาตรา ๔๙ แห่ง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ แต่โดยที่ พ.ร.ฎ. ดังกล่าว มีผลกระทบต่อประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณนั้น การฟ้องคดีนี้จึงถือได้ว่าเป็นการฟ้องคดีเพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวม ตามมาตรา ๕๒ แห่ง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ

การพิจารณาความชอบด้วยกฎหมายของ พ.ร.ฎ. ถอนสภาพที่ดิน อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ว่ากำหนดแนวเขตที่ดินที่จะทำการถอนสภาพทับที่ดินที่เป็นที่อกริมตลิ่งของผู้ฟ้องคดีหรือไม่ จะต้องวินิจฉัยในเบื้องต้นว่า ที่พิพาทเป็นที่อกริมตลิ่งอันเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ฟ้องคดีหรือเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน จึงเป็นการพิจารณาเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินของบุคคลตามนัยคำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลที่ ๒๘/๒๕๔๕ ที่ ๒๙/๒๕๔๕ ที่ ๓๒/๒๕๔๕ และที่ ๓/๒๕๔๖ ศาลปกครองจึงยังไม่อาจวินิจฉัยได้ว่า พ.ร.ฎ. ดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจะต้องนำเรื่องนี้ไปฟ้องต่อศาลยุติธรรม เพื่อให้มีการชี้ขาดเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาท

ย่อคำสั่งศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ ๔๑๔/๒๕๔๖

- อ้างถึง คำพิพากษาและคำสั่งศาลปกครองสูงสุด พ.ศ. ๒๕๔๖ เล่ม ๔
- ผู้ฟ้องคดี นาย ส
- ผู้ถูกฟ้องคดี กรมที่ดิน ที่ ๑
สำนักงานที่ดินจังหวัดศรีสะเกษ ที่ ๒
- เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (คำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา) (การรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง)
- กฎหมายและกฎที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ (มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง)
- คำวินิจฉัยของศาล

การฟ้องว่าหน่วยงานทางปกครองรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงทับที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีครอบครองซึ่งมีหลักฐานใบจอง (น.ส.๒) เมื่อการอุทธรณ์ได้แย้ง หน่วยงานทางปกครองก็ยืนยันว่า การซื้อใบจองดังกล่าวไม่ก่อให้เกิดสิทธิในที่ดินและถือได้ว่าเป็นการคัดค้านที่ไม่มีหลักฐาน หนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน ตามประมวลกฎหมายที่ดิน จึงฟ้องคดีขอให้ออกเอกสารสิทธิให้แก่ผู้ฟ้องคดีนั้น เนื่องจากการที่ศาลจะมีคำบังคับตามคำขอของผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิครอบครอง จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ประกอบกับประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งอยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรม

ย่อคำสั่งศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ ๔๒๘/๒๕๕๖

- อ้างถึง คำพิพากษาและคำสั่งศาลปกครองสูงสุด พ.ศ.๒๕๕๖ เล่ม ๔
- ผู้ฟ้องคดี นาง น กับผู้ฟ้องคดีร่วม (รวม ๖๐ ราย)
- ผู้ถูกฟ้องคดี กรมที่ดิน
- เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (คำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา) (การบอกเลิกการเช่าที่ดิน)
- กฎหมายและกฎที่เกี่ยวข้อง
 - ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (มาตรา ๕๖๙ วรรคสอง)

● คำวินิจฉัยของศาล

เมื่อมิชซังโรมันคาทอลิกจดทะเบียนโอนขายที่ดินที่ได้ให้ผู้ฟ้องคดีเช่าให้แก่บริษัท ร. บริษัท ร. ผู้รับโอนยอมต้องรับไปทั้งสิทธิและหน้าที่ของผู้โอนที่มีต่อผู้เช่าตามมาตรา ๕๖๙ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งหลังจากได้รับโอนที่ดินแล้ว ผู้ฟ้องคดีได้ทำสัญญาเช่าที่ดินกับบริษัท ร. จนกระทั่ง บริษัท ร. มีหนังสือแจ้งบอกเลิกการเช่าที่ดินกับผู้ฟ้องคดี และให้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างและขนย้ายทรัพย์สินออกจากที่เช่า ความเดือดร้อนเสียหายของผู้ฟ้องคดีจึงเกิดจากบริษัท ร. บอกเลิกการเช่าที่ดินหาใช่เกิดจากการที่เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีจดทะเบียนโอนที่ดินแปลงพิพาทดังกล่าวไม่ กรณีจึงเป็นคดีพิพาทระหว่างบริษัท ร. กับผู้ฟ้องคดีจะต้องไปว่ากล่าวกันตามกระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง

ย่อคำสั่งศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ ๕๔๘/๒๕๕๖

- อ้างถึง คำพิพากษาและคำสั่งศาลปกครองสูงสุด พ.ศ.๒๕๕๖ เล่ม ๕
- ผู้ฟ้องคดี นาง ส
- ผู้ถูกฟ้องคดี อธิบดีกรมที่ดิน
- เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (คำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา) (การเพิกถอนรายการจดทะเบียน)
- กฎหมายและกฎที่เกี่ยวข้อง
 - พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ
 - ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

● คำวินิจฉัยของศาล

การเป็นหนังสือและจดทะเบียนสัญญาซื้อขายอสังหาริมทรัพย์เป็นเพียงแบบของนิติกรรมที่กฎหมายกำหนดให้คู่สัญญาจะต้องทำกันในภายหลังจากการตกลงซื้อขายได้เกิดเป็นสัญญาแล้ว โดยเจ้าพนักงานที่ดินต้องดำเนินการไปตามคำขอของคู่กรณี เมื่อได้มีการตรวจสอบความถูกต้องของเงื่อนไขการรับจดทะเบียนแล้ว ดังนั้น การที่จะขอให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนที่ได้จดทะเบียนไปแล้วอย่างหนึ่งอย่างใด จะทำได้ต่อเมื่อคู่กรณีที่ทำนิติกรรมยินยอมเห็นพ้องกัน

การที่ผู้ฟ้องคดีฝ่ายเดียวกล่าวอ้างว่าราคาที่ดินในหนังสือสัญญาซื้อขายจริง จึงเป็นการกล่าวอ้างว่านิติกรรมซื้อขายที่ดินดังกล่าวมีเหตุบกพร่องอาจทำให้เสียไป เหตุแห่งข้อพิพาทนี้จึงเป็นปัญหาเรื่องความถูกต้องของสัญญาซื้อขายระหว่างเอกชนกับเอกชน ซึ่งการแก้ไขหรือเพิกถอนการจดทะเบียนนิติกรรมซื้อขายจะกระทำได้อีกแต่โดยคำพิพากษาของศาลยุติธรรม ซึ่งเป็นศาลที่มีอำนาจพิจารณาความไม่ชอบของสัญญาซื้อขาย

ย่อคำสั่งศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ ๖๑๒/๒๕๕๖

- **อ้างถึง** คำพิพากษาและคำสั่งศาลปกครองสูงสุด พ.ศ. ๒๕๕๖ เล่ม ๖
- **ผู้ฟ้องคดี** นางสาว ส
- **ผู้ถูกฟ้องคดี** เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครราชสีมา สาขาครบุรี ที่ ๑
ช่างรังวัดสำนักงานที่ดินจังหวัดนครราชสีมา สาขาครบุรี ที่ ๒
- **เรื่อง** คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (คำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา) (การรังวัดสอบเขตที่ดิน)
- **กฎหมายและกฎที่เกี่ยวข้อง**
พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครอง (มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑))
ระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๓ (ข้อ ๔๑ วรรคสอง)
กฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๑ (พ.ศ. ๒๕๓๑) ออกตามความใน พ.ร.บ. ให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๗

● คำวินิจฉัยของศาล

ในการรังวัดสอบเขตโฉนดที่ดิน พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องมีหนังสือแจ้งให้เจ้าของที่ดินข้างเคียงทราบ เพื่อมาชี้ระวางแนวเขตที่ดินของตน ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๑ (พ.ศ. ๒๕๓๑)ฯ เมื่อผู้ฟ้องคดีอ้างว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ทำการรังวัดสอบเขตที่ดินโดยไม่ได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบ และได้ทำการแก้ไขโฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดีให้มีเนื้อที่น้อยลง จึงเป็นการโต้แย้งว่าการรังวัดที่ดินดังกล่าว เป็นการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามรูปแบบ ขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการรังวัดที่กฎหมายกำหนด จึงเป็นคดีพิพาทตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่ง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ ซึ่งแม้จะมีประเด็นโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินพิพาท โดยต้องพิจารณาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ประกอบกับประมวลกฎหมายที่ดิน ศาลปกครองก็มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยในประเด็นนี้ได้ ตามข้อ ๔๑ วรรคสอง ของระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง

ย่อคำสั่งศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ ๓/๐๔/๒๕๕๖

- **อ้างถึง** คำพิพากษาและคำสั่งศาลปกครองสูงสุด พ.ศ. ๒๕๕๖ เล่ม ๖
- **ผู้ฟ้องคดี** นางสาว ด ที่ ๑ กับพวกรวม ๒ คน

- **ผู้ถูกฟ้องคดี** สำนักงานที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ ๑
กรมที่ดิน ที่ ๒
- **เรื่อง** คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (คำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา) (การรังวัดทำแผนที่พิพาทตามคำสั่งศาล)
- **กฎหมายและกฎที่เกี่ยวข้อง**
พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ (มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑))
ประมวลกฎหมายที่ดิน (มาตรา ๖๙ ทวิ วรรคห้า)
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
- **คำวินิจฉัยของศาล**

การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการรังวัดทำแผนที่พิพาทตามคำสั่งศาลไม่ใช้การกระทำในฐานะเป็นเจ้าของงานปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ จึงมิใช่การกระทำทางปกครอง หากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทำการรังวัดทำแผนที่พิพาทไม่ถูกต้องหรือกระทำโดยไม่สุจริตอย่างไร ผู้ฟ้องคดีต้องโต้แย้งคัดค้านต่อศาลดังกล่าว หากศาลดำเนินการสอบสวนพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งไม่ชอบด้วยกฎหมายก็สามารถอุทธรณ์หรือฎีกาต่อไปได้ ศาลปกครองไม่มีอำนาจสั่งเพิกถอนกระบวนการพิจารณาพิพากษาหรือคำสั่งในคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรม **จึงมิใช่คดีปกครองที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง** ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่ง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ การที่เจ้าของที่ดินสองฝ่ายขอสอบเขตที่ดินของตน และต่างคัดค้านแนวเขตที่ดินของแต่ละฝ่าย ซึ่งเจ้าพนักงานที่ดินสอบสวนไกลเกลี่ย ตามมาตรา ๖๙ ทวิ วรรคห้า แห่งประมวลกฎหมายที่ดินแล้วแต่คู่กรณีตกลงกันไม่ได้ เจ้าพนักงานที่ดินจึงแจ้งให้คู่กรณีไปฟ้องต่อศาลยุติธรรมภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง แต่คู่กรณีไม่ไปฟ้องต่อศาล ถือว่าผู้ขอไม่ประสงค์จะสอบเขตที่ดินนั้นต่อไป การรังวัดสอบเขตที่ได้ดำเนินการมาแล้วย่อมสิ้นผลไป ซึ่งการรังวัดสอบเขตที่ดินแล้วมีผู้คัดค้านแนวเขตตามมาตรา ๖๙ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เป็นกรณีพิพาทโต้แย้งในเรื่องกรรมสิทธิ์ที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ **คดีอยู่ในอำนาจศาลยุติธรรม**

ย่อคำสั่งศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ ๒๒๓/๒๕๕๓

- **อ้างถึง** คำพิพากษาและคำสั่งศาลปกครองสูงสุด พ.ศ.๒๕๕๓/ เล่ม ๒
- **ผู้ฟ้องคดี** นาย ศ
- **ผู้ถูกฟ้องคดี** เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ สาขาแม่ริม
- **เรื่อง** คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วย (คำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา) (การสอบสวนไกลเกลี่ย)

- กฎหมายและกฎที่เกี่ยวข้อง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (มาตรา ๒๔๘)

พ.ร.บ. ว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. ๒๕๔๒

(มาตรา ๑๒ วรรคสอง)

ประมวลกฎหมายที่ดิน (มาตรา ๖๙)

- คำวินิจฉัยของศาล

การที่ผู้ฟ้องคดีขอรังวัดสอบเขตที่ดิน และมีผู้คัดค้านแนวเขตที่ดิน เจ้าพนักงานที่ดินทำการสอบสวนใกล้เคียงแล้วไม่สามารถตกลงกันได้ จึงแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีไปฟ้องคดีต่อศาลเพื่อให้ได้ข้อยุติเกี่ยวกับแนวเขตที่ดินที่พิพาทเสียก่อน เหตุแห่งการฟ้องคดีจึงเป็นการโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

ย่อคำสั่งศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ ๓๒๕/๒๕๔๗

- อ้างถึง

คำพิพากษาและคำสั่งศาลปกครองสูงสุด พ.ศ. ๒๕๔๗/ เล่ม ๓

- ผู้ฟ้องคดี

นาง ป

- ผู้ถูกฟ้องคดี

เจ้าพนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาดอนเมือง

- เรื่อง

คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (คำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา) (การจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุด)

- กฎหมายและกฎที่เกี่ยวข้อง

พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ (มาตรา ๑๐ และมาตรา ๔๒ วรรคสอง)

พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ (มาตรา ๕ และมาตรา ๔๔)

ระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ (ข้อ ๔๑ วรรคสอง)

- คำวินิจฉัยของศาล

การจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุด เป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง การที่ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดคนเดิม มีหนังสือโต้แย้งคำสั่งไปยังผู้ถูกฟ้องคดีที่รับจดทะเบียนดังกล่าว ถือว่าเป็นการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๔๔ แห่ง พ.ร.บ. เดียวกัน แต่เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีได้พิจารณาแล้วยืนยันตามคำสั่งนั้น จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับคำสั่งทางปกครองซึ่งศาลปกครองมีอำนาจรับไว้พิพากษาหรือมีคำสั่งได้ เพราะเป็นกรณีที่ได้มีการดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหาย และได้มีการสั่งการตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ แล้ว

การฟ้องว่าเจ้าพนักงานที่ดินจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะขัดต่อข้อบังคับของนิติบุคคลอาคารชุดเกี่ยวกับการเรียกประชุมและการประชุมเจ้าของร่วม เป็นคดีที่มีข้อหลายประเด็นเกี่ยวพันกันและคำขอให้ศาลพิพากษาเพิกถอน

การจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงผู้จัดการอาคารชุดเป็นประเด็นหลัก เมื่อปรากฏว่ามีประเด็นอื่นต้องวินิจฉัยก่อนจึงจะวินิจฉัยประเด็นหลักแห่งคดีได้ อยู่ในอำนาจหรือเขตอำนาจของศาลอื่นซึ่งไม่ใช่ศาลปกครองชั้นต้นซึ่งรับคดีไว้มีอำนาจวินิจฉัยประเด็นเกี่ยวพันก่อนได้ ตามนัยข้อ ๔๑ วรรคสอง ของระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ

ย่อคำสั่งศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ ๕๔๓/๒๕๕๗

- อ้างถึง คำพิพากษาและคำสั่งศาลปกครองสูงสุด พ.ศ.๒๕๕๗/ เล่ม ๕
- ผู้ฟ้องคดี นาง ป กับผู้ฟ้องคดีร่วม (รวม ๒ ราย)
- ผู้ถูกฟ้องคดี กรมที่ดิน ที่ ๑
เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครราชสีมา สาขาพิมาย ที่ ๒
- เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (คำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา)
(การจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม)
- กฎหมายและกฎที่เกี่ยวข้อง
พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ (มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และมาตรา ๔๗)
ประมวลกฎหมายที่ดิน (มาตรา ๓๗)
กฎกระทรวง ฉบับที่ ๓/ (พ.ศ. ๒๕๔๙) ออกตามความใน พ.ร.บ. ให้ใช้
ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๙
- คำวินิจฉัยของศาล

ในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ของเจ้าพนักงานที่ดินหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ กระบวนการ ขั้นตอนและวิธีดำเนินการที่ได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายที่ดิน หมวดที่ ๖ และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓/ (พ.ศ.๒๕๔๙)ฯ เมื่อผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่า เจ้าพนักงานที่ดินจดทะเบียนขายที่ดินของผู้ฟ้องคดีไปโดยไม่ปรากฏหลักฐานที่จะยืนยันได้ว่าบุคคลที่มาปรากฏต่อหน้าเพื่อขอจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเป็นผู้มีสิทธิในที่ดินหรือผู้ได้รับมอบอำนาจให้ทำการแทน การจดทะเบียนมีข้อพิรุธว่าไม่ชอบด้วยกฎหมาย ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่ง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ

ย่อคำสั่งศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ ๘๒๒/๒๕๕๗

- อ้างถึง คำพิพากษาและคำสั่งศาลปกครองสูงสุด พ.ศ.๒๕๕๗/ เล่ม ๘
- ผู้ฟ้องคดี นางสาว ล
- ผู้ถูกฟ้องคดี เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครราชสีมา สาขาโนนสูง

- **เรื่อง** คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (คำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา) (การสอบสวนเปรียบเทียบ)

- **กฎหมายและกฎที่เกี่ยวข้อง**

พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ (มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และมาตรา ๓๒)
ประมวลกฎหมายที่ดิน (มาตรา ๖๐)

- **คำวินิจฉัยของศาล**

การที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่า ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีหนังสือแจ้งให้เจ้าของที่ดินแปลงข้างเคียงไปยื่นคำคัดค้านการออกโฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดีภายหลังที่มีการประกาศแจกโฉนดที่ดินครบกำหนดแล้ว และผู้ถูกฟ้องคดียังใช้อำนาจสอบสวนเปรียบเทียบการออกโฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดีในส่วนที่เจ้าของที่ดินแปลงข้างเคียงได้โต้แย้งคัดค้านโดยไม่มีอำนาจ เป็นกรณีฟ้องว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ในการออกคำสั่งในการสอบสวนเปรียบเทียบ ตามมาตรา ๖๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เนื่องจากการดำเนินการไม่ถูกต้องตามรูปแบบ ขั้นตอนตามที่กฎหมายกำหนด และมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม เป็นคดีพิพาทตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่ง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ ประกอบกับผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากคำสั่งดังกล่าว และการบรรเทาความเสียหายต้องมีค่าบังคับให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีตามคำขอ ตามมาตรา ๓๒ แห่ง พ.ร.บ. เดียวกัน ผู้ฟ้องคดีจึงเป็น **ผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง**

ย่อคำสั่งศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ ๓๓/๙/๒๕๔๘

- **อ้างถึง** คำพิพากษาและคำสั่งศาลปกครองสูงสุด พ.ศ.๒๕๔๘ เล่ม ๕
- **ผู้ฟ้องคดี** นาย ป
- **ผู้ถูกฟ้องคดี** กรมที่ดิน
- **เรื่อง** คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (คำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา) (การสอบสวนไต่สวน)

- **กฎหมายและกฎที่เกี่ยวข้อง**

พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ (มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง)

- **คำวินิจฉัยของศาล**

การที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่านาง ช. นำช่างรังวัดสอบเขตที่ดินรุกล้ำเข้าไปในที่ดินของผู้ฟ้องคดีและผู้ฟ้องคดีได้โต้แย้งคัดค้านการรังวัดสอบเขตที่ดินดังกล่าว ต่อมาผู้ฟ้องคดีได้ขอแบ่งแยกที่ดินของตนและนำชี้แนวเขต ปรากฏว่านาง ช. ปลุกสร้างอาคารรุกล้ำเข้ามาในที่ดินของผู้ฟ้องคดีเจ้าพนักงานที่ดินได้สอบสวนไต่สวน ตามมาตรา ๖๙ ทวิ แห่ง ประมวลกฎหมายที่ดิน แต่กรณีไม่สามารถตกลงกันได้ จึงแจ้งให้คู่กรณีไปฟ้องศาล ดังนี้ ข้อพิพาทที่ผู้ฟ้องคดีนำมาฟ้องเกิดขึ้นจากการโต้แย้งสิทธิในที่ดินพิพาทระหว่างผู้ฟ้องคดีกับ นาง ช. ซึ่งเป็นเอกชนด้วยกัน การที่ผู้ฟ้องคดีและ

นาง ช. ยังตกลงกันไม่ได้ หาได้เกิดจากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีโดยตรงไม่ และการที่ผู้ถูกฟ้องคดีให้ผู้ฟ้องคดีกับนาง ช. ไปฟ้องต่อศาล เพื่อพิสูจน์สิทธิในที่ดินของแต่ละฝ่าย ก็ยังหาได้มีผลทำให้ผู้ฟ้องคดีเดือดร้อนเสียหายอันจะทำให้ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิที่จะฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีในคดีนี้ไม่ **ข้อพิพาทที่เกิดขึ้นจึงมิใช่ข้อพิพาททางปกครองตามมาตรา ๙ แห่ง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ ที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง**

ย่อคำสั่งศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ ๔๐๙/๒๕๔๘

- **อ้างถึง** คำพิพากษาและคำสั่งศาลปกครองสูงสุด พ.ศ.๒๕๔๘ เล่ม ๕
- **ผู้ฟ้องคดี** นาย ส ที่ ๑ กับพวกรวม ๒ คน
- **ผู้ถูกฟ้องคดี** เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรี ที่ ๑
เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรี สาขาบางละมุง ที่ ๒
- **เรื่อง** คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (คำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับฟ้องไว้พิจารณา) (การปฏิเสธการออกโฉนดที่ดิน)
- **กฎหมายและกฎที่เกี่ยวข้อง** พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ (มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง)
- **คำวินิจฉัยของศาล**

แม้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจะโต้แย้งว่าผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองออกคำสั่งปฏิเสธการออกโฉนดที่ดินโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากไม่พิจารณาขอบเขตที่ชัดเจนของประกาศหวงห้ามที่สาธารณประโยชน์และความถูกต้องของการแจ้ง ส.ค. เลขที่ ๘๘ แต่การที่ศาลจะพิจารณาว่าคำสั่งปฏิเสธการออกโฉนดที่ดินพิพาทชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ต้องได้ข้อยุติก่อนว่า ที่ดินพิพาทเป็นที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองมีสิทธิครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายและอยู่ในหลักเกณฑ์การออกโฉนดที่ดินหรือเป็นที่สาธารณประโยชน์ กรณีเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการพิสูจน์สิทธิในที่ดินอันอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

ย่อคำสั่งศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ ๑๘๙/๒๕๕๑

- **อ้างถึง** คำพิพากษาและคำสั่งศาลปกครองสูงสุด พ.ศ.๒๕๕๑ เล่ม ๕
- **ผู้ฟ้องคดี** นาย อ
- **ผู้ถูกฟ้องคดี** ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ ที่ ๑
นายอำเภอพร้าว ที่ ๒
เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ สาขาพร้าว ที่ ๓
กำนันตำบลสันทราย อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ที่ ๔

- **เรื่อง** คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย (คำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา) (การออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง)

- **กฎหมายและกฎที่เกี่ยวข้อง**

พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ (มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑))

- **คำวินิจฉัยของศาล**

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่ได้ดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเลขที่ ชม ๐๙๓๔ ประเภทพลเรือนใช้ร่วมกันนั้น เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากเป็นการออกเอกสารสิทธิทับที่ดินของผู้ฟ้องคดี ขอให้เพิกถอนหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเลขที่ ชม ๐๙๓๔ ดังกล่าว และให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่ ร่วมกันชำระค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นกรณี queผู้ฟ้องคดีบรรยายฟ้องว่าผู้ฟ้องคดีมีสิทธิในที่ดินพิพาทโดยชอบด้วยกฎหมายมาแต่เดิม การออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงตามฟ้องฟังออกในภายหลัง จึงมีผลกระทบต่อสภาพของสิทธิของผู้ฟ้องคดีอันเป็นคำสั่งทางปกครอง จึงมีประเด็นหลักที่พิพาทกันในคดีคือการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเป็นคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ จึงเป็นคดีพิพาทตามในมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่ง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ อยู่ในอำนาจการพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง

พบกันใหม่ฉบับหน้าครับ สวัสดี

ข้อมูลอ้างอิง : หนังสือคำพิพากษาและคำสั่งศาลปกครองสูงสุด พ.ศ. ๒๕๕๖ เล่ม ๒, ๓, ๔, ๕, ๖ พ.ศ. ๒๕๕๗ เล่ม ๒, ๓, ๔, ๕, ๘ พ.ศ. ๒๕๕๘ เล่ม ๕ และ พ.ศ. ๒๕๕๑ เล่ม ๕ ของสวัสดิการ สำนักงานศาลปกครอง และสามารถสืบค้นเพิ่มเติมได้จาก : www.admindcourt.go.th

เท่านี้ก็...จบ

เข่าว่าเราจริง ก็ไม่ต้องไปโกรธเขา
เพราะเรื่องมันจริง
เข่าว่าเราไม่จริง ก็ไม่ต้องไปโกรธเขา
เพราะเรื่องมันไม่จริง
“เท่านี้ก็... จบ”

ท่านพุทธทาสภิกขุ

วันปิยมหาราช และพระราชกรณียกิจที่สำคัญ

วันปิยมหาราช ตรงกับวันที่ ๒๓ ตุลาคม ของทุกปี เป็นวันคล้ายวันสวรรคตของ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์ทรงเป็นที่รักใคร่อย่างล้นเหลือของพสกนิกร ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ พระองค์จึงได้รับการถวายพระราชสมัญญานามว่า “สมเด็จพระปิยมหาราช” ซึ่งมีความหมายว่า “พระมหากษัตริย์ ที่ทรงเป็นที่รักยิ่งของปวงชน” ด้วยความสำนึก ในพระมหากรุณาธิคุณ รัฐบาลจึงได้ประกาศให้วันที่ ๒๓ ตุลาคม เป็น “วันปิยมหาราช” ในวัน ปิยมหาราช พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยพระบรมวงศานุวงศ์ จะเสด็จฯ ไปวางพวงมาลา ณ พระบรมรูปทรงม้า ซึ่งตั้งอยู่ที่หน้า พระที่นั่งอนันตสมาคม เป็นประจำทุกปี

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ (พ.ศ. ๒๔๑๑ - ๒๔๕๒)
ทรงเป็นพระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระเทพศิรินทราบรม ราชินี พระราชสมภพเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๓๙๖ ทรงได้รับการศึกษาเป็นอย่างดีทั้งด้าน อักษรศาสตร์ โบราณราชประเพณี วิชาการสงคราม และการปกครอง ทั้งยังทรงใฝ่พระทัยศึกษา พระธรรมวินัย ทรงผนวชเป็นสามเณรเมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๙ และเป็นพระภิกษุเมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๖ พระบาท สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงรับบรม ราชภิเษก ๒ ครั้ง ครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๑๑ ขณะทรงมี พระชนมพรรษา เพียง ๑๖ ปี โดยมีสมเด็จพระยาบรมมหา ศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) เป็นผู้สำเร็จราช การแทนพระองค์ จนทรงบรรลุนิติภาวะแล้ว จึงเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติอีกครั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๖ เสด็จครองราชย์นานถึง ๔๒ ปี

เมื่อวันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๔๕๓ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ทรงประสูติเสด็จสวรรคต ณ พระที่นั่งอัมพรสถานพระราชวังดุสิต ครั้นนั้นเป็นที่เศร้าสลดอย่างยิ่งใหญ่หลวงของ พระบรมวงศานุวงศ์และปวงชนทั่วประเทศ เพราะพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นกษัตริย์ที่เคารพรักของทวยราษฎร์ ทรง

มีพระมหากษัตริย์คุณอนเนกประการทั้งในการปกครองบ้านเมืองและพระราชทานความร่มเย็นเป็นสุข แก่ชนทุกหมู่เหล่า ทวยราษฎร์ทั้งปวงจึงได้ถวายพระนามว่า พระปิยมหาราช หรือพระพุทธเจ้าหลวง เมื่อถวายพระเพลิงพระบรมศพตามราชประเพณีแล้ว ครั้นเมื่อบรรจบอภิเษกสมรสด้วยวันสวรรคต พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ผู้สืบราชสันตติวงศ์ ได้ทรงบำเพ็ญพระราชกุศล ทักขิณานุพทานถวายตามราชประเพณีโดยเชิญพระโกศพระบรมอัฐิพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวออกประดิษฐาน บนพระแท่นนพปฎลมหา-เศวตฉัตร และเชิญพระพุทธรูปปางประจำ พระชนมวารประดิษฐาน ณ โต๊ะหมู่ในพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท หรือพระที่นั่งอนันตสมาคมส่วน ที่พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ณ พระลานพระราชวังดุสิต หน้าที่นั่งอนันตสมาคม ที่เรียกว่าพระบรมรูปทรงม้า ซึ่งเป็นพระบรมราชานุสาวรีย์ที่พระบรม วงศานุวงศ์ข้าราชการ พ่อค้า คหบดี ปวงชนชาวไทยทุกหมู่เหล่าผู้สำนึกในพระมหากษัตริย์คุณ ได้ร่วมใจกันรวบรวมเงิน จัดสร้างประดิษฐานขึ้นน้อมเกล้าฯถวายพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ขณะที่ทรงพระชนม์อยู่ เนื่องในมหามงคลสมัยที่ทรงครองราชย์ยั่งยืนนานถึง ๔๐ ปี และ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเปิดพระบรมราชานุสาวรีย์ ด้วยพระองค์เอง เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๕๑ นั้น

● พระราชกรณียกิจด้านศาสนา

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราชูปถัมภ์แก่ทุก ศาสนา ในส่วนศาสนาพุทธซึ่งเป็นศาสนาประจำชาตินั้นทรงยึดมั่นและเลื่อมใสอย่างลึกซึ้งเมื่อปี พุทธศักราช ๒๔๓๑ โปรดเกล้าฯ ให้มีการสังคายนา และจัดพิมพ์พระไตรปิฎก เป็นภาษาไทยขึ้น เป็นครั้งแรก และแจกจ่ายตามพระอารามและหอสมุดต่างๆ ชุดละ ๓๕ เล่ม รวมทั้งสิ้น ๑,๐๐๐ ชุด ซึ่งเรียกว่าพระไตรปิฎกฉบับสยามรัฐ ปีพุทธศักราช ๒๔๔๕ โปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติ ปกครองคณะสงฆ์เป็นฉบับแรก โปรดเกล้าฯ ให้ตั้งมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยที่วัดมหาธาตุฯ และ มหามกุฏราชวิทยาลัย ที่วัดบวรนิเวศ

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดให้สร้างและบูรณปฏิสังขรณ์พระอาราม ต่างๆ รวมทั้ง พุทธสถาน พุทธเจดีย์ ทิวพระราชอาณาจักร อาทิ

◆ วัดเทพศิรินทราวาสราชวรวิหาร ตั้งอยู่ใน

เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ โปรดให้สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๙ เพื่ออุทิศเป็นพระราชกุศลถวายสมเด็จพระเทพศิรินทราบรม ราชินี พระบรมราชชนนี และ พ.ศ. ๒๔๓๙ โปรดให้สร้างสุสาน หลวงไว้ในวัด ด้วยมีพระราชประสงค์ให้เป็นฌาปนสถานสำหรับ พระราชวงศ์ซึ่งไม่ได้สร้างพระเมรุฯ ที่ท้องสนามหลวง และ สำหรับชนทุกชั้น นับเป็นเรื่องพิเศษ เพราะโดยปกติแล้วจะไม่มีฌาปนสถานในพระอารามหลวง

♦ **วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม** ตั้งอยู่ในเขตพระนคร กรุงเทพฯ โปรดให้สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๒ ด้วยพระราชประสงค์ให้เป็นวัดประจำรัชกาล โปรดให้ก่อสร้างตามแบบวัดแต่โบราณ ครั้นกรุงศรีอยุธยา ประดับด้วยกระเบื้องเคลือบเบญจรงค์ทั้งวัด เป็นเอกลักษณ์พิเศษแห่งเดียวในประเทศไทย

♦ **วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม** ตั้งอยู่ในเขตดุสิต กรุงเทพฯ เดิมชื่อวัดแหลมหรือวัดไทรทอง เป็นวัดโบราณซึ่งเจ้านาย ๕ พระองค์ในสมัยรัชกาลที่ ๓ ได้ร่วมกันปฏิสังขรณ์ สมัยรัชกาลที่ ๔ ได้พระราชทานนามวัดใหม่ว่า “วัดเบญจมบพิตร” ซึ่งมีความหมายว่าเป็นวัดของเจ้านาย ๕ พระองค์ ต่อมารัชกาลที่ ๕ ต้องประสงค์ที่วัดเพื่อสร้างพลับพลาในพระราชอุทยานสวन्दุสิต จึงทรงทำพิธีแล้วสร้างวัดขึ้นใหม่ พระราชทานนามว่า “วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม” เป็นวัดหินอ่อนทั้งดงามที่สุด

♦ **วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์** ตั้งอยู่ที่ถนนหน้าพระธาตุ กรุงเทพฯ เดิมเรียกวัดมหาธาตุ พ.ศ. ๒๔๓๙ ทรงบริจาคพระราชทานทรัพย์อันเป็นส่วนของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชเจ้าฟ้ามหาวชิรุณหิศ ซึ่งสวรรคตเมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๓/อุทิศพระราชทานให้ปฏิสังขรณ์ แล้วโปรดให้เพิ่มสร้อยต่อนามวัด ว่า “วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์”

♦ **วัดมังกรกมลาวาส (วัดเล่งเน่ยยี่)** ตั้งอยู่บริเวณถนนเจริญกรุง กรุงเทพฯ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเลือกชัยภูมิที่ตั้งวัด และโปรดฯ ให้พระยาโชฎึกราชเศรษฐี (เล่าเกี้ยงเฮง) ชักนำพุทธศาสนิกชนชาวจีนสร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๑๔ นับเป็นสังฆารามตามลัทธิและศิลปะมหายานที่ใหญ่ที่สุดของประเทศไทยในยุคนั้น และโปรดฯ ให้นิมนต์พระอาจารย์สกลเหิง มาเป็นเจ้าอาวาสองค์แรกของวัดนี้

● พระราชกรณียกิจด้านสังคม

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเป็นนักปกครองที่ทรงพระปรีชาสามารถยิ่งทรงประเพณีการปกครองของไทยอย่างเก่าแต่โบราณมาผสมผสานกับประเพณีการปกครองอย่างนิยมกันในทวีปยุโรป แล้วทรงปรับเปลี่ยนรูปแบบการปกครองเป็นลำดับ ตามลำดับตามสถานการณ์และความเหมาะสม ซึ่งเป็นพื้นฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่พระองค์

ทรงดำริและริเริ่มในแผ่นดิน ทั้งยังเป็นการแสดงให้เห็นถึงน้ำพระทัยที่มุ่งหวังให้เท่าเทียมกับประเทศที่เจริญแล้ว พระองค์ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ แต่พระองค์ทรงมิได้ปฏิบัติพระองค์แบบผูกขาดอำนาจแต่เพียงผู้เดียว ทรงให้อิสระทางความคิดและทรงแต่งตั้งบุคคลเพื่อถวายนความคิดเห็นแก่พระองค์ ทรงโปรดให้แต่งตั้งสภาที่ปรึกษาราชการแผ่นดิน (Council of State) ขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๑๗ และปีเดียวกันทรงตั้งสภาองคมนตรี (Privy Council) ขึ้นเป็นสภาที่ปรึกษาราชการส่วนพระองค์

ต่อมาในปีพุทธศักราช ๒๔๓๕ มีพระบรมราชโองการให้ยกฐานะกรมขึ้นเป็นกระทรวง มีเสนาบดีเป็นเจ้ากระทรวง จัดสรรอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละกระทรวงให้เป็นสัดส่วน ในปลายรัชกาลได้ปรับปรุงกระทรวงใหม่เหลือ ๑๐ กระทรวง

การปกครองในส่วนภูมิภาค โปรดให้จัดตั้งแบบมณฑลเทศาภิบาลขึ้นเป็นครั้งแรกในปีพุทธศักราช ๒๔๓๗ คือ รวมหัวเมืองหลายเมืองเข้าเป็นมณฑล ซึ่งมีถึง ๑๔ มณฑล แต่ละมณฑลมีจังหวัดคือเมืองในปกครอง ๓-๔ จังหวัด จังหวัดหนึ่งแบ่งเป็น อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ผู้บริหารมณฑล เรียกว่า “สมุหเทศาภิบาล” หรือข้าหลวงใหญ่ ส่วนผู้บริหารจังหวัดเรียกว่า “ข้าหลวงจังหวัด” ขึ้นตรงต่อข้าหลวงใหญ่ประจำมณฑล มีนายอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน ปกครองเขตท้องที่ในจังหวัดทุกมณฑลมีกองทัพนกพลไว้ป้องกันเหตุร้าย โดยมีแม่ทัพมณฑลขึ้นตรงต่อเสนาบดีกลาโหม ซึ่งมีเสนาบดีกระทรวงดูแลเป็นสัดส่วนขึ้นมาถึงพระมหากษัตริย์ องค์พระผู้เป็นประมุขของประเทศ ทำให้การปกครองสามารถสร้างเอกภาพได้ นอกจากนี้ยังโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งสุขาภิบาลหัวเมืองให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองรับพระราชทานเงินเดือนประจำ และมีการแต่งตั้งเจ้าเมืองโดยยึดถือความรู้ความสามารถแทนการสืบสายโลหิต ทั้งเพื่อให้บริหารราชการแผ่นดินเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั่วพระอาณาเขต

๑. ด้านการเลิกทาส

ประเทศไทยนั้นมีการใช้ทาสมาเป็นเวลานานเพื่อใช้ทำกิจการต่างๆ ในบ้านเจ้านายชั้นผู้ใหญ่ที่สูงศักดิ์ พระองค์ทรงใช้ความวิริยะอุตสาหะที่จะทำให้สิ่งเหล่านี้หมดไป ด้วยทรงพระราชดำริกับเสนาบดีและข้าราชการเกี่ยวกับเรื่องทาส พระองค์ทรงคิดหาวิธีจะปลดปล่อยทาสให้ได้ รับความเป็นไท ด้วยวิธีการละมุนละม่อม ทำตามลำดับขั้นตอน

ในปีพุทธศักราช ๒๔๑๗ โปรดให้ตราพระราชบัญญัติพิทักษ์เกษียณอายุของลูกทาสโดยกำหนดเอาไว้ว่าลูกทาสที่เกิดแต่ปีมะโรง พุทธศักราช ๒๔๑๑ อันเป็นปีแรกที่พระองค์ทรงขึ้นครองราชย์ ก็ให้ใช้อัตราค่าตัวเสียใหม่ตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัตินี้ พออายุครบ ๔ ปี ก็ให้ตีค่าออกมาให้เต็มตัว จนกว่าจะครบ ๒๐ ปีบริบูรณ์ ให้กลับเป็นไทแก่ตัว เมื่อก้าวพ้นเป็นอิสระแล้วห้ามกลับมาเป็นทาสอีก

ทรงพิจารณาถึงสาเหตุที่ทำให้คนขายตัวเป็นทาส จึงประกาศยกเลิกบ่อนเบี้ย

ตลอดรัชกาลได้ทรงพระราชกาลได้ทรงตราพระราชบัญญัติลักษณะทาสหลายฉบับ ออกบังคับใช้ในมณฑลต่างๆ ให้ลูกทาสเป็นไท ประกาศประมวลกฎหมายลักษณะอาณานิคมบทลงโทษแก่ผู้ซื้อขายทาสให้มีความผิดเช่นเดียวกับโจรปล้นทรัพย์ ทรงกระทำเป็นแบบอย่างแก่บรรดาเจ้านายและขุนนางในการบำเพ็ญกุศลด้วยการบริจาคพระราชทรัพย์ไถ่ถอนทาส พร้อมพระราชทานที่ทำกินเป็นผลให้ระบบทาสที่อยู่คู่กับสังคมไทยมาหลายร้อยปี ก็ได้ถูกยกเลิกไปจนหมดสิ้น ด้วยพระราชหฤทัยแน่วแน่และทรงพระราชอุตสาหะ เป็นเวลาถึง ๓๐ ปี ก็ทรงเลิกทาสสำเร็จในพุทธศักราช ๒๔๔๘ สมตามพระราชปณิธานที่ได้ทรงตั้งไว้ พระราชกรณียกิจสำคัญนี้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพของพลเมืองจากทาสมาเป็นสามัญชน มีอิสรภาพทางสังคมเท่าเทียมกัน

๒. ด้านการเสด็จประพาสต้น และประพาสหัวเมือง

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงโปรดการเสด็จประพาสยิ่งนัก ซึ่งจัดเป็นพระราชกรณียกิจเฉพาะพระองค์ เนื่องจากทรงปรารถนาที่จะทรงทำนุบำรุงราษฎร พระองค์ทรงอุทิศพระองค์เพื่อประโยชน์แห่งประเทศชาติ ตามพระราชปณิธานที่พระราชทานแก่ประชาชนคราวเสด็จกลับจากประเทศยุโรปว่า “เราตั้งใจอธิษฐานว่า เราจะกระทำการจนเต็มกำลังอย่างสุด ที่จะให้กรุงสยามเป็นประเทศอันหนึ่งซึ่งมีอิสรภาพ และความเจริญ”

พระองค์ทรงเสด็จประพาสไปตามหัวเมืองน้อยใหญ่ในพระราชอาณาจักร เพื่อตรวจจัดการปกครอง และสำราญพระอริยบท ซึ่งการเสด็จประพาสหัวเมืองภายในนั้น พระองค์เสด็จอย่างเป็นทางการมิได้เสด็จเยี่ยงพระมหากษัตริย์เสมอไป บางครั้งก็เสด็จอย่างสามัญชน บางครั้งก็ทรงเรือเล็ก หรือเสด็จโดยสารทางรถไฟมิให้ใครรู้ เรียกกันโดยทั่วไปว่า “เสด็จประพาสต้น” ในการเสด็จสมาคมกับราษฎรอย่างใกล้ชิดด้วยพระองค์เองนั้น ทำให้ทรงได้พบเห็นการปกครองของข้าราชการที่ทรงไว้วางพระราชหฤทัยให้ออกไปทำงานต่างพระเนตรต่างพระกรรณอีกด้วย

๓. ด้านการเจริญสัมพันธไมตรีกับต่างประเทศ

ภาพพระบรมหมู่ รัชกาลที่ ๕
และคณะแพทย์เยอรมัน

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงดำเนินพระราชปณิธานโดยหลักสัมพันธไมตรีผ่อนหนักผ่อนเบา ถือเอาแต่สาระประโยชน์เป็นสำคัญ จึงทรงสามารถระงับเหตุการณ์อันเกิดขึ้นในขณะนั้นได้ ส่วนความสัมพันธ์กับนานาประเทศได้ทรงมีพระราชไมตรีกับประเทศออสเตรีย และฮังการี รัสเซีย ญี่ปุ่น ฯลฯ ทรงรักษาความสัมพันธ์กับประเทศที่มีไมตรีกันมาแต่ก่อนแล้วให้ยืนยงมีราชการไปมาต่อกันมากขึ้น แต่งตั้งอัครราชทูตให้ประจำ ณ สำนักต่างๆ เป็นครั้งแรก เมื่อพุทธศักราช ๒๔๒๔ แม้จะมีข้อบาดหมางกับบางประเทศด้วยสาเหตุต่างๆ ซึ่งต่างรักษาผลประโยชน์ของตน พระองค์ยังทรงมุ่งหวังผลแห่งการประนีประนอมยอมตกลงกันโดยไมตรี ทำให้พระเกียรติยศแผ่กว้างขวางออกไป เมื่อมีการประชุมนานาประเทศด้วยกิจการใดจึงได้รับเชิญเรื่อยๆ เช่น การประชุมสากลไปรษณีย์ ณ เมืองเบอร์ลิน ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ และ

การประชุมเรื่องการรักษาความสงบระหว่างประเทศ ณ กรุงเฮก ประเทศเนเธอร์แลนด์

ในรัชกาลของพระองค์ มีพระมหากษัตริย์ตลอดจนเจ้านายต่างประเทศเสด็จเข้ามาเยือนไทยหลายพระองค์ อาทิ สมเด็จพระเจ้าซาร์นิโคลัสที่ ๒ พระเจ้ากรุงรัสเซีย ครั้งดำรงพระอิสริยยศเป็นมกุฎราชกุมาร เจ้าชายวัลดิมาร์ และเจ้าชายแอ็กเซล แห่งเดนมาร์ก เป็นต้น

๔. ด้านการเสด็จประพาสต่างประเทศ

ในการเจริญสัมพันธไมตรีประเทศนั้น ความสำคัญประการหนึ่งก็คือ การเสด็จประพาสยังต่างประเทศ ประโยชน์ที่ได้รับนอกจากเจริญสัมพันธไมตรีแล้ว ยังได้ทอดพระเนตรแบบอย่างอันดีของประเทศนั้นๆ เพื่อนำกลับมาปรับปรุงพัฒนาบ้านเมืองตามความเหมาะสมอีกด้วย

ความสัมพันธ์ของสยามกับสหรัฐอเมริกาสมัยรัชกาลที่ ๕ เป็นจุดบอดในประวัติศาสตร์ไทย เคยมีผู้เขียนข้อความสั้นๆ ว่าใน ค.ศ.๑๙๐๑ (พ.ศ.๒๔๔๔) รัชกาลที่ ๕ โปรดให้จัดตั้งสถานทูตสยามขึ้นในสหรัฐอเมริกา และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้พระยาอัครราชวรการ (ภัสดา บุรณศิริ) เป็นราชทูตคนแรกๆ ที่ไปประจำ ณ ที่นั้น

หลักฐานใหม่ชี้ชัดว่าในความเป็นจริง ปี ค.ศ. ๑๙๐๑ นั้นเป็นปีแห่งประวัติศาสตร์ เพราะรัชกาลที่ ๕ ทรงตัดสินพระทัยเสด็จประพาสสหรัฐอเมริกาอย่างเป็นทางการ แต่ข้อมูลบางอย่างก็ขาดหายไปเสียเฉยๆ ถึงกระนั้นก็ยังเป็นสมมุติฐานหนึ่งที่ทำให้เชื่อว่าภายหลังความผิดหวัง ที่ไม่ทรงสามารถบรรลุจุดหมายให้พระเจ้าซาร์แห่งรัสเซียเข้าแทรกแซงกรณีพิพาทกับทางฝรั่งเศสแล้ว ต่อมาไม่นานภายหลังเหตุการณ์กบฏนักมวย (Boxer Rebellion) ค.ศ. ๑๙๐๐ (พ.ศ. ๒๔๔๓) ที่นโยบายเชิงบวกของสหรัฐอเมริกาถูกประชานิยมขับออกไป แผนการต่างๆ จึงดูเข้ารูปเข้ารอยขึ้น การเตรียมการเสด็จ ถูกตั้งเป็นโครงการขึ้นทันที ติดตามด้วยหมายกำหนดการเสด็จ ก็ถูกจัดส่งไปสหรัฐอเมริกาและสื่อมวลชน

ต่างๆ ตามแผนคือ รัชกาลที่ ๕ จะเสด็จ พร้อมด้วยพระบรมราชินี ไปยังนครซานฟรานซิสโกในสหรัฐอเมริกาโดยตรง โดยเรือพระที่นั่งมหาจักรี และประธานาธิบดีแม็คคินลีย์พร้อมด้วยคณะรัฐบาลจะรอรับเสด็จอยู่ที่ปลายทาง

หนังสือพิมพ์ชั้นนำของสหรัฐอเมริกามับัดหนึ่งลงวันที่ ๓ กันยายน ค.ศ. ๑๙๐๑ เผยแพร่หมายกำหนดการเสด็จเยือนสหรัฐอเมริกาของรัชกาลที่ ๕ พร้อมกับลงภาพพระบรมฉายาลักษณ์ของพระเจ้าอยู่หัว พระราชินี และพระราชโอรสให้คนอเมริกันได้เห็น

๕. ด้านการปกครอง

เมื่อบ้านเมืองมีความเจริญก้าวหน้าขึ้น ในปี พ.ศ. ๒๔๓๑ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงเปลี่ยนแปลงแบบแผนการปกครองจากเดิมที่เป็นการบริหารจากเจ้านายชั้นผู้ใหญ่ โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้วางระเบียบการปกครองขึ้นใหม่ โดยแยกหน่วยราชการออกเป็นกรมกองต่างๆ มีหน้าที่รับผิดชอบเฉพาะไม่ก้ำก๋ายกัน ซึ่งในครั้งแรกนั้นทรงกำหนดกรมขึ้นมาใหม่ ๖ กรม ได้แก่

๑) กรมพระคลัง มีหน้าที่ดูแลเกี่ยวกับการเก็บภาษีรายได้จากประชาชนและนำมาบริหารใช้งานด้านต่างๆ

๒) กรมยุติธรรม มีหน้าที่ดูแลเกี่ยวกับคดีความที่ต้องตัดสินต่างๆ ทั้งคดีอาญาและคดีแพ่ง รวมถึงควบคุมดูแลศาลอาญา ศาลแพ่ง และศาลอุทธรณ์ทั่วทั้งแผ่นดิน

๓) กรมยุทธานธิการ มีหน้าที่ตรวจตราวิชาการในกรมทหารบก ทหารเรือ และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับทหาร

๔) กรมธรรมการ มีหน้าที่ดูแลเกี่ยวกับกิจการของพระสงฆ์ คือ หน้าที่สั่งสอนอบรมพระสงฆ์และสอนหนังสือให้กับประชาชนทั่วไป

๕) กรมโยธาธิการ มีหน้าที่ดูแลตรวจตราการก่อสร้าง การทำถนน ขุดลอกคูคลอง และงานเกี่ยวข้องกับการก่อสร้าง

๖) กรมมรุธาธิการ มีหน้าที่ดูแลรักษาพระราชลัญจกร พระราชกำหนดกฎหมาย และหนังสือที่เกี่ยวกับราชการทั้งหมด

รวมถึงกรมที่ตั้งอยู่ก่อนหน้านั้น ๖ กรม รวมเป็น ๑๒ กรม ได้แก่

๓) กรมมหาดไทย* มีหน้าที่ดูแลบังคับบัญชาหัวเมืองฝ่ายเหนือ และเมืองลาวซึ่งเป็นเมืองประเทศราช

๔) กรมพระกลาโหม* มีหน้าที่บังคับบัญชาหัวเมืองปักษ์ใต้ ฝ่ายตะวันออก ตะวันตก และเมืองมลายู (*การที่ให้กรมทั้งสองบังคับหัวเมืองคนละด้านนั้น เพื่อเป็นการร่ายต่อกรควบคุมดูแลพื้นที่นั้นๆ ให้ได้ผลเต็มที่)

๕) กรมท่า มีหน้าที่ดูแลงานที่เกี่ยวข้องกับการต่างประเทศ

๑๐) กรมวัง มีหน้าที่ดูแลรักษาการณ์ต่างๆ ในพระบรมมหาราชวัง

๑๑) กรมเมือง มีหน้าที่ดูแลรักษากฎหมายอาญาที่เกี่ยวข้องกับผู้กระทำผิด กรมนี้มีตำราจกำหนดหน้าที่ในการดูแลรักษาความสงบ และจับกุมผู้กระทำผิดมาลงโทษ

๑๒) กรมนา มีหน้าที่คล้ายคลึงกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในปัจจุบันคือ มีหน้าที่หลักในการดูแลควบคุมการเพาะปลูก ค้าขาย และป่าไม้ เพราะเมืองไทยมีอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก เมื่อกิจการกรมต่างๆ มีความเจริญก้าวหน้าเป็นที่น่าพอใจแล้วในปี พ.ศ. ๒๔๓๕ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวมีพระบรมราชโองการประกาศในวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๓๕ ให้ยกฐานะกรมขึ้นเป็นกระทรวง แต่ต่อมาทรงเห็นว่าบางกระทรวงมีหน้าที่ซ้ำซ้อนกัน จึงยุบกระทรวงลง ๒ กระทรวง คือ กระทรวงมรุธาธิการยุบรวมกับกระทรวงวัง และกระทรวงยุทธนาธิการรวมกับกระทรวงกลาโหม คงเหลือ ๑๐ กระทรวง ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย, กระทรวงกลาโหม, กระทรวงวัง, กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ, กระทรวงเกษตราธิการ, กระทรวงนครบาล, กระทรวงธรรมการ, กระทรวงยุติธรรม, กระทรวงโยธาธิการ และกระทรวงการต่างประเทศ

● พระราชกรณียกิจด้านการศึกษา

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงตระหนักดีว่าประเทศจะเจริญได้ก็ต่อเมื่อคนในชาติมีความรู้และเป็นพลเมืองดี โปรดให้ทำการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งเป็นพื้นฐานในการสร้างและเตรียมงานให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของบ้านเมืองอย่างทันกาล พระองค์จึงทรงพยายามจัดการศึกษาเพื่อราษฎรทั่วไปอย่างแพร่หลายเป้าหมายหลักในการจัดการศึกษาในรัชสมัยของพระองค์มีสามประการ คือ เพื่อฝึกคนทำราชการ เพื่อคุณประโยชน์ของประชาชน และเพื่อบำรุงรักษาพระศาสนา

ในระยะแรกระหว่างพุทธศักราช ๒๔๑๔-๒๔๒๓ ได้จัดตั้งโรงเรียนหลวงแห่งแรกขึ้นในพระบรมราชวัง เพื่อให้พระราชวงศ์และข้าราชการส่งบุตรหลานของตนเข้าฝึกหัดเพื่อรับราชการ ตั้งโรงเรียนหลวงเพื่อราษฎรแห่งแรกคือ โรงเรียนวัดมหรณพารามในพุทธศักราช ๒๔๒๓ นับแต่นั้นเป็นต้นมา ได้จัดการศึกษาสำหรับประชาชนทั่วไปอย่างกว้างขวาง

ปีพุทธศักราช ๒๔๓๐ โปรดเกล้าฯ ให้ตั้งกรมศึกษาธิการ และพุทธศักราช ๒๔๓๕ โปรดเกล้าฯ ให้ยกเป็นกระทรวงธรรมการ เมื่อการศึกษาขยายตัวเจริญขึ้นตามลำดับด้วยความสนใจของประชาชนที่ต้องการมีความรู้มากขึ้นจึงโปรด ให้โอนโรงเรียนเหล่านั้นให้อยู่ภายใต้การควบคุมของกระทรวงธรรมการ มีการพิมพ์ตำราสอนพระราชทาน เพื่อเป็นตำรา ในการเรียนการสอนด้วย พุทธศักราช ๒๔๔๐ โปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งทุนเล่าเรียนหลวง เปิดโอกาสให้ชนทุกชั้นที่มีความรู้ความสามารถได้ไปศึกษา ณ ต่างประเทศ และนับตั้งแต่ พุทธศักราช ๒๔๔๑ เป็นต้นมา การศึกษาของชาติทั้งในกรุงและหัวเมือง ก็ได้เจริญขึ้นเป็นลำดับ โดยเฉพาะปริมาณจำนวนโรงเรียนครูและนักเรียนได้เพิ่มจำนวนขึ้นกว่าเดิมมาก

ส่วนการศึกษาของสตรีนั้น ปี พ.ศ. ๒๔๔๔ พระองค์ทรงโปรดให้ตั้งโรงเรียนหลวงสตรีชื่อว่า โรงเรียนบำรุงสตรีวิทยา ซึ่งเป็นโรงเรียนสตรีอีกหลายแห่งไม่ว่าจะเป็นในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด ด้วยทรงเห็นว่าการศึกษาของสตรีนั้นเป็นเรื่องจำเป็นมากขึ้น เพราะโลกได้เจริญขึ้นไปมากแล้ว การเรียนจึงจำเป็นสำหรับทุกคนไม่ว่าบุรุษหรือสตรี พระราชกรณียกิจในด้านการศึกษา จึงนับว่าเป็นการปฏิรูปสังคมที่สำคัญยิ่งทางหนึ่งและเป็นการพัฒนาคนอย่างแท้จริง

● พระราชกรณียกิจด้านสาธารณสุขและสาธารณสุขปโภค

๑. ด้านสาธารณสุข

พุทธศักราช ๒๔๔๐ โปรดเกล้าฯ ให้ตั้งตรา “พระราชกำหนดสุขาภิบาลกรุงเทพฯ ร.ศ. ๑๑๖” โดยมีกระทรวงนครบาลเป็นผู้ดำเนินการเพื่อเป็นตัวอย่างแก่หัวเมืองทั่วไป และโปรดให้ตั้งกรมสุขาภิบาลขึ้น ให้กระทรวงมหาดไทยจัดการสุขาภิบาลในหัวเมืองต่างๆ เริ่มที่ตำบลท่าฉลอม จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นแห่งแรก ทรงออกประกาศและตรากฎหมายเกี่ยวกับสุขาภิบาลหลายฉบับ เช่น ประกาศจัดการทำความสะอาดพระนคร ประกาศเกี่ยวกับการเผาศพตามวัดต่างๆ ห้ามทิ้งซากสัตว์ลงในที่สาธารณะ ห้ามขีดเขียนตามกำแพง ให้จัดการทำลายขยะมูลฝอย ฯลฯ และโปรดฯ ให้ตราพระราชบัญญัติป้องกันสัณฐานโรค เป็นต้น

๒. ด้านการแพทย์และกิจการโรงพยาบาล

พุทธศักราช ๒๔๒๓ พระองค์ทรงดำริที่จะสร้างโรงพยาบาล เพื่อใช้เป็นที่รักษาประชาชน แบบแพทย์แผนใหม่ที่ทันสมัยอย่างในต่างประเทศ เพราะการรักษาแบบยากลางบ้านนั้นล้าสมัยเมื่อเกิดโรคระบาดจะไม่สามารถช่วยคนได้อย่างทันท่วงที ทำให้มีผู้เสียชีวิตมากมายในสมัยก่อน

๒๖ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๓๑ เปิดดำเนินการโรงพยาบาลขึ้นที่บริเวณพระราชวังหลัง เดิมชื่อโรงพยาบาลวังหลัง ต่อมาพระราชทานนามใหม่ว่า “ศิริราชพยาบาล”

พุทธศักราช ๒๔๓๒ โปรดให้มีการสอนวิชาแพทย์แผนใหม่ และจัดตั้งราชแพทยาลัย มีนายแพทย์จอร์จ แม็คฟาแลนด์(พระอาภิวชิยาคม) เป็นผู้อำนวยการ ภายหลังมีแพทย์ประจำตามหัวเมือง และมีการแพทย์ทหารด้วย

พุทธศักราช ๒๔๓๖ ทรงสละราชทรัพย์ส่วนพระองค์ จัดตั้งสภาอุณาโลมแดงแห่งชาติสยาม จัดซื้อเครื่องเวชภัณฑ์ส่งไปช่วยผู้ป่วยในการรบกันในกรณีพิพาทเมื่อ ร.ศ. ๑๑๒ สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ ทรงชักชวนสุภาพสตรีในราชสำนักร่วมกันตั้งกองบรรเทาทุกข์เรียกว่า “สภาอุณาโลมแดง” ซึ่งก็คือสภากาชาดไทยในปัจจุบัน

๓. ด้านการประปา

พระองค์ทรงเห็นว่าประเทศไทยควรมีน้ำสะอาดเพื่อใช้ในการอุปโภคและบริโภค เนื่องจากใช้น้ำในแม่น้ำลำคลองอาจก่อให้เกิดโรคระบาดดังที่เป็นมาในอดีตได้ในปี ๒๔๕๒ โปรดเกล้าฯ ให้พระยามรราช (ปั้น สุขุม) เสนาบดีกระทรวงนครบาล จัดการประปาในกรุงเทพฯ โดยจ้างผู้เชี่ยวชาญชาวฝรั่งเศสมาจัดทำน้ำบริโภคน้ำที่สะอาดสำหรับประชาชน ในเดือนกรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๕๒ โปรดให้ทำการเก็บกักน้ำที่คลองเชียงรากน้อย แขวงเมืองปทุมธานี และขุดคลองประปาสำหรับส่งน้ำเข้ามาถึงคลองสามเสน พร้อมกับฝังท่อและติดตั้งอุปกรณ์อื่นๆ ประกอบเป็นการประปาขึ้น แต่มีทันได้เสร็จสมบูรณ์ก็สิ้นรัชกาลเสียก่อน และกิจการนี้มาสำเร็จในสมัยรัชกาลที่ ๖

๔. ด้านการไฟฟ้า

พระองค์ทรงเล็งเห็นว่า ไฟฟ้าเป็นพลังงานที่สำคัญและมีประโยชน์มาก เมื่อทรงมีโอกาสไปประพาสต่างประเทศได้ทรงทอดพระเนตรกิจการไฟฟ้า และทรงเห็นประโยชน์มหาศาลที่จะเกิดจากการมีไฟฟ้า จึงทรงริเริ่มให้มีการใช้ไฟฟ้าขึ้นในพระราชอาณาจักร โดยในปีพุทธศักราช ๒๔๒๗ พระองค์ได้ทรงมอบหมายให้ เจ้าพระยา สุรศักดิ์มนตรี(เจิม แสงชูโต) ซึ่งขณะนั้นเป็นกรมหมื่นไวยวรนาถ เป็นผู้นำมาใช้คนแรก

พุทธศักราช ๒๔๓๓ ตั้งโรงไฟฟ้าที่วัดเลียบ หรือวัดราชบูรณะ จนกระทั่งถึง พุทธศักราช ๒๔๓๖ ต่อมาเพื่อให้กิจการไฟฟ้าก้าวหน้ายิ่งขึ้น รัฐบาลได้โอนกิจการให้ผู้ชำนาญด้านนี้ ได้แก่ บริษัทอเมริกัน ชื่อ แบงค็อก อิเล็คทริกซิตี ซิดีแคท เข้ามาดำเนินงานต่อ และในปี พ.ศ. ๒๔๓๗ บริษัทเดนมาร์กได้เข้ามาตั้งโรงงานผลิตพลังงานไฟฟ้าเพื่อใช้ในการเดินรถรางที่บริษัทได้รับสัมปทานการเดินรถในเขตพระนคร ต่อมาบริษัทต่างชาติทั้ง ๒ บริษัทได้ร่วมกันรับช่วงงานจากกรมหมื่นไวยวรนาถ และก่อตั้งเป็นบริษัทไฟฟ้าสยาม ขึ้นในปีพุทธศักราช ๒๔๔๔ นับเป็นการบุกเบิกไฟฟ้าครั้งสำคัญของประวัติศาสตร์ไทย ในการเริ่มมีไฟฟ้าใช้เป็นครั้งแรก

๕. ด้านการไปรษณีย์โทรเลข

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเห็นการสื่อสารเป็นเรื่องสำคัญ และจำเป็นอย่างมากต่อไปในอนาคตโดยเริ่มจากการโทรเลข ซึ่งพระองค์โปรดเกล้าฯ ให้กระทรวงกลาโหมดำเนินการก่อสร้างวางสายโทรเลขสำหรับสายโทรเลขสายแรกของประเทศเริ่มก่อสร้างในปี

พ.ศ. ๒๔๑๘ จากกรุงเทพฯ – สมุทรปราการ ระยะทาง ๔๕ กิโลเมตร และได้วางสายได้นำต่อยาวออกไปจนถึงประภาคารที่ปากแม่น้ำเจ้าพระยาสำหรับบอกข่าวเรือเข้า – ออก ต่อมาได้วางสายโทรเลขขึ้นอีกสายหนึ่งจากกรุงเทพฯ – บางปะอิน และขยายไปทั่วถึงในเวลาต่อมา

สำหรับกิจการไปรษณีย์ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งการไปรษณีย์ขึ้นเป็นครั้งแรกในวันที่ ๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๒๔ มีที่ทำการเรียกว่าไปรษณียาคาร ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา และเปิดดำเนินการอย่างเป็นทางการครั้งแรกในวันที่ ๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๒๖ มีสมเด็จพระเจ้าฟ้าฯ กรมพระยาภาณุพันธุวงศ์วรเดช เป็นอธิบดีกรมไปรษณีย์พระองค์แรก ในโรงไปรษณีย์โทรเลขระยะแรกมีการรับฝากจดหมายหรือหนังสือเพียงในกรุงเทพฯ และธนบุรีเท่านั้น เมื่อกิจการดำเนินไปได้ ๒ ปี จึงมีการขยายออกไปยังจังหวัดสมุทรปราการ และจังหวัดเขื่อนขันธ์ (ปัจจุบันคืออำเภอพระประแดง จ.สมุทรปราการ) และขยายไปทั่วประเทศในเวลาต่อมา เมื่อกิจการโทรเลข และไปรษณีย์ดำเนินการไปได้ด้วยดี ในปี พ.ศ. ๒๔๔๑ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงโปรดเกล้าฯ ให้กรมโทรเลขรวมเข้ากับกรมไปรษณีย์ชื่อว่า กรมไปรษณีย์โทรเลข

● พระราชกรณียกิจด้านการกฎหมาย

กฎหมายในขณะนั้นมีความล้าสมัยอย่างมาก เนื่องจากใช้มาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๑ และยังไม่เคยมีการชำระขึ้นใหม่ให้เหมาะสมกับยุคสมัย ทำให้ต่างชาติใช้เป็นข้ออ้างในการเอาเปรียบไทยเรื่องการทำสนธิสัญญาเกี่ยวกับการขึ้นศาลตัดสินคดีที่ไม่ให้ชาวต่างชาติขึ้นศาลไทย โดยตั้งศาลกงสุลพิจารณาคดีคนในบังคับต่างชาติเอง แม้ว่าจะมีคดีความกับชาวไทยก็ตาม ดังนั้น พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงทรงโปรดเกล้าฯ สร้างประมวลกฎหมายอาญาขึ้นใหม่เพื่อให้ทันสมัยทัดเทียมกับอารยประเทศโดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญกฎหมายจากต่างประเทศมาร่วมงานกับ พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์

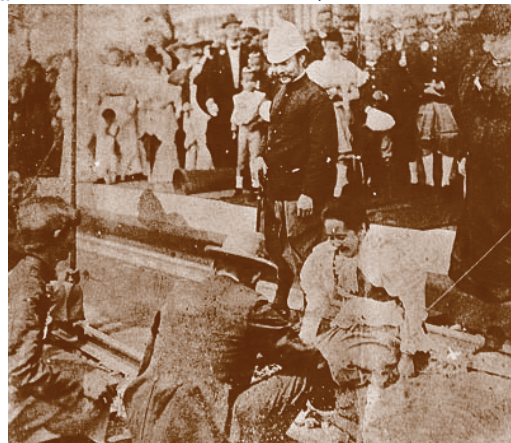
(พระบิดาแห่งกฎหมายไทย) พระราชโอรสในฐานะองค์ประธานตรวจพระราชกำหนดพระอัยการทั้งเก่าและใหม่

ในปี พ.ศ. ๒๔๔๐ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งโรงเรียนกฎหมายแห่งแรกของประเทศไทย มีกรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ทรงเป็นผู้อำนวยการ และพระอาจารย์สอนกฎหมายแห่งนี้เป็นสถานที่สำคัญที่ผลิตนักกฎหมายที่มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาประเทศ

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๕๑ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้ตรากฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. ๑๒๗ อันเป็นลักษณะกฎหมายอาญาฉบับแรกที่น่าขึ้นมาใช้ อีกทั้งยังโปรดเกล้าฯ ให้มีการตั้งกรรมการขึ้นมาสืบหา พิจารณาทำกฎหมายประมวลอาญาแผ่นดินและการพาณิชย์ ประมวลกฎหมายว่าด้วยพิจารณาความแพ่ง และพระธรรมนูญแห่งศาลยุติธรรม แต่ยังไม่ทันสำเร็จก็สิ้นรัชกาลเสียก่อน เมื่อสร้างประมวลกฎหมายขึ้นมาใช้แล้ว บทลงโทษแบบจารีตดั้งเดิมจึงถูกยกเลิกไปโดยสิ้นเชิงในรัชกาลของพระองค์เอง เพราะมีกฎหมายใหม่เป็นบทลงโทษที่เป็นหลักการพิจารณาที่ดีและทันสมัยกว่าเดิมด้วย

● พระราชกรณียกิจด้านการขนส่งและสื่อสาร

ในปี พ.ศ. ๒๔๓๑ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงโปรดเกล้าฯ ให้คณะเสนาบดีและกรมโยธาธิการสำรวจเส้นทาง เพื่อวางรากฐานการสร้างทางรถไฟจากกรุงเทพฯ – เชียงใหม่ มีการวางแผนให้ทางรถไฟสายนี้ตัดเข้าเมืองใหญ่ๆ ในบริเวณภาคกลางของประเทศแล้วแยกเป็นชุมสายตัดเข้าสู่จังหวัดใหญ่ทางแถบภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากเป็นหัวลำโพงเมืองที่เป็นศูนย์กลางธุรกิจการค้า การสำรวจเส้นทางในการวางเส้นทางรถไฟนี้เสร็จสิ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๓๔ และในวันที่ ๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๓๔ เพื่อสร้างทางรถไฟครั้งแรกที่เกิดขึ้นในประเทศไทย โดยโปรดเกล้าฯ ให้ทางรถไฟสายนี้เป็นรถไฟหลวงแห่งแรกของไทย

● พระราชกรณียกิจด้านการเปลี่ยนแปลงระบบเงินตรา

ในปี พ.ศ. ๒๔๑๗ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงโปรดเกล้าฯ ให้ทำธนบัตรขึ้นเรียกว่า อัฐ เป็นกระดาษ มีมูลค่าเท่ากับเหรียญทองแดง ๑ อัฐ แต่ใช้ได้เพียง ๑ ปีก็เลิกไป เพราะประชาชนไม่นิยมใช้ ต่อมาทรงตั้งกรมธนบัตรขึ้นมา เพื่อจัดทำเป็นตั๋วสัญญาขึ้นใช้แทนเงินกรมธนบัตรได้เริ่มใช้ตั๋วสัญญา

เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน พ.ศ.๒๔๔๕ เป็นครั้งแรก เนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษาของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ในปี พ.ศ.๒๔๔๑ ได้มีการผลิตธนบัตรรุ่นแรกออกมา ๕ ชนิด คือ ๑,๐๐๐ บาท ๑๐๐ บาท ๒๐ บาท ๑๐ บาท ๕ บาท ภายหลังมีธนบัตรใบละ ๑ บาทออกมามีด้วย รวมถึงพระองค์โปรดเกล้าฯ ให้กำหนดหน่วยเงินตรา โดยให้หน่วยทศนิยมเรียกว่า สตางค์ กำหนดให้ ๑๐๐ สตางค์ เท่ากับ ๑ บาท พร้อมกับผลิตเหรียญสตางค์ขึ้นมาใช้เป็นครั้งแรก เรียกว่าเบี้ยสตางค์ มีอยู่ด้วยกัน ๔ ชนิด คือ ราคา ๒๐ สตางค์ ๑๐ สตางค์ ๕ สตางค์ ๒ สตางค์ครึ่ง ใช้ปนกับเหรียญสั้ว และอัฐ

ต่อมาในปี พ.ศ.๒๔๔๑ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงออกประกาศยกเลิกใช้เงินพดด้วงและทรงออกพระราชบัญญัติมาตราทองคำ ร.ศ. ๑๒๗ ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๔๑ ว่าด้วยเรื่องให้ใช้แร่ทองคำเป็นมาตรฐานเงินตราแทนแร่เงิน เพื่อให้เสถียรภาพเงินตราของไทยสอดคล้องกับหลักสากล และในปีต่อมาทรงออกประกาศเลิกใช้เหรียญเฟื้อง และเบี้ยทองแดง

● พระราชกรณียกิจ ด้านศิลปวัฒนธรรม

ในด้านวรรณกรรม พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเป็นกวีเอกที่ยิ่งใหญ่พระองค์หนึ่งในแผ่นดินสยาม พระองค์ทรงพระราชนิพนธ์วรรณกรรมไว้มากมาย พระราชนิพนธ์ของพระองค์ที่ได้รับความนิยม และใช้เป็นส่วนหนึ่งของแบบเรียน คือ

๑. ลิลิตนิทราชาคริต ทรงพระราชนิพนธ์ขึ้นในปี พ.ศ. ๒๔๒๑ โดยแต่งด้วยโคลงสี่สุภาพ อาศัยเค้าโครงเรื่องจากนิทานอาหรับราตรี งานพระราชนิพนธ์ขึ้นนี้ได้พระราชทานแก่พระบรมวงศานุวงศ์ในโอกาสวันขึ้นปีใหม่

๒. พระราชพิธีสิบสองเดือน ทรงพระราชนิพนธ์เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๓๑ ลงพิมพ์เป็นตอนๆ ในหนังสือวชิรญาณ ใช้สำนวนร้อยแก้ว เป็นเรื่องเกี่ยวกับพระราชพิธีต่างๆ ที่เกิดขึ้นในแต่ละเดือน

๓. บทละครเรื่องเงาะป่า ทรงพระราชนิพนธ์ขึ้นในปี พ.ศ. ๒๔๔๔ ในขณะที่ทรงพระประชวรพระราชนิพนธ์เรื่องนี้เป็นบทละครซึ่งเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายมาจนทุกวันนี้

๔. ไกลบ้าน ทรงพระราชนิพนธ์ขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๔๙ เป็นพระราชหัตถเลขา ส่วนพระองค์ถึงสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้านิมิตร์นพตล เมื่อครั้งที่เสด็จประพาสยุโรปในครั้งที่ ๒

นอกจากนี้พระองค์โปรดเกล้าฯ ให้สถาปนา กรมทะเบียนที่ดิน สังกัดกระทรวง
เกษตรราธิการขึ้นมา เพื่อจัดการดูแลเกี่ยวกับเรื่องนี้ โดยประกาศพระบรมราชการโองการเมื่อวันที่
๑๓/ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๔๔ ซึ่งมีนาย ดับบิวิ เอ.เกรแฮม เป็นเจ้ากรมคนแรก

-
- ข้อมูลอ้างอิง :** กระทรวงศึกษาธิการ “วันปิยมหาราช” เข้าถึงได้จาก <http://www.moe.go.th/webgad/rama5/>
 : กระทรวงวัฒนธรรม “การเลิกลาในประเทไทย” เข้าถึงได้จาก
<http://www.m-culture.go.th/>
 : หนังสือศิลปวัฒนธรรม ปีที่ ๒๔ ฉบับที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๐/หน้า ๑๔๑ – ๑๕๙
 : <http://www.chaoprayanews.com>

Good Morning Asean

ต่อเนื่องจากฉบับที่แล้ว ซึ่งได้แนะนำประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ (The Republic of the Union of Myanmar) เป็นประเทศที่สาม ในกลุ่มประเทศอาเซียน ในฉบับนี้ ขอแนะนำประเทศสมาชิกอาเซียนประเทศต่อไป คือ ประเทศสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ (Republic of the Philippines) รวมถึงแหล่งท่องเที่ยว ที่สำคัญ ซึ่งชาวฟิลิปปินส์ได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่ประกอบด้วยเกาะจำนวน 7,107 เกาะ ตั้งอยู่ในมหาสมุทรแปซิฟิก ห่างจากเอเชียแผ่นดินใหญ่ทางตะวันออกเฉียงใต้ ประมาณ 100 กม. และมีลักษณะพิเศษคือเป็นประเทศเพียงหนึ่งเดียวที่มีพรมแดนทางทะเลที่ ติดต่อกันยาวมากที่สุดในโลก ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์ (อีกชาติหนึ่งคือติมอร์-เลสเต) และเป็นหนึ่งในชาติที่ได้รับอิทธิพลจากตะวันตกมากที่สุด เป็นการผสมผสานกันระหว่างตะวันตกกับตะวันออก ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ โดย Good Morning Asean นำบทความเกี่ยวกับประเทศสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ (Republic of the Philippines) มาให้ความรู้เพิ่มเติมเพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า และอ้างอิง

แนะนำประเทศสมาชิกอาเซียน

สาธารณรัฐฟิลิปปินส์
(The Republic of the Philippines)

ธง

ตราสัญลักษณ์

บารอง ตากาล็อก

บาลินตาวัค

ชุดประจำชาติฟิลิปปินส์

ชุดประจำชาติของชาวฟิลิปปินส์ผู้ชายจะนุ่งกางเกงขาวยาวและสวมเสื้อที่เรียกว่า บารอง ตากาล็อก (barong Tagalog) ซึ่งตัดเย็บด้วยผ้าใยสัปปะรด มีป้า คอตั้ง แขนยาว ที่ปลายแขน เสื้อที่ข้อมือจะปักลวดลาย

ส่วนผู้หญิงนุ่งกระโปรงยาว ใส่เสื้อสีครีมแขนสั้นจับจีบยกตั้งขึ้นเหนือไหล่คล้ายปักผีเสื้อ เรียกว่า บาลินตาวัค (balintawak)

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์

- ที่ตั้ง** : ตั้งอยู่ในมหาสมุทรแปซิฟิก ห่างจากเอเชียแผ่นดินใหญ่ทางตะวันออกเฉียงใต้ ประมาณ 100 กิโลเมตร
- อาณาเขต** : ทิศเหนือ ติดทะเลลูซอน
: ทิศใต้ ติดทะเลมินดาเนา
: ทิศตะวันออก ติดมหาสมุทรแปซิฟิก
: ทิศตะวันตก ติดทะเลจีนใต้
- พื้นที่** : พื้นที่ดิน 298,170 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วย เกาะขนาดต่างๆ 7,107 เกาะ เกาะที่สำคัญ ได้แก่ เกาะลูซอน (Luzon) หมู่เกาะวิซายา (Visayas) และ เกาะมินดาเนา (Mindanao)

- ภูมิประเทศ** : เป็นหมู่เกาะของเทือกเขาหินใหม่ พื้นที่ทุกเกาะมีภูเขาเป็นแกนกลาง มีที่ราบอยู่น้อย เป็นที่ราบแคบๆ ที่ราบสำคัญคือ ที่ราบตอนกลางของเกาะลูซอน เรียกว่า ที่ราบมะนิลา เป็นที่ราบที่ใหญ่ที่สุด
- ภูมิอากาศ** : มรสุมเขตร้อน ได้รับความชุ่มชื้นจากลมมรสุมทั้ง 2 ฤดู ช่วงระหว่างเดือน พฤศจิกายน - เมษายน มีมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างเดือนพฤษภาคม - ตุลาคม มีมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ได้รับฝนจากลมพายุไต้ฝุ่น และดีเปรสชัน บริเวณที่ฝนตกมากที่สุด คือ เมืองบาเกียว เป็นเมืองที่ฝนตกมากที่สุด ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

เมืองหลวง : กรุงมะนิลา เป็นเมืองหลวงของประเทศฟิลิปปินส์ ตั้งอยู่บนชายฝั่งตะวันออกของอ่าวมะนิลา (Manila Bay) บนเกาะลูซอนซึ่งเป็นเกาะที่ใหญ่ที่สุดและตั้งอยู่ทางเหนือสุดของฟิลิปปินส์ บางส่วนของเมืองมีความยากจน อย่างไรก็ตาม มะนิลาเป็นเมืองที่มีชนชาติรวมกันอยู่มากมาย และเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ วัฒนธรรม การศึกษา และอุตสาหกรรมของประเทศ มะนิลาคือ ศูนย์กลางของเขตมหานครที่มีประชากรมากกว่า 10 ล้านคน

1.2 ประชากร (ค่าประมาณ กรกฎาคม 2556)

จำนวนประชากร : 101.83 ล้านคน (อันดับที่ 12 ของโลก)

อัตราการเพิ่มประชากร : ร้อยละ 1.903

เชื้อชาติ : ตากาลอก 28.1 % Cebuano 13.1% Ilocano 9 % Bisaya/Binisaya 7.6 % Hiligaynon Ilonggo 7.5% Bikol 6 % Waray 3.4 % อื่นๆ 25.3 %

ศาสนา : ร้อยละ 92 ของชาวฟิลิปปินส์นับถือศาสนาคริสต์ โดยนับถือนิกายโรมันคาทอลิก อันดับ 4 ของโลก (83 %) นิกายโปรเตสแตนต์อันดับ 13 ของโลก (9%) ศาสนาอิสลามอันดับที่ 40 ของโลก ศาสนาฮินดูอันดับที่ 7 ของโลก และพุทธศาสนา อันดับที่ 17 ของโลก

ภาษา : ภาษาราชการ คือ ภาษาอังกฤษ และภาษาตากาลอก (ภาษาฟิลิปปิโน) มีการใช้ภาษามากกว่า 170 ภาษา โดยส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดเป็นตระกูลภาษา ย่อยมาลาโย-โพลินีเซียนตะวันตก ส่วนภาษาต่างประเทศอื่นที่ใช้กันมากมี 8 ภาษา ได้แก่ สเปน จีนฮกเกี้ยน จีนแต้จิ๋ว อินโดนีเซีย ปัญจาบ เกาหลี และอาหรับ

1.3 การปกครองและรัฐบาล

ระบบการปกครอง : ปกครองระบอบประชาธิปไตยตามแบบสหรัฐอเมริกา โดยมีประธานาธิบดีเป็นประมุขและเป็นหัวหน้าคณะผู้บริหารประเทศ 3

ประธานาธิบดี : นายเบนิโย ไชมอน นอยนอย อาควิโน (Mr. Benigno Simeon C. Aquino III) ประธานาธิบดีคนที่ 15 ของฟิลิปปินส์ เข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2553 มีวาระ 6 ปี

รัฐสภา : แบ่งเป็นสองสภาคือ สภาสูง (Senate) ประกอบด้วย 24 ที่นั่ง สมาชิกส่วนใหญ่มีวาระ 6 ปี และสภาล่าง (House of Representatives) ประกอบด้วยสมาชิก 212 คน และ 24 sectoral party-list members มีวาระ 3 ปี คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยประธานาธิบดีได้รับการเห็นชอบจาก Commission of Appointments

การเลือกตั้ง : ประธานาธิบดีและรองประธานาธิบดีได้รับการเลือกตั้งตามคะแนนนิยม มีวาระ 6 ปี

2. ข้อมูลเศรษฐกิจ

2.1 ภาพรวมเศรษฐกิจ

ในปี 2553 ฟิลิปปินส์มีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจร้อยละ 7.6 ก่อนที่จะชะลอตัวลงเหลือเพียงร้อยละ 3.6 ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2554 เนื่องจากผลกระทบจากพายุไต้ฝุ่นและการค้าโลกที่ปรับตัวลดลง ทำให้การส่งออกของฟิลิปปินส์ลดลงประมาณร้อยละ 13 ขณะที่การ

ลงทุนโดยตรงในช่วง 7 เดือนแรกของปี ลดลงร้อยละ 9.7 เหลือ 805 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ส่วนการส่งเงินจากชาวฟิลิปปินส์ในต่างประเทศยังขยายตัว สามารถส่งเงินกลับประเทศได้ถึง 16,500 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในช่วง 10 เดือนแรกของปี แม้ว่าแรงงานฟิลิปปินส์ในบางประเทศต้องเดินทางกลับเนื่องจากสถานการณ์สู้รบในตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือ

ทั้งนี้ แรงขับเคลื่อนสำคัญทางเศรษฐกิจของฟิลิปปินส์ คือ การบริโภคภายในประเทศ การขยายตัวของการส่งออกและการลงทุน รวมถึงการใช้จ่ายของรัฐบาล เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นในภูมิภาค ฟิลิปปินส์ได้รับผลกระทบรุนแรงน้อยกว่าจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกในช่วงปี 2551-2552 เนื่องจากการลงทุนจำกัดในสินทรัพย์ระหว่างประเทศที่มีปัญหา มีการพึ่งพาการส่งออกน้อยกว่า มีการบริโภคภายในประเทศที่ค่อนข้างยืดหยุ่น มีการส่งเงินจากชาวฟิลิปปินส์ในต่างประเทศประมาณ 4-5 ล้านคน และมีการขยายตัวของอุตสาหกรรมรับจ้างบริหารระบบธุรกิจ (business process outsourcing industry)

แม้ว่าในสมัยรัฐบาลของประธานาธิบดี MACAPAGAL - ARROYO ฟิลิปปินส์มีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจเฉลี่ยร้อยละ 4.5 แต่ปัญหาความยากจนในประเทศกลับแย่ลง เนื่องจากรัฐบาลได้ตั้งเป้าหมายที่จะลดยอดขาดดุลงบประมาณลงจากร้อยละ 3.9 ของ GDP ให้เหลือร้อยละ 2 ภายในปี 2556 ส่งผลให้หนี้สาธารณะลดลงไปต่ำกว่าร้อยละ 50 ของ GDP และยังทำให้การใช้จ่ายของรัฐบาล โดยเฉพาะในด้านโครงสร้างพื้นฐานลดลงไปด้วย ทำให้ฟิลิปปินส์มีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจลดลงในช่วงครึ่งหลังของปี 2554 นำไปสู่การประกาศมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจเพื่อเพิ่มการใช้จ่ายของรัฐบาลด้านโครงสร้างพื้นฐานในปี 2555 โดยรายจ่ายของรัฐบาลที่มีความสำคัญลำดับแรก ได้แก่ ด้านการศึกษา สาธารณสุข การให้เงินช่วยเหลือคนยากจน และการจัดทำโครงการเพื่อให้ความช่วยเหลือด้านสวัสดิการทางสังคม โดยโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐานส่วนใหญ่ยังต้องพึ่งพาการสนับสนุนทางการเงินจากภาคเอกชน จุดอ่อนของฟิลิปปินส์ด้านการจัดเก็บภาษีรวมทั้งการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่ภาคเอกชน โดยเฉพาะ SMEs เป็นปัจจัยสำคัญที่จำกัดการทำงานของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ดังนั้น ในการบริหารงานของ AQUINO รัฐบาลฟิลิปปินส์จึงมุ่งเน้นไปที่การปรับปรุงประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปด้านธรรมาภิบาล ฟิลิปปินส์ยังต้องเผชิญกับความท้าทายในระยะยาว ครอบคลุมทั้งเรื่องการพึ่งพาการนำเข้าพลังงาน และการพึ่งพาอุปสงค์จากต่างประเทศในด้านแรงงาน

เศรษฐกิจฟิลิปปินส์ปี 2555 มีแนวโน้มขยายตัวในอัตราต่ำลง โดยรัฐบาลตั้งเป้าหมายไว้ที่ร้อยละ 5.5 - 6.5 (ขณะที่ EIU คาดการณ์ว่า เศรษฐกิจฟิลิปปินส์จะขยายตัวเพียงร้อยละ 3.4 ในปี 2555 และจะปรับตัวดีขึ้นตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกเป็นร้อยละ 5.6 ในปี 2559) เนื่องจากการใช้จ่ายของภาครัฐจะชะลอตัวลงตามนโยบายลดการขาดดุลงบประมาณปี 2555 ซึ่งกำหนดไว้ที่ร้อยละ 2.6 ของ GDP อย่างไรก็ตาม รัฐบาลได้จัดสรรเงินเพื่อกระตุ้นการใช้จ่ายภาครัฐมูลค่า 7,640 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในโครงการสำคัญ และโครงการก่อสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน มูลค่า 16,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งจะมีส่วนช่วยดึงดูดการลงทุน (รัฐบาลตั้งเป้าหมายไว้ที่ 3,500 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) และเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของฟิลิปปินส์ รวมทั้งจะเพิ่มมาตรการจูงใจและสิ่งอำนวยความสะดวกที่จะดึงดูดการลงทุน โดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยว การบริการ พลังงานทดแทน การเกษตร และเหมืองแร่

ส่วนการพัฒนาภาคเกษตรกรรมยังคงดำเนินอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายส่งออกข้าวในปี 2556 โดยในปี 2555 ฟิลิปปินส์กำหนดว่าจะนำเข้าข้าวไม่เกิน 850,000 ตัน

และมีแผนการเพิ่มพื้นที่ปลูกข้าวและพัฒนากระบวนการผลิตเพื่อเพิ่มผลผลิตให้ได้ 18.7 ล้านตัน ในปี 2555 รวมทั้งร่วมมือกับเกาหลีใต้ในการผลิตข้าวพันธุ์เมล็ดสั้นเพื่อการส่งออก

2.2 มาตรการด้านภาษี

ภาษีศุลกากรยังคงเป็นเครื่องมือหลักในการดำเนินนโยบายการค้าของฟิลิปปินส์ และเป็นแหล่งรายได้สำคัญของรัฐบาล ทั้งนี้ เมื่อมีการนำการจำแนกพิกัดอัตราภาษีศุลกากรฮาร์โมนิซของอาเซียนปี 2007 มาใช้ ฟิลิปปินส์มีจำนวนรายการสินค้าทั้งสิ้น 8,299 รายการ (ลดลงจาก 10,688 รายการ ในปี 2547) โดยมีอัตราภาษีที่เรียกเก็บจริงเฉลี่ย (average MFN applied tariff) ร้อยละ 19.3 ลดลงจากร้อยละ 25.7 ในปี 2547 ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายสาขา อัตราภาษีเฉลี่ยสำหรับภาคเกษตรกรรม อยู่ที่ร้อยละ 10.2 (ร้อยละ 10.3 ในปี 2547) และภาคที่มีใช้เกษตร ร้อยละ 5.8 (ร้อยละ 7 ในปี 2547) โดยมีอัตราภาษีสูงในบางสาขา โดยเฉพาะสิ่งทอและเครื่องหนัง รวมถึง ไม้และเฟอร์นิเจอร์ กระดาษและสิ่งพิมพ์ เคมีภัณฑ์ และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่มีใช้โลหะ

ภายใต้ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area: AFTA) ฟิลิปปินส์ได้ลดภาษีนำเข้าสำหรับสินค้าจากประเทศสมาชิกอาเซียนทุกรายการ (ยกเว้นสินค้าอ่อนไหวและอ่อนไหวสูง) เป็นร้อยละ 0 รวมทั้งยกเลิกมาตรการกีดกันการค้าที่มีใช้ภาษี (Non-tariff Barriers: NTBs) ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2553 โดยฟิลิปปินส์มีรายการสินค้าอ่อนไหว ได้แก่ สัตว์มีชีวิตบางชนิด เนื้อสุกร ไก่ มันสำปะหลัง และข้าวโพด ซึ่งปัจจุบันได้ลดภาษีเหลือร้อยละ 0-5 และสินค้าอ่อนไหวสูง ได้แก่ น้ำตาล ซึ่งได้คงอัตราภาษีไว้ที่ร้อยละ 38 จนถึงปี 2554 และจะลดลงตามลำดับ เป็นร้อยละ 5 ในปี 2558 และข้าว ซึ่งจะคงอัตราภาษีไว้ที่ร้อยละ 40 จนถึงปี 2557 และจะลดลงเป็นร้อยละ 35 ในปี 2558 นอกจากนี้ ไทยในฐานะผู้มีส่วนได้เสียหลักได้เจรจาขอขดเขตการค้าไม่ปฏิบัติ ตามพันธกรณีในสินค้าน้ำตาลและข้าว โดยได้จัดทำ MOU มีสาระสำคัญ คือ ฟิลิปปินส์จะนำเข้าน้ำตาลจากไทยขั้นต่ำปีละ 5.5 แสนตัน และจะนำเข้าข้าวทั่วไปจากไทยอย่างต่ำปีละ 3.67 แสนตัน เว้นแต่กรณีที่ราคาข้าวในตลาดโลก และ/หรือผลผลิตภายในประเทศทำให้ฟิลิปปินส์ไม่สามารถรักษาระดับการค้าข้าวดังกล่าว และหากฟิลิปปินส์จำเป็นต้องนำเข้าข้าวคุณภาพดี ฟิลิปปินส์ต้องให้ความสำคัญกับการนำเข้าข้าวคุณภาพดีจากไทยจำนวน 50,000 ตัน ซึ่งนับรวมอยู่ในปริมาณ 367,000 ตันด้วย (MOU จะหมดอายุในสิ้นปี 2557 หลังจากนั้น ฟิลิปปินส์จะไม่มีข้อผูกพันในการนำเข้าข้าวใดๆ จากไทยอีก)

ขณะเดียวกัน ฟิลิปปินส์ยังได้รับสิทธิประโยชน์พิเศษทางภาษีภายใต้ GSP scheme จากประเทศเบลารุส แคนาดา สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น นอร์เวย์ รัสเซีย สวิตเซอร์แลนด์ ตุรกี และสหรัฐอเมริกา

2.3 มาตรการที่มีใช้ภาษี/มาตรการอื่นๆ

มาตรการทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีและเป็นอุปสรรคในการนำเข้าของฟิลิปปินส์ที่สำคัญ ได้แก่

- การอนุญาตการนำเข้า (import licensing and permits) มีผลกระทบต่อการนำเข้าหลายรายการ โดยมีกระบวนการออกใบอนุญาตที่ค่อนข้างซับซ้อน และมีค่าธรรมเนียมที่แตกต่างกันตามแต่ละประเภทสินค้า
- การห้ามการนำเข้า เช่น ทุเรียน
- การจำกัดปริมาณการนำเข้า (Import quota) สำหรับสินค้าอ่อนไหวบางรายการ เช่น ข้าว ปลาและผลิตภัณฑ์จากปลา

- มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด (Anti-dumping measure) สินค้าไทยที่เคยได้รับผลกระทบ เช่น อิฐทนไฟ
- มาตรการปกป้อง (Safeguard measure) กับหลายสินค้าที่นำเข้าจากไทยและประเทศอื่นๆ เช่น ปูนซีเมนต์ กระเบื้องปูพื้นและบุผนัง และกระจก
- มาตรการสุขอนามัยพืชและสัตว์ (Sanitary and Phytosanitary) ซึ่งมีกฎระเบียบที่ค่อนข้างเข้มงวด

การส่งออก : ในปี 2554 ฟิลิปปินส์เป็นตลาดส่งออกอันดับที่ 5 ของไทยในอาเซียน และเป็นตลาดส่งออกอันดับที่ 12 ของไทยกับโลก ในระยะ 4 ปีที่ผ่านมา (2551-2554) การส่งออกของไทยไปฟิลิปปินส์มีมูลค่าเฉลี่ยปีละ 4,015.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สำหรับในปี 2554 ไทยส่งออกไปยังฟิลิปปินส์ มีมูลค่า 4,640.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 5.02

สินค้าส่งออกของไทยที่สำคัญ 10 อันดับแรก : ได้แก่ รถยนต์อุปกรณ์และส่วนประกอบ น้ำมันสำเร็จรูป แผงวงจรไฟฟ้า เครื่องสำอาง สบู่ และผลิตภัณฑ์รักษาผิว เม็ดพลาสติก เคมีภัณฑ์ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ข้าวสาลีและอาหารสำเร็จรูปอื่นๆ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ และน้ำตาลทราย

การนำเข้า : ฟิลิปปินส์เป็นตลาดนำเข้าอันดับที่ 5 ของไทยในอาเซียน และเป็นตลาดนำเข้าอันดับที่ 17 ของไทยกับโลก ในระยะ 4 ปีที่ผ่านมา (2551-2554) การนำเข้าของไทยจากฟิลิปปินส์มีมูลค่าเฉลี่ยปีละ 2,284.33 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สำหรับในปี 2554 ไทยมีการนำเข้าจากฟิลิปปินส์มูลค่า 2,701.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 13.75

สินค้านำเข้าของไทยที่สำคัญ 10 อันดับแรก : ได้แก่ สินแร่โลหะอื่นๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์ แผงวงจรไฟฟ้า ส่วนประกอบและอุปกรณ์ยานยนต์ เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ น้ำมันดิบ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่องมือเครื่องใช้ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ ผลิตภัณฑ์ยาสูบ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ และรถยนต์นั่ง ตามลำดับ

แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ

ป้อมซานติเอโก (Fort Santiago)

เคยเป็นด่านแรกที่ใช้ในการป้องกันการโจมตีจากข้าศึก โดยเฉพาะข้าศึกที่เข้ามาทางปากแม่น้ำปาซิกและอ่าวมะนิลา แต่ถูกกองทัพสหรัฐทำลาย ซึ่งต่อมาก็มีการบูรณะซ่อมแซมให้เป็น “ปูชนียสถานแห่งเสรีภาพ (Shrine of Freedom) บริเวณรอบป้อมมีสวนหย่อมรายล้อมโดย มีรถม้าให้บริการพาชมรอบๆ บริเวณดังกล่าว ยังมีสถานที่คุมขังนักโทษที่อยู่บริเวณริมแม่น้ำปากแม่น้ำปาซิก และส่วนหนึ่งของป้อมนี้ถูกทำเป็นสนามกอล์ฟ อย่างสวยงาม

อุทยานปะการังทางทะเลทูบาตาฮา (Tubbataha Reefs Natural Park)

อุทยานแห่งนี้มีพื้นที่ประมาณ 130,028 เฮกตาร์ มีแนวปะการังเหนือและใต้ เป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ของแนวปะการังและสัตว์น้ำหลากหลายสายพันธุ์แล้วยังเป็นที่อยู่อาศัยของนกและเต่าทะเลอีกด้วย นอกจากนี้ยังมีผาหินปะการังใต้น้ำเก่าแก่ที่มีความสูงถึง 100 เมตร องค์การยูเนสโกยกย่องให้สถานที่แห่งนี้เป็นมรดกโลกทางธรรมชาติเมื่อ พ.ศ. 2536

*โบสถ์บาโรกแห่งฟิลิปปินส์ (Baroque Churches of the Philippines)

โบสถ์แห่งนี้มีทั้งหมด 4 หลัง ตั้งอยู่ในกรุงมะนิลา ตามาเรียปาโออาย และมิอากาโอ หลังแรกสร้างขึ้นโดยชาวสเปนในช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 16 มีเอกลักษณ์ที่สำคัญคือเป็นสิ่งก่อสร้างที่มีศิลปะแบบบาโรกของยุโรปที่สร้างโดยช่างฝีมือชาวจีนและฟิลิปปินส์ องค์การยูเนสโกยกย่องให้สถานที่แห่งนี้เป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรมเมื่อ พ.ศ. 2536

นาข้าวขั้นบันไดบานัว (Banaue Rice Terraces)

ชาวพื้นเมืองเผ่าอิฟูเกา (Ifugao) เป็นผู้สร้างสรรค์ ภูมิปัญญาขั้นบันไดที่เกาะลูซอน (Luzon) ตอนเหนือของฟิลิปปินส์ มีอายุมากกว่า 2,000 ปี เพื่อเพิ่มพื้นที่ในการเพาะปลูก นอกจากนี้ยังเป็นการรักษาหน้าดิน ช่วยกักเก็บน้ำฝน และป้องกันน้ำท่วมได้อีกด้วย องค์การยูเนสโกยกย่องให้สถานที่แห่งนี้เป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรม เมื่อ พ.ศ. 2538

*เขตนครประวัติศาสตร์วิกัน (Historic Town of Vigan)

สร้างขึ้นในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 16 ถือได้ว่าเป็นตัวอย่างการวางผังเมืองแบบสเปนที่ดีที่สุดนอกเอเชีย สิ่งก่อสร้างต่างๆ ในเมืองนี้มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวเนื่องจากได้รับอิทธิพลที่หลากหลาย ทั้งจากจีนและยุโรป และเพื่อเป็นการรักษาสภาพสถานที่แห่งนี้เอาไว้ จึงอนุญาตให้รถม้าเท่านั้น องค์การยูเนสโกยกย่องให้สถานที่แห่งนี้เป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรมเมื่อ พ.ศ. 2542

ป่าอุทยานแห่งชาติแม่น้ำใต้ดินปวยร์โตรีโก-ปรินเซซา (Puerto-Princesa Subterranean River National Park)

อุทยานแห่งนี้มีภูมิทัศน์ที่งดงามของภูเขาหินปูน และแม่น้ำใต้ดินที่ไหลผ่านถ้ำลงสู่ทะเล ที่มีความยาวถึง 8.2 กิโลเมตร ถือได้ว่าเป็นแม่น้ำใต้ดินที่ยาวที่สุดในโลก นอกจากนี้ ยังเป็นตัวแทนของกลุ่มระบบนิเวศต่อเนื่องแบบเทือกเขาสู่ท้องทะเล (Full Mountain to Sea Ecosystem) อีกด้วย องค์การยูเนสโกยกย่องให้สถานที่แห่งนี้เป็นมรดกโลกเมื่อ พ.ศ. 2542

ชนเผ่าทะเล

การใช้ชีวิตไม่ติดดินแต่ติดน้ำของชาวบาจาว ชาวบาจาวอาศัยอยู่ทางตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศฟิลิปปินส์ และ อินโดนีเซีย เป็นชนเผ่าที่อาศัยอยู่ในทะเลทั้งชีวิต เป็นที่รู้จักกันในชื่อ ชนเผ่าทะเล (sea gypsies หรือ sea nomads) ตั้งแต่เกิดจนเติบโต ที่พำนัก ที่วิ่งเล่น คือ ใจกลางมหาสมุทรเท่านั้น เขาสามารถกลั่นหายใจใต้น้ำได้ยาวนานมาก และส่วนใหญ่ แทบจะไม่ได้แตะพื้นดิน เว้นเสียแต่ว่าจะขึ้นบกมาขายปลา ขายเตังกวาทะเล สร้างเรือใหม่ หรือทำพิธีฝังศพเท่านั้น

ถึงแม้ที่อยู่อาศัยของ ชาวบาหลี ดูแสนจะเปราะบาง แคโดนพายุไต้ฝุ่นพัด ถิ่นฐานก็โค่นล้มได้ง่าย ก็ไม่ใช่ปัญหาของชาวบาหลีเพราะเพียงแค่พวกเขาเพียงแค่พายเรือไปหาจุดหมายใหม่ในท้องทะเล รวากับชินกับการใช้ชีวิตที่หาความแน่นอนไม่ได้

ข้อมูลอ้างอิง : แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในอาเซียน เข้าถึงได้จาก: <http://www.ceted.org/tutorceted/traval.html>

: กรมอาเซียน กระทรวงต่างประเทศ เข้าถึงได้จาก : <http://www.mfa.go.th/asean/>

: วิกีพีเดีย สารานุกรมเสรี เข้าถึงได้จาก : <https://th.wikipedia.org/wiki>

ชายขี่ควาย...กับจุดหมายของชีวิต

ชายคนหนึ่ง	ขี่ควาย	หมายที่หนึ่ง
ขี่ไปครึ่ง	ลืมหาย	จะไปไหน
เดินเวียนวน	ไร้ปลายทาง	ที่จะไป
หมดอาลัย	ต้องทนอยู่	คู่กับควาย
อันคนเรา	ถ้าไม่มี	เป้าประสงค์
ต้องเวียนวน	พลัดหลง	จากใจหมาย
ไม่สามารถ	สำเร็จกิจ	ชีวิตวาย
เปรียบดังคน	ที่ขี่ควาย	แล้วลืมเลือน

เข้าถึงได้จาก : <http://www.thaiquip.com/tag/%E0%B8%84%E0%B8%95%E0%B8%B4%E0%B8%AA%E0%B8%AD%E0%B8%99%E0%B9%83%E0%B8%88/page/12>

ภาพ : Internet

การวัด ๒๕ จุด หยุดความเครียด

ความเครียดเป็นภาวะของอารมณ์หรือความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลต้องเผชิญกับปัญหาต่างๆ และทำให้รู้สึกถูกกดดัน ไม่สบายใจ วุ่นวายใจ กลัว วิดกกังวล ตลอดจนถูกบีบคั้น เมื่อบุคคลรับรู้หรือประเมินว่าปัญหาเหล่านั้นเป็นสิ่งที่คุกคามจิตใจ หรืออาจจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จะส่งผลให้สภาวะสมดุลของร่างกายและจิตใจเสียไป เมื่อเกิดความเครียด บุคคลจะแสดงปฏิกิริยาตอบสนองต่อความเครียดและทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย ด้านจิตใจและอารมณ์ รวมทั้งด้านพฤติกรรม แต่เมื่อเวลาผ่านไป และความเครียดเหล่านั้นคลายลง ร่างกายจะกลับเข้าสู่ภาวะสมดุลอีกครั้งหนึ่งความเครียดทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงผลจากปฏิกิริยาตอบสนองที่มีต่อความเครียด ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวบุคคลนั้น โดยแบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ได้แก่

๑. ด้านร่างกาย

ภาวะที่เครียดเกิดขึ้นจะกระตุ้นระบบประสาทอัตโนมัติ ทำให้เกิดอาการหน้ามืด เป็นลม เจ็บหน้าอก ความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ หลอดเลือดอุดตัน โรคอ้วน แผลในกระเพาะอาหาร เมื่อบุคคลตกอยู่ในความเครียดเป็นเวลานาน จะทำให้สุขภาพร่างกายเลวลงเนื่องจากเกิดความไม่สมดุลของระบบฮอร์โมน ซึ่งเป็นชีวเคมีที่สำคัญต่อมนุษย์ เพราะทำหน้าที่ช่วยควบคุมการทำงานของระบบต่างๆ ภายใน ขณะเกิดความเครียดจะทำให้ต่อมใต้ถูกกระตุ้น ทำให้ต่อมหมวกไตหลั่งฮอร์โมนคอร์ติซอล (cortisol) เพิ่มขึ้น จะทำให้เกิดอาการทางกายหลายอย่างแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ตั้งแต่ปวดศีรษะ ปวดหลัง อ่อนเพลีย หากบุคคลนั้นต้องเผชิญกับความเครียดที่รุนแรงมากๆ อาจส่งผลให้บุคคลเสียชีวิตได้เนื่องจากระบบการทำงานที่ล้มเหลวของร่างกาย เช่นคนที่มีโรคเบาหวานเป็นโรคประจำตัวอยู่แล้ว หากเกิดความเครียดอย่างรุนแรง ฮอร์โมนคอร์ติซอลจะไปกระตุ้นระดับน้ำตาลในเลือดให้สูงขึ้นหรือลดต่ำลงอย่างผิดปกติ และทำให้เกิดอาการชักได้ หรือในบางรายที่ระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายทำงานได้ไม่เต็มที่ส่งผลให้เกิดเป็นอาการของโรคหอบหืด โรคภูมิแพ้ต่างๆ โรคผิวหนัง อาจมีอาการผื่นร่วนและมีอัตราเสี่ยงต่อการเกิดโรคมะเร็งได้ง่ายกว่าเมื่อเทียบกับคนปกติ

๒. ด้านจิตใจและอารมณ์

จิตใจของบุคคลที่เครียดจะเต็มไปด้วยการหมกมุ่นครุ่นคิด ไม่สนใจสิ่งรอบตัว ใจลอยขาดสมาธิ ความระมัดระวังในการทำงานเสียไปเป็นเหตุให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย จิตใจขุ่นมัว โมโหโกรธง่าย สูญเสียความเชื่อมั่นในความสามารถที่จะจัดการกับชีวิตของตนเอง เคร้าซึม คับข้องใจ วิดกกังวล ขาดความภูมิใจในตนเอง ในบางรายที่ตกอยู่ในภาวะเครียดอย่างยาวนานมาก อาจก่อให้เกิดอาการทางจิต จนกลายเป็นโรคจิตโรคประสาทได้ เนื่องจากการเผชิญต่อภาวะเครียดเป็นเวลานานฮอร์โมนคอร์ติซอลที่มีปริมาณเพิ่มขึ้น จะทำให้เซลล์ประสาทฝ่อและลดจำนวนลง โดยเฉพาะในสมองส่วนที่เกี่ยวข้องกับกับความจำและสติปัญญา ความเครียดจึงทำให้ทำให้ความจำและสติปัญญาลดลง และยังมีผลต่อการทำงานของระบบสารสื่อประสาทที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับอารมณ์และพฤติกรรมโดยเฉพาะสารสื่อประสาท จึงทำให้เกิดอาการซึมเศร้าและวิตกกังวลกว่าเวลาปกติ

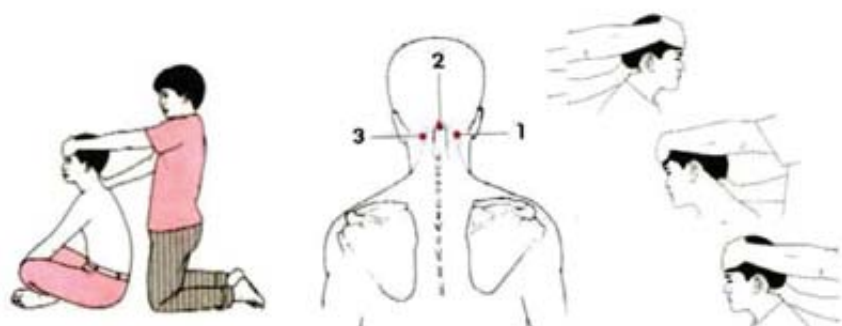
๓. ด้านพฤติกรรม

การเปลี่ยนแปลงทางร่างกายดังที่กล่าวในข้างต้น ไม่เพียงแต่จะทำให้ระบบการทำงานของร่างกายผิดเพี้ยนไป แต่ยังทำให้พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลเปลี่ยนแปลงด้วย ยกตัวอย่างเช่น บุคคลที่เครียดมากๆ บางรายจะมีอาการเบื่ออาหารหรือบางรายอาจจะรู้สึกว่าตัวเองหิวอยู่ตลอดเวลาและทำให้มีการบริโภคอาหารมากกว่าปกติ มีอาการนอนหลับยากหรือนอนไม่หลับหลายคืนติดต่อกัน ประสิทธิภาพในการทำงานน้อยลง เริ่มปลีกตัวจากสังคม และเผชิญกับความเครียดอย่างโดดเดี่ยว บ่อยครั้งบุคคลจะมีพฤติกรรมการปรับตัวต่อความเครียดในทางที่ผิด

การนวด ๒๕ จุด หยุดความเครียด

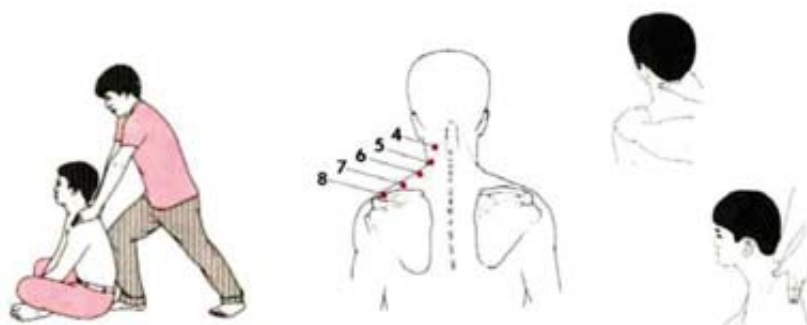
จุดนวดที่ ๑, ๒ และ ๓

๑. ผู้ถูกนวดอยู่ในท่านั่งขัดสมาธิหลังตรง
๒. ผู้นวดอยู่ด้านหลังของผู้ถูกนวดในท่าคุกเข่ายืดตัวตรง
๓. ผู้นวดใช้มือขวาประคองที่หน้าผากผู้ถูกนวด ใช้นิ้วหัวแม่มือซ้ายกดนวดที่จุด ๑
๔. ผู้นวดเปลี่ยนมาใช้มือซ้ายประคองที่หน้าผากผู้ถูกนวด ใช้นิ้วหัวแม่มือขวา กดนวดที่จุด ๒ และ ๓

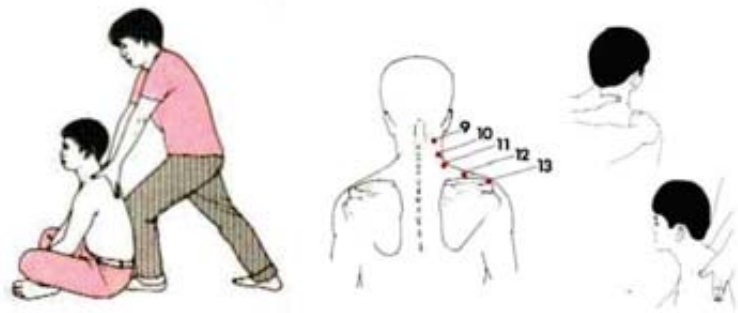
จุดนวดที่ ๔, ๕, ๖, ๗ และ ๘

๕. ผู้นวดใช้มือซ้ายจับที่หัวไหล่ซ้ายของผู้ถูกนวด ใช้นิ้วหัวแม่มือขวา กดนวดที่จุด ๔ และ ๕
๖. ผู้นวดยืนขึ้น ใช้ขาข้างขวาชิดหลังและใช้เข่ายันหลังผู้ถูกนวดไว้ขาอีกข้างหนึ่งก้าวถอยไป ๑ ก้าว มือขวายึดไหล่ขวาของผู้ถูกนวด ผู้นวดแขนตรงพร้อมใช้นิ้วหัวแม่มือซ้าย กดนวดที่จุด ๖, ๗ และ ๘

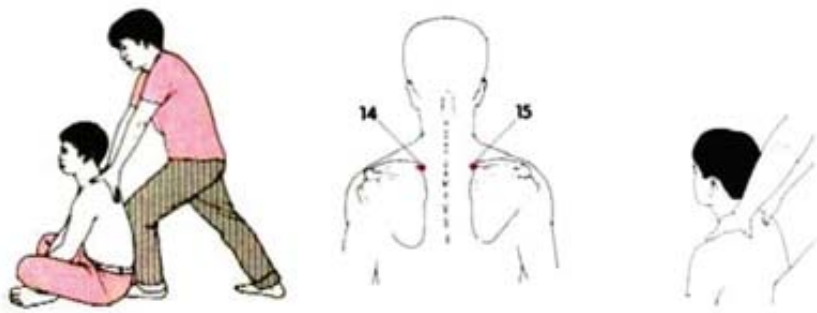
จุด ๙, ๑๐, ๑๑, ๑๒ และ ๑๓

๓. ผู้หมวดเปลี่ยนมาคุกเข่ายึดตัวตรง ใช้มือขวาจับที่หัวไหล่ขวาของผู้ถูกหมวด ใช้นิ้วหัวแม่มือซ้ายกดหมวดที่จุด ๙ และ ๑๐
๔. ผู้หมวดยืนขึ้น ใช้ขาข้างซ้ายชิดหลังและใช้เข่ายันหลังผู้ถูกหมวดไว้ขาอีกข้างหนึ่งก้าวถอยไป ๑ ก้าว มือซ้ายยึดไหล่ซ้ายของผู้ถูกหมวด ผู้หมวดแขนตรง พร้อมใช้นิ้วหัวแม่มือขวา กดหมวดที่จุด ๑๑, ๑๒ และ ๑๓

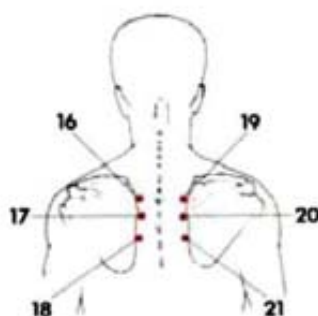
จุด ๑๔ และ ๑๕

๔. ผู้หมวดยังอยู่ในท่ายืนลักษณะเดิม ใช้นิ้วหัวแม่มือข้างซ้ายและขวากดหมวดที่จุด ๑๔ และ ๑๕ พร้อมกัน

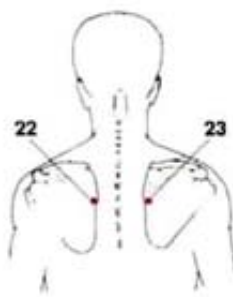
จุด ๑๖, ๑๗, ๑๘, ๑๙, ๒๐ และ ๒๑

๑๐. ผู้ถูกนวดอยู่ในท่านั่งขัดสมาธิหลังตรง แขนซ้ายไขว้มาข้างหลัง
๑๑. ผู้นวดอยู่ในท่านั่งคุกเข่า ใช้เข่าขวาตั้งขึ้นยันหลังและรองรับแขนซ้ายของผู้ถูกนวดที่ไขว้หลังไว้ มือซ้ายยึดหัวไหล่ซ้ายของผู้ถูกนวดไว้ ใช้นิ้วหัวแม่มือขวา กดนวดที่จุด ๑๖, ๑๗ และ ๑๘
๑๒. ผู้ถูกนวดสลับแขนขวาไขว้มาข้างหลัง
๑๓. ผู้นวดเปลี่ยนมาใช้เข่าซ้ายตั้งขึ้นยันหลังและรองรับแขนขวาของผู้ถูกนวดที่ไขว้หลังไว้ มือขวายึดหัวไหล่ขวาของผู้ถูกนวดไว้ ใช้นิ้วหัวแม่มือซ้าย กดนวดที่จุด ๑๙, ๒๐ และ ๒๑

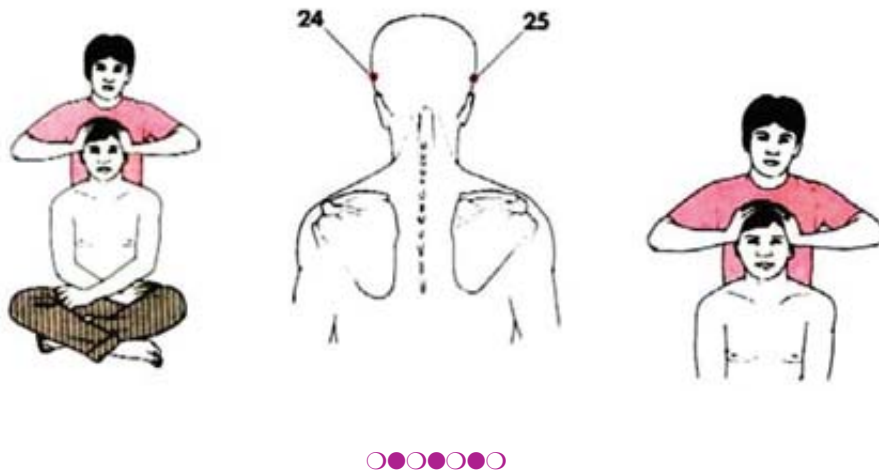
จุด ๒๒ และ ๒๓

๑๔. ผู้ถูกนวดอยู่ในท่านั่งขัดสมาธิหลังตรง แขนทั้ง ๒ ข้างไขว้มาข้างหน้า มือวางไว้ข้างโคนขา ทำให้ไหล่โน้มมาด้านหน้า
๑๕. ผู้นวดนั่งคุกเข่าอยู่ด้านหลังผู้ถูกนวด ใช้มือขวาจับไหล่ขวาของผู้ถูกนวดไว้ ใช้นิ้วหัวแม่มือซ้าย กดนวดจุดที่ ๒๒
๑๖. ผู้นวดเปลี่ยนมาใช้มือซ้ายจับไหล่ซ้ายของผู้ถูกนวดไว้ ใช้นิ้วหัวแม่มือขวากดนวดจุดที่ ๒๓

จุด ๒๔ และ ๒๕

๑๓. ผู้ถูกนวดอยู่ในท่านั่งขัดสมาธิหลังตรง
๑๔. ผู้นวดอยู่ด้านหลังของผู้ถูกนวดในท่าคุกเข่ายืดตัวตรง ใช้ข้อมือทั้ง ๒ ข้างประกบศีรษะบริเวณขมับของผู้ถูกนวด กางข้อศอกขึ้น กดนวดเบาๆ พร้อมกันที่จุด ๒๔ และ ๒๕

ข้อมูลอ้างอิง : คู่มือพึ่งตนเอง ๓๓/ หลักสูตร เพื่อสุขภาพและความงาม กรมพัฒนาการแพทย์
แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เข้าถึงได้จาก http://natherbexpo.dtam.moph.go.th/index.php?option=com_content&view=featured&Itemid=152
: อาจารย์พิศิษฐ์ เบญจมงคลวารี โครงการฟื้นฟูการนวดไทย มุลนิธิสาธารณสุขกับการพัฒนาหมอชาวบ้าน

วิธีดับโทสะ เมื่อถูกว่าร้าย

ควรหัดคิดว่า.... ถ้ามีผู้ตำหนิติฉินหรือนิทาว่าร้าย
ก้าวร้าวล่วงเกิน ก็เหมือนกับ...เมื่อไปหมู่บ้านใด
แล้วเจ้าของนำอาหารคาวหวานมาต้อนรับ
เราไม่บริโภคของเขา อาหารเหล่านั้นก็ต้องเป็นของเขาเอง

นั่นก็คือ.... ถ้าเขาตำว่าแล้วเราไม่รับ ไม่โกรธ
คำตำว่าทั้งหมดก็จะตกเป็นของเจ้าของ
เช่นนี้แล้ว... จะไปรับไปโกรธ เมื่อถูกผู้หนึ่งผู้ใดตำว่าทำไม
หากมีสติ... คิดเช่นนี้ให้ได้ทันเวลาที่ถูกตำว่า โทสะก็จะไม่เกิด
และโทสะนั้นถ้าไม่เกิดเสียนานๆ ก็จะเหมือนร่างกายขาดอาหาร
จะค่อยอ่อนแรงจนถึงตายไปได้เลย
ไม่อาจเป็นโทษทรมาณให้จิตใจเราร้อนได้อีกต่อไป

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

วันรับตำแหน่งอธิบดีกรมที่ดิน
(นายพินิจ หาญพานิชย์)

วันรับตำแหน่งอธิบดีกรมที่ดิน นายพินิจ หาญพานิชย์
วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖

การประชุมคณะกรรมการติดตามการให้บริการ

นายสมคิด ศรี ที่ปรึกษาด้านประสิทธิภาพกรมที่ดิน
เป็นประธานการประชุมคณะทำงานทบทวนระบบการติดตาม
คุณภาพการให้บริการสำนักงานที่ดินจังหวัดและสาขา ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖
ณ ห้องประชุม ๓ ชั้น ๓ กรมที่ดิน เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖

พิธีมอบวุฒิบัตรการฝึกอบรมหลักสูตรการเป็นข้าราชการที่ดี
สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญ ที่อยู่ระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ รุ่นที่ ๔
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๖

นายธรรมศักดิ์ ชนะ รองอธิบดีกรมที่ดิน เป็นประธานพิธีมอบวุฒิบัตร
การฝึกอบรมหลักสูตรการเป็นข้าราชการที่ดีสำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญ
ที่อยู่ระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ รุ่นที่ ๔ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๖
เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖

การอบรมสัมมนาแสดงความคิดเห็นในการพัฒนา
และกำหนดทิศทางการดำเนินงานรังวัดเอกชน

นายวานิตย์ อินทร์กิจ รองอธิบดีกรมที่ดิน
เป็นประธานเปิดการอบรมสัมมนาแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาและกำหนดทิศทางการดำเนินงานรังวัดเอกชน ปีงบประมาณ ๒๕๕๓/
ณ อาคารรังวัดและทำแผนที่ ชั้น ๖
เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๖